

Lichidarea PNȚ

1947

Lichidarea PNȚ.....	1
1947.....	1
1.) Dizolvarea PNȚ , 29 iulie 1947.....	5
2.) <i>Moțiunea</i> de dizolvare a PNȚ , Adunarea Deputaților, 29 iul.'47.....	5
<i>Dizolvarea</i> PNȚ , Adunarea Deputaților, 29 iul.'47.....	6
a) Teohari Georgescu : <i>Raportul</i> privind dizolvarea PNȚ.....	6
b) Leonte Sălăjan (PCR) :.....	7
c) DI.M.Macavescu (PSDR) :.....	7
d) Alexandru Măță (PNȚ-Anton Alexandrescu) :.....	7
e) Cziko Laurențiu (Uniunea Populară Maghiară) :.....	8
f.) Anghel Dascălu (populația evreească) :.....	8
g) Achile Șaraga (PȚD - dr.Lupu) :.....	9
h.) Ștefan Iorgovici (PNL) :.....	9
i) Alexandru Calotă (Frontul Plugarilor) :.....	9
▫ <i>Moțiunea</i> :.....	10
3.) Procesul PNȚ / Actul de acuzare / Interogatorii / Mărturii / 29 oct '47.....	10
RAPORT INTRODUCȚIV.....	10
INTEROGATORII.....	11
MĂRTURII.....	11
* Notă. Corneliu Coposu, [PNȚ: atitudinea față de URSS ;.....	11
Conduita anglo -americană față de România].....	12
PROCURORII (acuzarea).....	12
AVOCAȚII (apărarea).....	12
Ultimul cuvânt al acuzaților.....	12
Acuzarea / 29 oct.'47.....	12
[Lotul de acuzați].....	12
A. Prim-Procuror col.Georgescu Alexandru , " Raport introductiv" , 29 oct.'47.....	13
[Actul de acuzare].....	13
[PNȚ , ca partid politic].....	13
Acuzarea / 29 oct.' 47.....	14
[Guvernările PNȚ : Prigonirea mișcărilor proletare].....	14
[▫ PNȚ față de țărani].....	14
[PNȚ : politica economică-financiară].....	15
[Corupția național-țărăniștilor].....	15
[Iuliu Maniu , Ion Mihalache - pregătind dictatura fascistă].....	15
[Admirația. pentru Mussolini, Hitler, CZCodreanu, Antonescu].....	15
[PNȚ și complicii de la Ministerul Afacerilor Străine .].....	17
[Culpabilități și fișe" biografice" pentru inculpați].....	17
INTEROGATORIU.....	19
a. Nicolae Penescu.....	19
[Puțină istorie despre perioada de după 23 august 1944 ...].....	21
b.) Nicolae Carandino / 30 oct.'47.....	24
c.Ilie Lazăr , / 30 oct.'47.....	25
[Gărzile paramilitare].....	25
[Gărzile muncitorești].....	25
[Maniu - Antonescu].....	26
[Grupul Gafencu, Buzești , Cretzianu, Vișoianu].....	27
d.) Ion Mihalache / 30 oct.'47.....	28

[Structuri și funcții în PNȚ].....	28
[PNȚ - partid democratic].....	29
[Legionarii].....	29
[Grupul din străinătate ; Guvern în străinătate ?].....	29
[Grupul Militar].....	30
[Libertatea politică versus represiunea politică].....	31
[Maniu : Transilvania !].....	32
[Maniu : Tămădău].....	32
Atenție LD ! "În jurul acestei plecări n-am discutat nici o dată	33
[Participare sau boicot parlamentar ?].....	33
e.) Iuliu Maniu / 31 oct.'47.....	33
[Despre colaboratori ...].....	34
[Tămădău].....	34
[Guvern în străinătate ?! Intervenție străină ?].....	35
["Dreptatea " ... Carandino].....	35
[Legionarii].....	36
[Parlamentul].....	36
f.) Vasile Serdici / 31 oct.'47.....	36
[El și PNȚ].....	36
[P. N. Ț.].....	36
[Maniu și legionarii].....	37
[Mihalache și războiul].....	37
g.) Victor Rădulescu -Pogoneanu / 31 oct.'47.....	37
h) Emil Oprișan ,.....	38
i.) Ion de Mocsony Stârcea /.....	38
MARTORII.....	39
a) G-ral Grig.Stoika (rudă cu acuzatul col.Stoika Ștefan).....	39
b) G-ral Ermil Gheorghiu.....	41
c) Comandor Mircea Cioroiu.....	42
d) Comandor Gh.Mocanu.....	43
e) Paleacu P.Nicolae.....	44
f.) Steanță Dumitru.....	46
g) Chintescu Gheorghe.....	47
h.) Tanțu Mihail.....	47
i) Novac Victor.....	47
g) Neamțu Octavian.....	48
j.) Popescu -Mehedinți Ion.....	48
k.) Nestor Badea.....	48
l.) Zaharia Boilă.....	49
[PNȚ : atitudinea față de URSS].....	49
* Notă. -----	50
Corneliu Coposu, <i>Mărturisiri , În dialog cu Vartan Arachelian</i> , Editura Humanitas, 1996, p. 8-35.....	50
[PNȚ: atitudinea față de URSS ;.....	50
l.) Zaharia Boilă - continuare -.....	52
[" Gărzile Iuliu Maniu "].....	52
[Legionarii].....	52
m) dr.Grigore Graur.....	52
[Iul.Maniu - democrat ; filosemit].....	52
n.) Vasile Netea.....	53
[Iuliu Maniu - luptător pentru unire ;.....	53
[Ilie Lazăr- contra Dictatului de la Viena].....	53
o.) Mihail Romniceanu.....	54
[Colaborarea PNȚ-PNL-].....	54
[Memoriile. ; Conferința de Pace].....	54
r.) Constantin Titel Petrescu.....	55

[Colaborarea PSD cu PNT și PNL].....	55
Martorul acuzării / 2 nov.'47.....	56
s .) av.Iovipale.....	56
ș .) Tudor Arghezi.....	57
[Ziaristul Carandino].....	57
t.) Gligor Zambaccian.....	57
[Ziaristul Carandino].....	57
PROCURORII.....	58
Acuzarea / 3 nov.47.....	58
a) Procuror col.Stanciu.....	58
[Garda de Fier].....	59
[Hitler Mussolini].....	59
[Carol II / Antonescu].....	59
b) Prim procuror col.Georgescu Alexandru.....	60
AVOCAȚII (apărarea).....	60
a) av. Paraschivescu -Bălăceanu.....	60
[Maniu = onoare, continuitate , responsabilitate, asumare .].....	60
[Actele lui Maniu = acte politice].....	60
[Maniu = onoare, continuitate (politică, ideologică, juridică și sentimentală) responsabilitate, asumare .].....	61
[Actele lui Maniu = acte politice .].....	61
b) av. Gr.Dobrovici (din oficiu, ptr.I.Mihalache).....	62
c) av. Adrian Dumitriu (pentru N.Penescu).....	62
d) av.Mircea Manolescu (din oficiu , pentru N.Carandino].....	62
e) NN Vasiliu (apărător din oficiu ptr.V.Rădulescu -Popgoneanu).....	63
f) av.Ionel Teodoreanu (din oficiu, pentru Emil Opreșan).....	63
g) av.Radu Matei (din oficiu , pentru Vasile Serdici ; ziarist).....	64
Ultimul cuvânt al acuzațiilor.....	65
1.) Acuzat Roiu Florin	65
2.) Acuzat Camil Demetrescu.....	65
3.) Acuzat Emil Lăzărescu.....	65
4.) Acuzat Rădulescu -Pogoneanu.....	65
5.) Acuzat col.Stoika Ștefan.....	66
6.) Acuzatul N.Carandino	66
7.) Acuzat Ilie Lazăr.....	66
8.) acuzat Mocsony Stârcea ;.....	67
9) R.Niculescu -Buzescu.....	67
10.Acuzat col.Stătescu	67
11. Acuzat Nicolae Penescu.....	67
12. Acuzat Ion Mihalache	68
13.Acuzat Iuliu Maniu.....	69
[Complot ?!].....	69
[Complot militar ?].....	69
[Spionaj pentru străini ? !].....	69
[Război anti-sovietic ?!].....	70
[Respingerea acuzațiilor].....	70
14.Acuzat Vasile Serdici.....	70
15.Acuzat E. Opreșan.....	71
SENTINȚA nr. 1988 / 11 nov.'47(vol.III).....	71
MARTORII.....	71
SENTINȚELE.....	72
1. Iuliu Maniu :.....	72
2. Ion Mihalache :.....	72
3. Penescu Nicolae.....	73
4. Carandino Nicolae.....	73
5. Ilie Lazăr.....	73

6. Victor Rădulescu -Pogoneanu.....	73
7. Emil Oprîșan.....	73
8. Roiu Florin.....	73
9. Lăzărescu Emil.....	73
10. Demetrescu Camelian.....	73
11. Serdici Vasile.....	73
12. Radu Niculescu -Buzești.....	73
13. Ion de Mocsony Stârcea.....	73
14. col. Stoika Ștefan.....	73
15. It.col. Stătescu D-tru ,.....	73
4.) Documente privind viața, detenția și moartea lui Maniu , Mihalache , Ilie Lazăr,.....	74
luliu Maniu / închisoarea Galați, sfârșit an 1950.....	74
▫ Familia Maniu (p. 409).....	74
▫ Certificatul de deces al lui Iuliu Maniu (p. 412).....	75
▫ Caracterizare - Lazăr P.Ilie.....	75
▫ Caracterizare pentru Ion Mihalache (p. 413-414).....	75
▫ Proces -verbal de constatare a decesului lui Ion Mihalache (p.429-430).....	76
▫ Cerere de aprobare a înhumării.....	76
[Mormântul lui Maniu ?].....	76
▫ Reînhumarea osemintelor lui Iul.Maniu la Bădăcin Strict secret.....	77
Notă ,.....	77
▫ Notă informativă privind reînhumarea lui Maniu (p. 432) ex. nr.1.....	77
CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE / 12 oct..1998.....	78
▫ Recursul în anulare a sentinței nr. 1988 , din 11 nov. 1947.....	78
▫ Decizia nr. 40 , ds. Nr. 3/ 1998 (p. 433-457).....	78
▫ Pentru Iuliu Maniu.....	78
Av.Mihai Ghiga / 12 oct.'98.....	79
▫ Pentru Ion Mihalache.....	79
▫ Petru diplomați.....	79
▫ Pentru Carandino și Lazăr.....	79
Avocatul Răzvan Dobrescu / 12 oct.'98.....	79
▫ Pentru Nicolae Penescu.....	80
Președinte Paul Florea ? / 12.oct 1998.....	80
▫ Aprobarea Recursului în anulare (p. 435 - 453).....	80
5.) Cicerone Ionițoiu , Viața politică și procesul lui Iuliu Maniu , vol.II ,.....	81
A. Boxa acuzațiilor.....	81
B. SENTINȚA.....	84
C. Procurorii și judecătorii (p. 521- 522).....	84
▫ Campaniile de presă.....	85
[Ziariști, scriitori ...].....	85
ÎNCHISORILE.....	85
[Exterminarea lui Maniu].....	86
[Exterminarea lui Mihalache].....	87
D.Arestări , procese, deblocări, epurări ----.....	88
E.Calendarul genocidului românesc.....	89
[Lichidarea clasei dirigențe interbelice].....	89
▫ Concomitența represiunii în țările " eliberate" de sovietici (p. 521- 526).....	89
7.) Zaharia Boilă , Amintiri și considerații asupra mișcării legionare ,[cca 1971-'72 ?].....	90
Livia Titieni -Boilă / 25 iun.2000.....	90
▫"Memoriile" și "autobiografia" lui Zaharia Boilă.....	90

Documentele în ordinea introducerii pe calculator :

" Procesul lui Iuliu Maniu " , (Ediția Marcel- Dumitru Ciucă) , 2001, **vol 1. 2 (p-I,II) , 3.**

1. **Jurnalul** Consiliului de Miniștri , **Dizolvarea PNT** , 29 iulie 1947

2. **Motiu**nea de dizolvare a PNT , Adunarea Deputaților, 29 iul.'47
Discursuri : PCR, PSD, PTD -ex Lupu , PTD-ex Srere , Fr.Plug., Magh, Evr.
3. **Procesul PNT**, 29 oct.-'47
Actul de acuzare , Prim-procuror **col.Georgescu Alexandru** : " Raport introductiv" .
Interogatorii : **Maniu, Mihalache, Penescu, Carandino, Ilie Lazăr , Serdici**, ș.a.
Martori , procurori (rechizitorii) avocați (pledoarii), declarații finale (acuzații)
Sentințele (11 nov.'47)
4. Detenția și moartea lui Maniu (1953) și Mihalache (1963) ;
Recursul în anulare al Sentinței din nov.'47 , 12 oct.1989
5. **Corneliu Coposu, Mărturisiri**, În dialog cu Vartan Arachelian, 1996
6. **Cicerone Ionițoiu**, **Viața politică și procesul lui Iuliu Maniu**, vol.II , 2003
7. **Zaharia Boilă**, **Amintiri și considerații asupra mișcării legionare**, 1976
- 8.

1.) Dizolvarea PNT , 29 iulie 1947

(Ediția Marcel- Dumitru Ciucă , "**Procesul lui Iuliu Maniu**" , vol I
Editura Saeculum, București, 2001, pag. 64 - 65)

[Nu știu unde voi plasa acest imens material. Poate fac **un capitol final** , pentru a nu încărca prea mult subsolurile .

Poate îl tratez ca **un capitol aparte la PCR** , ca mostră de politică aplicată când acest partid a venit la putere . Este deosebit faptul că acest proces se face pe baza **Constituției din 1923**, în România regală ; faptul că **guvernul are miniștri oameni a diverselor partide** fie ele **dizidențe insignifiante : PNL, PNT, PSD !**

Cât privește miniștrii , exceptând comuniștii, toți ceilalți **făcuseră politică declarată "antibolșevică"** , înaintede război : **averescanul Groza , social-democratul Rădăceanu , liberalul Gh,Vântu ...**]

" **Consiliul de Miniștri**, în ședința sa de la 29 iulie 1947,

Luând în deliberare **referatul d-lui ministru al Afacerilor Interne [Teohari Georgescu]** , nr. 22.694 din 29 iulie 1947

Pentru **respectarea ordinii publice și a siguranței Statului** ;

În virtutea **art. 107** , aliniatul ultim din **Constituție**,

Decide :

Art. I. Partidul Național Țărănesc , sub președinția d-lui **Iuliu Maniu** , **este și rămâne dizolvat** , pe data publicării în "Monitorul Oficial " a prezentului jurnal.

Această decizie de dizolvare **include și toate organizațiile județene , de plasă și comunale** ale sus-menționatului partid, organizațiile **militare , de tineret, feminine**, și orice alte organizații conduse deacest partid.

Art.II . Sediile și orice localuri de întâlnire ale acestui partid, **vor fi închise**, iar **arhivele și orice corespondență** , vor fi **ridicate de autoritățile** respective , oriunde s-ar găsi.

Art. III. Întreg patrimoniul acestui partid **va fi lichidat** conform legii.

ART.IV. Domnii miniștri secretari de Stat al Departamentului **Afacerilor Interne** și **Justiției**, sunt **însărcinați cu aducerea la îndeplinire** a prezentului jurnal.

Ss **Dr.Petru Groza** (prim -ministru) , **Teohari Georgescu** (Interne) , **Lucrețiu Pătrășcanu** (Justiție) , **Gh.Gheorghiu - Dej** , **Șt.Voitech**, **Lotar Rădăceanu** , **ing.Tudor Ionescu**, **R.Zăroni**, **Radu Roșculeț**, **Octav Livezeanu**, **prof.ing. N.Profiri**, **g-ral Lascăr Mihail**, **Al Alexandrini** , **Gh.Vântu**.

Dizolvarea PNT / 29 iul.'47

2.) **Motiu**nea de dizolvare a PNT , Adunarea Deputaților, 29 iul.'47

(Ediția Marcel- Dumitru Ciucă , "**Procesul lui Iuliu Maniu**" , vol I
Editura Saeculum, București, 2001, pag. 67-78)

[LD : la subsol, eventual , comentarii ... **salt peste timp** " ", la :
/ **Sadoveanu** președinte al Senatului, în legislatura Iorga -Argetoianu ;
/ episodul **Lupeni'29** sau **Grivița '33** ;
/ intrarea în PNȚ a ramurii takiste din P.Conservator (1924) ;
/ **pactul electoral PNȚ -Totul pentru Țară** (1937)
/ "**lepădarea**" ipocrită **de comuniști** , a lui **Lot.Rădăceanu ș.a.** ;
/ **cartelul electoral** încheiat între **PSDR -cu PNȚ**
/ **Alex. Măță** deputatul basarabean "**țărănist**" "**sterist**" "**radical**" "**iunianist**" ('30,'31, '33)
/ contribuția lui **Maniu** la Marea Unire și a lui **Mihalache** în două războaie mondiale
/ poziția **PNȚ** privind **minoritățile** , în general, și **maghiarii** , în special ;
/ poziția **PNȚ** față de **evrei** , față de **antisemitism** ;
/ una explicațiile date de **dr Lupu** că **nu este agentul Moscovei** ;
/ nu știu unde , la **Tătărașcu** sau la **Gh.Vântu** (dacă el este cel din guvern !)
când vorbeau de comuniști, de URSS , de Moscova. ;
/ la **Jurnalul Consiliului de miniștri** , prin care au fost scoase în afara legii ,
PCR sau Garda de Fier.
/ la **Frontul Plugarilor** în alegerile parțiale din 1935, la Hunedoara. /
/ la **pactul electoral Maniu -Codreanu** , din 1937 / la îngăduința față de legionari /
Actul prin care **au lichidat PNȚ** și , prin aceasta , **începutul sfârșitului pluripartidismului**
din România, urmat peste puțină vreme de **înstăpânirea partidului unic.**

Dizolvarea PNȚ , Adunarea Deputaților, 29 iul.'47

- a) **Teohari Georgescu** : **Raportul**
 - b) **Leonte Sălăjan** (PCR) :
/ episodul **Lupeni'29** sau **Grivița '33** ;
/ intrarea în PNȚ a ramurii takiste din P.Conservator (1924) ;
/ **pactul electoral PNȚ -Totul pentru Țară** (1937)
 - c) **DI.M.Macavescu** (PSDR) :
/ "**lepădarea**" ipocrită **de comuniști** , a lui **Lot.Rădăceanu ș.a.** ;
/ **cartelul electoral** încheiat între **PSDR -cu PNȚ**
 - d) **Alexandru Măță** (PNȚ-Anton Alexandrescu) :
/ **Alex. Măță** deputatul basarabean "**țărănist**" "**sterist**" "**radical**" "**iunianist**" ('30,'31, '33)
/ contribuția lui **Maniu** la Marea Unire și a lui **Mihalache** în două războaie mondiale
 - e) **Cziko Laurențiu** (Uniunea Populară Maghiară) :
/ poziția **PNȚ** privind **minoritățile** , în general, și **maghiarii** , în special ;
 - f) **Anghel Dascălu** (populația evreească) :
/ poziția **PNȚ** față de **evrei** , față de **antisemitism** ;
 - g) **Achile Șaraga** (PȚD - dr.Lupu) :
/ la una din explicațiile date de **dr Lupu** că **nu este agentul Moscovei** ;
 - h) **Ștefan Iorgovici** (PNL) :
/ nu știu unde , la **Tătărașcu** sau la **Gh.Vântu** (dacă el este cel din guvern !)
când vorbeau de comuniști, de URSS , de Moscova. ;
/ la **Jurnalul Consiliului de miniștri** , prin care au fost scoase în afara legii ,
PCR sau Garda de Fier.
 - i) **Alexandru Calotă** (Frontul Plugarilor) :
/ la **Frontul Plugarilor** în alegerile parțiale din 1935, la Hunedoara. /
/ la **pactul electoral Maniu -Codreanu** , din 1937 / la îngăduința față de legionari /
▣ **Moțiunea ; Votul**
-

a) Teohari Georgescu : Raportul privind dizolvarea PNȚ

DI M.Sadoveanu , președintele **Adunării Deputaților** : conduce dezbaterile, dă cuvântul ,
asistă imperturbabil, la execuția moral- politică . juridică a PNȚ .

Apoi, într-o ceremonie care se desfășoară "șnur" ... vorbesc deputații :

Leonte Sălăjan (PCR) **M.Macavescu** (PSDR) **Alexandru Mătă** (PNȚ-Anton Alexandrescu)
Cziko Laurențiu (Uniunea Populară Maghiară) **Anghel Dascălu** (populația evreească)
Achile Șaraga (PȚD - dr.Lupu) **Ștefan Iorgovici** (PNL) .
Alex.Calotă (Fr.Plugarilor) care citește și **Moțiunea** ;
apoi se votează cu bile , **Moțiunea dizolvării**.

b) **Leonte Sălăjan (PCR) :**

- / episodul **Lupeni'29** sau **Grivița '33** ;
- / intrarea în PNȚ a **ramurii takiste din P.Conservator** (1924) ;
- / **pactul electoral PNȚ -Totul pentru Țară** (1937)

" [-----] Partidul Comunist Român vede în **complotul din ziua de 14 iulie 1947** [fuga de la Tămădău] **organizat de banda manisto-fascistă** împotriva Statului democrat încheierea **lanțului de crime și trădare** împotriva poporului [-----]
Planul **complotiștilor manisto-fasciști** coincide cu încercările unor **cercuri imperialiste** din afara țării, care , prin **diplomația dolarului**, **vor să sugrume popoarele** și independența lor națională .

" **Dar ziua răfuelilor cu clica manistă a sosit .**

Minerii împușcați la **Lupeni** , ceferiștii mitraliați la **Grivița** , victimele căzute în acest **război spre Răsărit** , **acuză** dar mai ales **acuză miile și miile de muncitori** care duc greul acestor timpuri , tocmai în urma acestei clici maniste . [-----]

Clasa muncitoare cere **aspra lor pedepsire** [-----]

Cei ce muncesc nu vor permite unui **strigoi al trecutului** să reînvie **regimul de teroare** ,

ridicat la rang de conducere **de către partidele istorice** . [-----]

Felicităm guvernul român pentru măsura dreaptă de dizolvare a Partidului Național-Țărănesc

- Iuliu Maniu (**aplauze puternice**) De asemenea , **pe dl ministru** al Afacerilor Interne ,

Teohari Georgescu , care **a știut să deçoace** planurile de fugă al **maniștilor** (**aplauze puternice**)

Dizolvarea PNȚ și pedepsirea celor vinovați, în frunte cu **Maniu și Mihalache** , **dă noi forțe de luptă** clasei muncitoare și tur'turor forțelor democratice , în folosul celor ce muncesc .

c) **DI.M.Macavescu (PSDR) :**

- / " **Iepădarea** " ipocrită **de comuniști** , a lui **Lot.Rădăceanu ș.a.** ;
- / **cartelul electoral încheiat între PSDR -cu PNȚ**

" Ascultând **Raportul** d-lui ministru al Afacerilor Interne,

grupul parlamentarilor social-democrați și-l însușește și-l aprobă cu toată căldura

(**aplauze puternice**) Prin acest **act de Stat**, care e un **act înțelept** și un **act de înaltă**

prevedere politică, credem că **se așterne lespede de mormânt**

peste **ultimele rămășițe reacționare neofasciste** din România. (**aplauze puternice**)

" Într-adevăr, **PNȚ** , sub directa conducere a d-lui **Iuliu Maniu** [-----]

s-a situat pe un **plan reacționar net** , provenit din **imixtiunea în PNȚ** a unor cadre constituite

din **resturile feudalismului conservator** din România

" În 1937, prin **pactul** pe care l-a făcut cu **partidul "Totul pentru Țară"** , care era unealta

lui Hitler în țară, el s-a **situat net** politicește **pe linia fascistă internațională** . [-----]

în 1940-1944 , în timpul **războiului criminal dus de Antonescu în Rusia** , a dat tot sprijinul său

politic conducătorului de atunci [-----] În ce ne privește , stăm de gardă și invităm

Guvernul să-și facă datoria până la capăt " (**aplauze puternice**)

d) **Alexandru Mătă** (PNȚ-Anton Alexandrescu) :

/ **Alex. Mătă** deputatul basarabean "**țărănist**" "**sterist**" "**radical**" "**iunianist**" ('30,'31, '33)

/ contribuția lui **Maniu** la Marea Unire și a lui **Mihalache** în două războaie mondiale

" Deschizând discuția la Mesaj , acum mai puțin de un an ,

și **vorbind despre PNȚ** de sub președinția lui Iuliu Maniu, **eu mi-am exprimat** ,

încă de atunci , **părerea personală și părerea partidului** din care fac parte, arătând **necesitatea desființării PNT de sub președinția lui Iuliu Maniu**. [-----]
Ideea înființării Partidului Național Țărănesc , fără îndoială, **a fost o idee salutară**.
Eu personal, cu un grup de prieteni, **am fost** , poate , **unul din primii care am pus temeliele unui partid țărănesc** în Țara Românească [**Basarabia**] . **După grupul nostru , s-a înființat Partidului Țărănesc din Vechiul Regat** , subpreședinția lui **Mihalache**.
A devenit și **ideologul Partidului Țărănesc** . [-----]
Și la prima guvernare ,care a început la sfârșitul anului **1928**, noi ne-am dat seama , cei din Partidul Țărănesc, că **acțiunea PNT este dusă pe căi greșite** , ea fiind dusă **împotriva muncitorimii**. Nu a trecut nici un an de zile când, prin acea hotărâre luată la " **Hotel Metropol**" [**Chișinău**] , **Partidul Țărănesc a hotărât să iasă din PNT**.
S-a înființat PT-Democrat [**5 mai '31**] Pe urmă, prin ieșirea lui **Grigore Iunian**, s-a înființat **Partidul Național Radical** [**13 febr.'33**]
A urmat apoi acțiunea lui **Anton Alexandrescu** și , iată, vedem cum, **treptat , treptat , PNT a ajuns într-o descompunere totală** , **elementele democratice neputând să-și găsească loc în acest partid**. [-----]
Au afirmat mereu că ei sunt prietenii Uniunii Sovietice ; **voluntariatul lui Ion Mihalache** a dovedit cât de prieteni au fost [-----] **Partidul nostru Național Țărănesc** , cel care a relevat întotdeauna ideea de **trădare a democrației** din partea conducătorilor partidului, **Maniu și Mihalache**, **astăzi își exprimă bucuria** că ceea ce a afirmat el s-a dovedit că este adevărat . **Partidul nostru sprijină , din toate puterile , măsurile luate de către guvern pentru a dizolva acest partid**. [-----]
ei au trădat cauza democrației [-----] **măsura este salutară** . [-----] **Felicităm guvernul** [-----] ne exprimăm **deplina mulțumire pentru dizolvarea PNT** " (**aplauze puternice**)

e) **Cziko Laurențiu** (Uniunea Populară Maghiară) :

/ **poziția PNT privind minoritățile , în general, și maghiarii , în special ;**
" [-----] **PNT al lui Maniu** , sub masca de **partid pseudo-democrat** , nu a fost altceva decât **focarul unei instigații împotriva populației conlocuitoare** din Țara Românească.
Adevărata lui față și-a arătat-o atunci când Armata Română , cot la cot cu armata sovietică, a izgonit de pe teritoriul țării trupele hortisto-hitleriste. [-----] **gărzile lui Iuliu Maniu au trecut la atac și, la haita Seacă, Dominic și alte localități, au masacrat , au omorât populația pașnică**.
Prin dizolvarea acestui partid, s-a înlăturat o piedică serioasă în calea progresului și a înfrățirii între poporul român și popoarele conlocuitoare . În numele Uniunii Populare Maghiare, **felicităm pe dl ministru de Interne Teohari Georgescu** (**aplauze puternice**) și **salutăm hotărârea guvernului de a dizolva PNT -Iuliu Maniu** " (**aplauze puternice**)

f.) **Anghel Dascălu** (populația evreească) :

/ **poziția PNT față de evrei , față de antisemitism ;**
"Populația evreească din Țara Românească a avut **cel mai mult de suferit** în timpul anilor din urmă , din partea **forțelor reacționare fasciste** . [-----]
Populația evreească a învățat să-și cunoască prietenii și dușmanii ; prietenii, care sunt , în același timp, și **prieteni ai democrației** , și **dușmanii** , care sunt , **în același timp, se de orientare antisemită**.
"De aceea, **populația evreească este astăzi unită în susținerea regimului nostru democrat** și a fost îngrijorată de orice întărire a dușmanilor regimului, știind că , în timpurile din urmă, **Partidul Național-Țărănesc de sub conducerea d-lui Iuliu Maniu devenise locul de adunare , centrul tuturor elementelor fasciste , reacționare și antisemite** , care își găseau astfel posibilitatea de manifestare politică , posibilitate pe care ele nu ar fi avut-o dacă și-ar fi arătat adevărata față. [-----]

"De aceea, **energia Guvernului** și a regimului nostru democrat în **combaterea acestor manifestări reacționare**, și **tăierea de la rădăcină a tendințelor de reînviere a mișcărilor fasciste** [-----] **este salutată de noi** ca o cheazășie a securității noastre, a posibilității noastre de existență în egalitate cu poporul român, ca o perspectivă de bună dezvoltare a țării, în care suntem cu toții interesați. (**aplauze puternice**)

g) Achile Șaraga (PTD - dr.Lupu) :

/ **una explicațiile date de dr Lupu că nu este agentul Moscovei ;**

" **Partidul Țărănesc Democrat**

împărtășește măsura luată de guvern pentru dizolvarea PNT, **partid devenit reacționar și fascist . PTD omagiază Guvernul** pentru această măsură și pe dl ministru de Interne, Teohari Georgescu, care, prin **vigilența d-sale**, **a putut descoperi complotul** .(**aplauze puternice**)

" După 23 august, **ilustrul nostru fost președinte dr.N.Lupu**, clar vizionar, **a cerut d-lui Maniu să plece la Moscova** și să ia **contact cu genialul Mareșal Stalin, salvatorul României** ; **dl Maniu a refuzat**, fiindcă **nu a fost nici o dată alături de Uniunea Sovietică**, și a trimis pe **dl Ghiță Pop**, cel mai neînsemnat membru al partidului, pentru a salva aparențele, **cu instrucțiuni negative**. [-----]

"În încheiere, **PTD este alături de Guvern**, pentru a lucra la **curățirea elementelor reacționare și fasciste**, care încă mai sunt în țară, **și feliicită**, cu toată căldura, pe dl ministru Teohari Georgescu, pentru activitatea lui **de a stârpi în Țara Românească ultimele rămășițe ale reacționarilor și fasciștilor** " .(**aplauze puternice**)

h.) Ștefan Iorgovici (PNL) :

/ **nu știu unde**, la **Tătărascu** sau la **Gh.Vântu** (dacă el este cel din guvern !) când vorbeau de comuniști, de URSS, de Moscova. ;

/ **la Jurnalul Consiliului de miniștri**, prin care au fost scoase în afara legii, **PCR sau Garda de Fier**.

" Fără a mai face o expunere în profunzime a evenimentelor care au dus la **Jurnalul Consiliului de Miniștri**, **expunere** pe care a făcut-o și **dl ministru al Internelor** și antevorbitorii mei, în scurte cuvinte să-mi îngăduiți **să fixez poziția Partidului Național Liberal față de acest Jurnal**.

" **PNL, consecvent cu politica urmată în cursul istoriei sale multidecenale, nu poate să aprobe pe de-antregul acest Jurnal**, fiindcă **PNL s-a dovedit, totdeauna, apărător al ordinii și siguranței Statului** .

(**Aplauze pe băncile PNL**)

"**Aprobând acest Jurnal**, să-mi îngăduiți să remarc că **PNL, care-și revendică paternitatea tuturor legilor de apărarea ordinii și siguranței Statului, își găsește în acest Jurnal**, încă o dată, **confirmată politica dusă de el de atâtea zeci de ani** " (**aplauze**)

i) Alexandru Calotă (Frontul Plugarilor) :

/ **la Frontul Plugarilor** în alegerile parțiale din 1935, la Hunedoara. /

/ **la pactul electoral Maniu -Codreanu**, din 1937 / **la îngăduința față de legionari /**

" **Organul de luptă politică a plugărimii muncitoare**, privește cu **adâncă satisfacție**, **actul de guvernământ** citit de dl ministru al Treburilor Dinăuntru.

" **Nu este un simplu decret de dizolvarea unui partid**, depășește mult sfera acestuia, este însuși **un verdict dat de țara aceasta** care a înțeles **să aplice sancțiunea unui partid dăunător intereselor mari ale neamului** (**aplauze**)

" **Dacă plugărima ar privi numai prin această prismă**, **atitudinea** avută față de marea problemă socială a reformei agrare, **dacă s-ar gândi numai la asasinatelor, la împilările,**

[Admirația. pentru Mussolini, Hitler, CZCodreanu, Antonescu]
[PNȚ și complicii de la Ministerul Afacerilor Străine .]
[Culpabilități și fișe" biografice" pentru inculpați]

INTEROGATORII

a.) Nicolae Penescu

[Istorie ...19181928.... 1933.... 1938]
[Istorie ... perioada de după 23 august 1944....]

b.) Nicolae Carandino

["Dreptatea" și Maniu]

c.Ilie Lazăr , / 30 oct.'47

[Gărzile paramilitare]
[Gărzile muncitorești]
[Maniu - Antonescu]
[Grupul Gafencu, Buzești , Cretzianu, Vișoianu]
[Tămădăul]

d.) Ion Mihalache / 30 oct.'47

[Structuri și funcții în PNȚ]
[PNȚ - partid democratic]
[Legionarii]
[Grupul din străinătate ; Guvern în străinătate ?]
[Grupul Militar]
[Libertatea politică versus represiunea politică]
[Maniu : Transilvania !]
[Participare sau boicot parlamentar ?]

e.) Iuliu Maniu / 31 oct.'47

[Despre colaboratori ...]
[Tămădău]
[Guvern în străinătate ?! Intervenție străină ?]
["Dreptatea " ... Carandino]
[Legionarii]
! Boicot parlamentar]

f.) Vasile Serdici

[El și PNȚ]
[P. N. Ț.]
[Maniu și legionarii]
[Mihalache și războiul]

g.) Victor Rădulescu -Pogoneanu

[Documentele de la MAE]

h) Emil Oprîșan ,

[Documentele de la MAE]

i.) Ion de Mocsony Stârcea

MARTORII

a) G-ral Grig.Stoika [Cercul militar] b) G-ral Ermil Gheorghiu [Cercul militar]
c) Comandor Mircea Cioroiu [Cercul militar] d) Comandor Gh.Mocanu[Cercul militar]
e) Paleacu P.Nicolae [Sumanele Negre] f.) Steantă Dumitru [Sumanele Negre]
g) Chintescu Gheorghe [Gărzile Maniu] h.) Tanțu Mihail[Organizația Rezistenței]
i) Novac Victor]Tineretul PNȚ]
j.) Popescu -Mehedinți Ion ["Dreptatea"] k.) Nestor Badea["Dreptatea" - linie de conduită]
l.) Zaharia Boilă [PNȚ : atitudinea față de URSS] [" Gărzile Iuliu Maniu "]

* **Notă.** Corneliu Coposu, [PNȚ: atitudinea față de URSS ;

Conduita anglo -americană față de România]

- m.) dr.Grigore Graur** [Iul.Maniu - democrat ; filosemit]
n.) Vasile Netea [Iuliu Maniu - luptător pentru unire ; Ilie Lazăr- contra Dictatului de la Viena]
o.) Mihail Romniceanu [Colaborarea PNT-PNL-] [Memoriile .; Conferința de Pace]
r.) Constantin Titel Petrescu [Colaborarea PSD cu PNT și PNL]
s.) av.Iovipale [greșelile PNT] **s.) Tudor Arghezi** [Ziaristul Carandino]
t.) Gligor Zambaccian [Ziaristul Carandino]
-

PROCURORII (acuzarea)

a) Procuror col.Stanciu

- [Trecutul criminal al PN T]
[PN T / Garda de Fier]
[PNT- Hitler Mussolini]
[PNT - Carol II ; Antonescu]

b) Prim procuror col.Georgescu Alexandru

- [Concluzii la dezbateri]
-

AVOCAȚII (apărarea)

- a) av. Paraschivescu -Bălăceanu ptr. Iuliu Maniu]
b) av. Gr.Dobrovici (ptr.I.Mihalache)
c) av. Adrian Dumitriu (ptr. N.Penescu)
d) av.Mircea Manolescu (ptr. N.Carandino]
e) NNVasiliu (ptr.V.Rădulescu -Popgoneanu)
f) av.Ionel Teodoreanu (ptr. Emil Opreșan)
g) av.Radu Matei (ptr. Vasile Serdici ; ziarist)

Ultimul cuvânt al acuzaților

- 1.) Roiu Florin
 - 2.) Camil Demetrescu
 - 3.) Emil Lăzărescu
 - 4.) Rădulescu -Pogoneanu [solidarizare și răspundere]
 - 5.) col.Stoika Ștefan
 - 6.) N.Carandino
 - 7.) Ilie Lazăr [Respingerea acuzațiilor] [Solidarizare cu Maniu]
 - 8.) Mocsony Stârcea
 - 9) R.Niculescu -Buzzești [desolidarizare de frate]
 10. col.Stătescu
 11. Nicolae Penescu [solidarizare parțială]
 12. Ion Mihalache . [respingerea acuzațiilor] [răspundere parțială] [solidarizare cu Maniu]
 13. Iuliu Maniu [Complot ?!] [Complot militar ?] [Spionaj pentru străini ? !]
[Război ani-sovietic ?!] [Respingerea acuzațiilor]
 - 14.Acuzat Vasile Serdici [Desolidarizare totală și definitivă]
 15. Acuzat E. Opreșan [Desolidarizare totală]
-

Acuzarea / 29 oct.'47

[Lotul de acuzați]

PrimProcuror **col.Georgescu Alexandru** , " Raport introductiv" (Actul de acuzare)
Acuzați prezenți : **Maniu, Mihalache, Penescu, Carandino, Ilie Lazăr , V.Serdici,**
Radu Niculescu -Buzzești ,col.V.Stoica ; aviatorii ;
Vict.Rădulescu -Pogoneanu , I.Mocsony Stârcea

Acuzați lipsă : **Grigore Niculescu Buzești, Grig.Gafencu, Alex.Cretzeanu, C.Vișoianu**
Avocați (angajați sau din oficiu).Printre care :
Decan **Paraschivscu -Bălăceanu** (ptr.Iuliu Maniu) ;**Dobrovici** (ptr. Mihalache, din oficiu) ,
Ursu (ptr. Ilie Lazăr) ; Radu Matei (ptr. Serdici) ;Manolescu (ptr. Carandino)
Ionel Teodoreanu (ptr.Emil Opreșan) ; Sandu Lăzărescu (ptr.Emil Lăzărescu)
Martorii acuzării : 57 ; martorii apărării : numeroși, pentru fiecare inculpat ;
- **Iuliu Maniu** : cere amânarea dezbaterii **pentru a studia dosarul ; se respinge** .
- **Ion Mihalache** : renunță la apărare ; renunță la orice martori și la orice apărare normală ,
Vrea să citească **Motivația** - **se respinge** .

A. Prim-Procuror col.Georgescu Alexandru , " Raport introductiv" , 29 oct.'47

[Actul de acuzare]

" Noi, col.mag. **Georgescu Alexandru**, prim procuror al Tribunalului Militar al Regiunii II Militară,
Văzând actele alăturate ce formează **dosarul cercetărilor preliminare** adunate în **contra lor** :
1.Iuliu Maniu 2.Ion Mihalache 3. Nicolae Penescu 4.Nicolae Carandino
5.Ilie Lazăr 6.Grigore Niculescu -Buzești 7.Grigore Gafencu 8. Alexandru Cretzeanu
9.Constantin Vișoianu [-----]13.Emil Lăzărescu 14.Camil Demetrscu 15.Vasile Serdici
18.Ion de Mocsony-Styrcea 19lt.col. Dumitru Stătescu (p. 10)
Acuzarea / 29 oct.' 47

[PNT , ca partid politic]

" Constatăm următoarele:

În fapt :

"Din probele dosarelor , încheiate de organele de cercetare, privitor la acuzarea lui
Iuliu Maniu , Ion Mihalache,Nicolae Penescu , Grigore Niculescu Buzești și alții ,
rezultă cu evidență că **Partidul Național -Țărănesc condus de ei,**
sub masca apărării intereselor naționale , în tot timpul existenței sale , a fost
un dușman al poporului român , un stîlp al imperialismului și al reacțiunii internaționale

" PNT poartă răspunderea directă

pentru instaurarea **dictaturii fasciste a lui Antonescu**

și pentru **intrarea în războiul criminal hitlerist** ,

care a provocat cel mai mare dezastru național din istoria neamului românesc.

" Maniu și partidul său , stând în fruntea reacțiunii române , au fost și au rămas ,
până la urmă, **slugi devotate ale capitalului străin , agenți ai imperialismului ,**
care **au trădat suveranitatea, libertatea și independența națională a Statului Român.**

" După cum arată rezultatele cercetărilor , **partidul lui Maniu și-a încheiat drumul său ,**
transformându-se într-**o organizație conspirativă de spioni și complotiști** , care ,
cu sprijinul direct din afară al cercurilor imperialiste ale unor state străine,

pregătea răsturnarea prin forță a regimului democrat din România. [-----]

"Crimele comise împotriva popoului român de **Maniu și Mihalache** și ceilalți acuzați,

în perioada ce a urmat zdrobirii dictaturii fasciste a lui Antonescu,

și victoriei obținute de forțele democrației din țară,

sunt **o încoronare a trădării naționale care caracterizează întreaga istorie a PNT.**

" Documentele originale ale trecutului **dovedesc** că încă **pe vremea imperiului Austro-**
Ungar , așa-zisul Partid Național din Ardeal , condus de Iuliu Maniu ,
era **un reazem al monarhiei Habsburgice , asupritorea poporului român .**

[-----] Declarațiile conducătorilor PNT , **Iuliu Maniu și Alexandru Vaida -Voevod,**
precum și alte probe scrise confirmă faptul că **acești vechi dușmani ai poporului român,**
s-au pus **în slujba Imperiului Austro-Ungar,**

care **a asuprit și jefuit populația** românească a Banatului și Ardealului.

Acestea sunt antecedentele unuia dintre **partidele așa-zise istorice , ale PNT,**

care, încă de acum **40 de ani, a trădat** cele mai vitale interese ale poporului român .

[-----]

[Guvernările PNT : Prigonirea mișcărilor proletare]

[LD :Atenție ! nu este pomenit nici o dată , sub nici o formă , **Partidul Comunist , organizațiile** înființate de el , sau pe **frunțașii comuniști** arestați, judecați, condamnați . Nici nu citează nici un document emis de PCR în perioadă , ca și când **activitatea revoluționară , ilegală a PCR nu ar fi existat]**

" Cele mai negre zile din istoria României , sunt legate de venirea la putere a guvernelor național-țărăniste, în frunte cu Maniu, Vaida Voevod și Mironescu , care , prin metodele lor de guvernare, se deosebeau prea puțin de cele ale lui Antonescu, care au fost : **teroarea politică, închisori și asasinate în masă , șomaj și biruri insuportabile.**

" După venirea lor la putere , guvernele național-țărăniste, prin activitatea lor, au dezvăluit întregul **caracter antipopular și antidemocratic** al partidului lui Maniu. Cu toate că trecuseră , 15 ani de la sfârșitul războiului , **Maniu și Vaida Voevod** mențin în vigoare **legea cenzurii și stării de asediu** înființează **Tribunale Militare** , cu scopul **de a înăbuși mișcarea populară** pentru libertățile democratice .

" În ciuda **promisiunilor demagogice** pe care Maniu nu le precupețea, **pentru a înșela poporul** și a veni la putere, în ciuda **asigurărilor pe care le dădea** în timp ce era în opoziție, **că național-țărăniștii vor asigura libertatea sindicală , guvernul prezidat de Maniu a recurs la ajutorul Poliției pentru a împiedica** ținerea **Congresului Sindicatelor Unitare** , convocat la **6 aprilie 1929 , la Timișoara .** După sângeroasa agresiune a Poliției asupra conducătorilor mișcării sindicale, **Sindicale Unitare au fost dizolvate , patrimoniul și arhivele lor au fost confiscate , sediile închise , iar sute de sindicaliști de seamă au fost întemnițați.**

" După atacul de la Timișoara, a urmat **măcelul de la Lupeni.[1929]** unde au fost **asasinați 30 de mineri și 100 de răniți .**

" În toamna anului **1932, guvernul național-țărănist** ia **măsuri politice și economice** spre **împotriva proletariatului țării ,** cu scopul de a asigura plata împrumuturilor străine și a dobânzilor cămătărești aferente. **Muncitorimea s-a opus** acestor măsuri și **guvernul național-țărănesc** a fost silit să cedeze , pentru a câștiga timp , ca apoi să treacă la **noi agresiuni împotriva poporului.** **La 16 februarie 1933 , sute de muncitori au fost asasinați în atelierile " Griviței" și alte mii au fost arestați.**

Guvernul național -țărănesc care , înainte de a veni la putere , declara că va acorda poporului toate libertățile democratice , **dizolvă sindicatele, Blocul Muncitoresc -Țărănesc, Comitetele de ajutor muncitoresc, Comitetele de șomeri, închide sediile și arestează pe conducătorii lor.** " (p. 46)

Acuzarea / 29 oct.' 47

[▣ PNT față de țărani]

" La fel e dușmănoasă a fost **politica național-țărănistă față de țărănimea muncitoare .** **Maniu, Mihalache și ciracii lor ,** încă din **1921 votează împotriva reformei agrare .**

" Venind la putere, **național -țărăniștii** votează așa-zisa **Lege a circuitului bunurilor rurale , lipsind țărănimea săracă de pământul primit** în urma Reformei Agrare și întărind poziția moșierilor și ale minorității de chiaburi la sate . Cităm mai jos **textul declarației** citită de **Mihalache în Senat :**

< Nu se deposedează nimeni cu forța, se autodeposedează cine vrea să vândă , cumpără cine poate cumpăra , cu o anumită limită.

Este procesul de selecțiune naturală în fața căruia oricâte piedici artificiale vei impune, ele tot vor fi biruite . > (M.O. 27, 1 febr. 11930, p.56)

Mihalache considera <pierdere a proprietății din proprie voință > , faptul că țărănimea săracă , copleșită de biruri grele și lipsită de credite din partea Statului, **a fost silită să-și vândă pământurile .**

El aplică față de țărănime principiul **<selecțiunii naturale>, valabil pentru fiare** și care,

după cum se știe, a fost **principiul de bază al ideologiei fasciste** plină de ură de oameni. **Politica "țăranistului" Mihalache** a dus la **sărăcirea nemaiauzită a țăranimii muncitoare**. În urma acestei **politici criminale**, 59% din gospodării având până la 10 ha, au fost **grevate de impozite ipotecare și urmau să fie lichidate**. (p. 47)
Acuzarea / 29 oct.' 47

[PNȚ : politica economică-financiară]

[**Corupția național-țăranistilor**]

" În politica sa economică și financiară, PNȚ a **subordonat economia țării intereselor bancare și monopolurilor străine**.

În programul său, elaborat din anul 1926, PNȚ a scris :

< **Egalitatea de tratament a capitalului străin și român în fața legilor și a administrației** . >

Astfel a fost deschisă **poarta largă pentru invazia colonială** a capitalului străin și a **reprezentanților săi în țara noastră**, care au ocupat posturi de comandă în ministerele și **instituțiile economice și financiare** ale țării.

Pentru a atrage capitalurile străine în țară, **guvernul național-țăranesc a schimbat legile țării** în sens favorabil pentru capitaliștii străini și a **scăzut cu mult tarifele vamale**.

România a fost transformată într-**o țară dependentă de monopolurile internaționale**.

" **Fruntașii național-țăranști** s-au dovedit a fi **amestecați în "Afacerea Skoda"** , printre ei este și acuzatul de azi **Ilie Lazăr**,

precum și frunțașii național țăranști **Mihai Popovici și Romulus Boilă**.

[-----] **Operațiunea cu drumurile suedeze**, care a costat țara 3 miliarde lei, cu **uzina "Nitrogen"** , **dată pe mâna lui Romulus Boilă**,

nepot și administrator al averii lui Iuliu Maniu ;

concesiunea chibritelor , acordată infractorului internațional Kreuger ;

veroasa concesiune a telefoanelor și tot atâta de **onerosul monopol al sării** , toate aceste **manopere inițiate cu participarea directă a național-țărniștilor** , **au prejudiciat Statul cu sume enorme de bani**,

îmbogățind pe bancheri și industriași, membri ai PNȚ .

" În urma activității guvernelor național-țăraniste , **economia românească a ieșit grevată de împrumuturi străine**, încheiate cu dobânzi cămătărești.

"**O parte însemnată a bogățiilor naționale a trecut în mâna monopolurilor străine**.

În mai multe **Consilii de administrație** ale societăților **petrolifere , metalurgice și miniere**, controlate de monopoluri străine, **s-au încuibat** frunțașii național -țăranști :

Mihai Popovici, Ghiță Pop, Alexandru Vaida -Voevod, Emil Hațieganu, Ion Pop, Romulus Boilă, Nicolae Penresc și alții." (p. 47-48)

Acuzarea / 29 oct.' 47

[**Iuliu Maniu , Ion Mihalache - pregătind dictatura fascistă**]

[**Admirația. pentru Mussolini, Hitler, CZCodreanu, Antonescu**]

[LD , 18 sept.2003 .Ion pleacă spre Montreal , prin Paris , unde va sta 5 zile.

Vorbim despre întâlnirile pe care le va avea : cu Goma, cu Radu Portocală, cu Cicerone Ionițoiu, poate cu Monica Lovinescu și Ierunca, cu ... x , y , z, iar eu , care citesc de câteva luni , **memoii și mărturiile ale emigrației române Mărturisesc că nu știu ce să-i mai spun...**]

[LD : Printre aceste discuții , fișez , din ce în ce mai deprimată acest document și constat : Totul rupt de context, răstălmăcit ; colaj de citate trunchiate .

Onestitatea celor doi , să zicem chiar că unele **erori de apreciere , declarații ocazionale** sau protocolare , sau să zicem, **nefericite** ,

deturnări de "direcție" electorală urmărită în 1937 (de la liberali ... la " forțele democratice") de la o schimbare de conjunctură agravantă (de la Carol al II-lea la Antonescu)

într-o vreme când Mussolini, Hitler, Antonescu, nu fuseseră declarați " criminali"

(față de **Pactul Hitler -Stalin** , cu toate consecințele sale !)

pusă pe **răbojul "crimelor" de care se făcuseră vinovați cei doi !**]

"Guvernele național -țărăniste au curățat drumul pentru **instaurarea dictaturii fasciste** în țara noastră.

" Acuzatul de astăzi, **Ion Mihalache**, după înapoierea sa din Italia, publica următoarea **declarație** , apărută în "**Dreptatea**" din 11 noiembrie 1934 :

< **Am făcut în Italia un voiaj de studii politice .Am văzut pe dl.Mussolini** și o serie de personalități. Mi-am propus să văd ce învățăminte se pot trage pentru noi. ... **Sunt foarte mulțumit de rezultatele călătoriei ... Am plecat cu cea mai plăcută impresie ...**

Am admirat opera de modernizare a lui Mussolini ...

Nu încapă îndoială că Italia de azi e opera lui Mussolini , care , într-adevăr e o personalitate excepțională . >

" **Mihalache vizitează** nu numai Italia fascistă , dar și Germania hitleristă .

El asistă la o recepție dată de Hitler și duce **tratatative cu Goebels.**

Mihalache devine un militant activ al regimului criminal fascist

și militează **pentru instaurarea lui în România.**

"**Aceeași atitudine o are și acuzatul Maniu .**

Amândoi **pregătesc condițiunile pentru încheierea alianței cu Germania hitleristă.**

Zaharia Boilă, care era unul din apropiații lui Maniu , scria în ziarul "**România Nouă**" din Cluj , în 1934 :

< **DI Maniu a socotit necesar să-și exprime în mod public**

simpatiile , stima și solidaritatea cu idealurile proclamate de Mussolini. >

" Într-o cuvântare ținută la 28 iulie 1936, în Vințul de Jos,

și publicată într-un supliment al ziarului "**Cuvântul Țărănimii**" ,

Maniu a declarat : <Bine mi-a părut când am văzut că sancțiunile contra Italiei trebuiesc șterse, căci eu am fost cel dintâi om politic care a spus că

trebuie să fim alături de Italia. >

Maniu a fost un adept activ al lui Mussolini , cât și a lui Hitler"

Ziarul "**Adevărul**" din 2 dec. 1937, publică următoarea declarație a lui Iuliu Maniu :

< **Avem ca exemplu pe Mussolini în Italia și pe Hitler în Germania ,**

care , prin voințele lor nestrămutate, au reușit să trezească onștiințele națiunilor respective , ajungând astăzi la realizări invidiate de lumea întreagă >

În cuvântarea ținută în ședința **Comitetului Executiv** și publicată în "**Dreptatea**" ,

din 3 dec. 1937 trecând de la aprecieri elogioase la adresa dictatorilor fasciști ,

la politica pe care trebuie să o urmeze **PNT**, Maniu a declarat :

< **Sunt de părere că și noi, poporul român, trebuie să facem la fel . >**

"**Partidul lui Maniu a încheiat un acord cu șeful Gărzii de Fier , Corneliu Codreanu,**

și **fascistul Gheorghe Brătianu**, cu scopul de a împiedica

succesul forțelor democratice la alegerile din toamna anului 1937.

Făcându-și depozitia în calitate de martor la procesul lui Corneliu Codreanu ,

la 25 mai 1938, Maniu a declarat :

< **Am făcut pactul de neagresiune în alegeri, pentru că m-am convins**

de sinceritatea și lealitatea acuzatului Codreanu .>

" Prin declarația lui Maniu se stabilesc acțiunile sale solidare cu **Corneliu Codreanu ,**

agent al Gestapoului, adept fanatic al Fascismului.

" Rămâne stabilit prin documente că politica **PNT** , care a activat împreună și în alianță cu **Corneliu Codreanu, a ușurat venirea la putere a dictatorului fascist Antonescu .**

Vorbind în calitate de martor la procesul lui Antonescu , Maniu a declarat :

< **Eu am avut mandantul să mă pun în contact cu dl Mareșal Antonescu**

și să analizăm cu d-sa o înțelegere conform acestui mandat .[sept. 1940]

Ne-am înțeles să ne întâlnim la Ploești, unde ne-am și întâlnit.

Am stat de vorbă cu dl Mareșal Anonescu , am văzut care sunt planurile d-lui

Mareșal, și i-am arătat care sunt planurile mele .

Am stabilit , prin urmare , că nu vom primi un mandat din partea Regelui Carol

și am stabilit că, în cazul când Regele Carol va abdica ,

vom participa cu toții la guvern, neprecizând cine va fi președinte. [-----] >

" PNT a sprijinit în mod deschis regimul lui Antonescu " (p. 48-49)

Acuzarea / 29 oct.' 47

[PNT și complicii de la Ministerul Afacerilor Străine .]

" **Acuzții Maniu și Mihalache au atras în acest complot** , atât cei mai apropiați colaboratori ai lor, fruntașii PNT , precum și **un grup de funcționari superiori ai Ministerului Afacerilor Străine** , în **activitatea lor trădătoare și conspirativă** îndreptată împotriva intereselor poporului român , împotriva independenței și suveranității Statului nostru .
[-----]

" **Organizația de complotiști ai PNT** își creiază în străinătate **un centru** format din **trădători care au refuzat să se întoarcă în țară** , și , în special, din **foști diplomați români**.

" Acuzaților **Grigore Gafencu și Alexandru Cretzeanu** , care au stat în fruntea centrului din străinătate [.....] li se alătură **Grigore Niculescu -Buzești și Constantin Vișoianu** , **fugiți din România cu ajutorul reprezentanților americani** .

" **Grigore Niculescu -Buzești** vine investit cu **împuterniciri speciale** , nu numai din partea lui **Maniu** , dar și din partea **celorlalte două partide** din așa -zisa opoziție
[**PNL-Dinu Brătianu și PSD-C.Titel -Petrescu**] [-----]

" Cercetările au stabilit că **acuzatul Maniu** a întreținut **legături criminale** **cu reprezentanții țărilor străine** , nu numai prin acuzatul Grigore Niculescu -Buzești , dar și **în mod personal**.

" Folosind deseale sale **vizite obișnuite la Misiunile Americană și Engleză** , **Maniu a dus** , cu șeful Misiunii SUA , dl **Burton Berry** , **tratatative privitoare la necesitatea răsturnării prin violență a regimului democratic legal** . [-----]

" **Acuzații Maniu și Mihalache** , ajungând la convingerea că toate eforturile lor pentru răsturnarea guvernului legal al țării n-au dat rezultatele dorite , au dus la o izolare și mai mare de popor, au luat hotărârea [-----] să-și creeze în emigrație un așa-zis " **Guvern propriu!** , cu ajutorul cercurilor imperialiste ale statelor străine. " (p. 15-16)

Acuzarea / 29 oct.' 47

[**Culpabilități și fișe" biografice" pentru inculpați**]

[**LD : nu știu unde și cum le voi folosi... dar ... lista aceasta spune multe ... informațiile sunt culese din câteva capitole, la care se revine nominal**]

" **Culpabilitatea** fiecăruia dintre candidați **se stabilește astfel :**

1. Iuliu Maniu , fostul **președinte al PNT** , proprietarul **minelor de aur din Baia de Arieș** (de o suprafață de 63 ha) , din **Băișoara Săcel** (180ha) , din **După Piatră** (52 ha) , și altele, **proprietarul moșiilor și viilor** din jud.Sălaj.

S-a făcut vinovat în aceea că , în perioada din **martie 1945** și până în ziua arestării sale , în **ieulie 1947** , **a organizat și a condus complotul împotriva Statului** , a condus **activitatea subversivă și ilegală a reacțiunii române** , sprijinindu-se pe **cercurile imperialiste ale Statelor Unite ale Americii și Angliei**

[---- **urmează , detaliat , dovezile de după '45** ----] [-----]

De cetățenie **română** , **75 de ani** , de profesie **proprietar agricol** , **necăsătorit** , domicialiat în **București** , **în prezent arestat ...**

[**urmează peste 21 de articole din Codul Penal și Codul Justiției Militare, care i se aplică**]
[-----]

2. Ion Mihalache , fostul **vicepreședinte al PNT** și proprietar al **orezăriilor, pădurilor, viilor , livezilor și vitelor** din **Inuri -Călinești și Dobrești** , fost **ministru de Interne** în guvernele **Mironescu și Vaida** , purtând **răspunderea pentru măcelul sângeros de la Grivița** ,

fost **sftenic al regelui Carol II** , a întreținut **legături cu Hitler și Mussolini** și cu mulți fruntași ai partidului hitlerist , **participând personal la acest război pe frontul de Răsărit** , în calitate de voluntar [---- **urmează , detaliat , dovezile de după '45** ----]

de **cetățenie română** , **65 de ani** , de profesie **proprietar agricol** , **căsătorit** , domicialiat în com.**Dobrești -Argeș** , **în prezent arestat .**

[**ca la Maniu, art. din Cod Penal și Cod Justiție Militară**]

[-----]

3. Nicolae Penescu , fostul **secretar general al PNT** , **avocat** , președ. Consil. de Administrație al Soc. Suedeze "**Erikson**" , **proprietar de case** și al unei **ferme din jud. Argeș** ,

cu suprafața de **142 ha**, **fost ministru de Interne în gov. Sănătescu**

[---- urmează , detaliat , dovezile de după '45 ----]

cetățenie română, 50 de ani, **căsătorit, avocat**, domiciliat București, **arestat . .**

[**cca 6 art. art. din Cod Penal și Cod Justiție Militară**]

[-----]

4.Nicolae Carandino , fostul **redactor al ziarului "Dreptatea"** ,

fost în perioada **războiului criminal hitlerist**, colaborator al lui Pamfil Șeicaru,

fost în **serviciul Ministerului de Propagandă hitlerist a lui Goebels**,

[---- urmează , detaliat , dovezile de după '45 ----]

cet.română, 42 ani, ziarist, căsătorit, București, arestat .

[**Încălcare a cca 6 art. art. din Cod Penal și Cod Justiție Militară**]

[-----]

5.Ilie Lazăr , membru al **Delegației Permanente a PNT** , **secretar general** al organizației

național-țărănistă din Ardeal , **avocat**, membru în Consil.de administrație la "**Neuman** "

(Arad) al **firmei ITA** și al uzinelor "**Malaxa** " , este acuzat pentru că

[---- urmează , detaliat , dovezile de după '45 ----]

Cet. Română, 52 de ani, avocat, căsătorit, București, arestat .

[**Încălcare a cca 9 art. din Cod Penal și Cod Justiție Militară**]

[-----]

6. Grigore Niculescu -Buzești , membru **PNT** [-----]

împuternicit special , **persoană de încrederea acuzatului Maniu**,

la curent cu întreaga activitate criminală a acuzaților Maniu și Mihalache ,

având un rol de frunte în **organizarea complotului împotriva Statului democratic** [----]

a **fugit din țară în sept.'46**, cu sprijinul cercurilor imperialiste ale SUA și ale Angliei ;

[---- urmează , detaliat , dovezile de după '45 ----]

Cet.român, major , fără profesie, București, **dispărut , văduv** (soția sa, Catrin Hiotu)

[**cca 20 art. . din Cod Penal și Cod Justiție Militară**]

[-----]

7.) Grigore Gafencu , **se află în străinătate** , autorul convenției "Wohltat " potrivit căreia economia românească **a fost transformată într-un appendice al economiei Germaniei fasciste**

[-----] în mod **trădător a refuzat să se întoarcă în țară** după instaurarea regimului

democratic în România ; în calitate de **om de încredere al acuzatului Maniu** ,

a fost numit **membru al centrului complotist din străinătate ;**

împreună cu **acuzatul Cretzianu**, apoi cu **Grigore Niculescu- Buzești și C.Vișoianu** ,

au realizat **măsurile stabilite de șefii complotului contra Statului** ,

acuzații **Maniu și Mihalache** , în vederea **răsturnării prin violența și cu ajutorul cercurilor**

imperialiste ale SUA și ale Angliei , a guvernului democratic din țară.

[---- urmează , detaliat , dovezile similare la grupul " diplomaților"]

cet.română. major, fără profesie , București, **căsătorit, dispărut**

[**cca 20 art , ca la Niculescu .Buzești**]

[-----]

8.) Alexandru Cretzianu se află în străinătate ; în mod trădător **a refuzat să se întoarcă în țară**

după instaurarea regimului democratic

[---- urmează , detaliat , dovezi similare la grupul "diplomaților" ... ----]

Cet.română, major, fără profesie, București, **necăsătorit, dispărut ...**

[**cca 20 art, ca la Buzești și Gafencu**]

[-----]

9.) Constantin Vișoianu , **se află în străinătate** ; în toamna 1946, **a fugit din țară** ,

cu ajutorul Misiunii Militare Americane , la bordul unui avion [-----]

Ministru al Afacerilor Străine , în gov. Sănătescu [-----]

[---- urmează , detaliat , dovezi similare la grupul "diplomaților" ... ----]

Cet.română, major, fără profesie, București, **necăsătorit, dispărut ...**

[**cca 20 art, ca la Buzești și Gafencu**]

[-----]

10.) Victor Rădulescu -Pogoneanu , fost **director de Cabinet în Min.Af.Străine** [-----]

Cet.română, 37 ani, fără profesie , căsătorit, București, **arestat ...**

și de 3 ori deputat . Am fost ministru până-n 1944, când am fost ministru de Interne . "

N.Penescu / 29oct.'47

[Putină Istorie ...19181928.... 1933.... 1938]

[LD, 19 sept. 2003 .Aseară, Onișoru (președ. CNSAT) și Păunescu încercau să lămurească cum se desfășoară în România deconspirarea Securității , ca securitate politică.

Gânduri, gânduri, gânduri... Eu citesc documentele procesului Maniu !]

Penescu scoate din mânecă Asul "coloraturii socialistă " a PT la începuturile sale ...

pe care apoi s-au străduit s-o nege, s-o corijeze, s-o adapteze...

Penescu ia distanță critică , față de guvernările național țărăniste, față de Restaurației , etc etc

Penescu își face "autocritică " pentru guvernările național-țărăniste

făcând **apologia luptei de clasă** împotriva "plutocrației liberale"

reamintind **colaborările cu P.Socialist, P.Comunist, Uniunea Patrioților....**

invocând reușita **cotiturii de la 23 august 1944.**

Penescu vrea să convingă instanța ...

Nu știu dacă , în acele împrejurări , mai putea fi vorba de o "**profesiune de credință**" .

Nu știu dacă , în acele împrejurări, **pozițiile fuseseră concertate** .

În orice caz, **nu pe acest soi de mărturie se poate stabili și scrie istoria.**

Mai degrabă este **un act de oportunism** , în acel caz **chiar avocățesc.**

Numai că el vorbea în calitatea sa de **ultim secretar general al PNT** ...

lovind direct sau indirect în linia imprimată partidului de cei doi lideri : Maniu și Mihalache.

Disensiunile dintre liderii acestui partid , disensiunile dintre partidele pe parcursul anilor

interbelici, **se manifestă și se răzbuună până în ultima clipă** a existenței lor legale,

servind comuniștilor pretexte pentru **lichidarea lor** , decapitarea de elitele partidului și ...

lichidarea fizică a unei întregi clase politice !]

- **Președ.:** Puteți să ne spuneți **care a fost orientarea politică a PNT** după 23 august 1944 ?

- **Penescu :** Dacă îmi îngăduiți să **fac o expunere mai completă** asupra acestei chestiuni ,

care **este esențială în legătură cu întrebările** pe care băuiesc că mi le veți pune pe urmă,

și care privesc, în parte , și **activitatea mea la Secretariatul General** și

participarea sau neparticiparea mea la unele evenimente care privesc acest proces.

- **Președ. :** Dar concludent , vă rog.

- **Penescu :** " Este necesar , d-le Președinte, ca în câteva cuvinte să vă arăt

care era doctrina PNT , ca să fie înțeleasă **politica lui,**

și să fie înțelese, în același timp , și **anumite împrejurări** care au survenit

din cauza **felului și metodei de conducere** a acestui partid.

" Partidul Țărănesc din Vechiul Regat s-a născut la 1918 ,

ca o mișcare vastă și adâncă de reacțiune a clasei țărănești

LD împotriva plutocrației și a claselor dominante

cari stăpâniseră politicește și economicește țara , până atunci .

LD " Partidul avea omani noi, oameni mai toți adăpați la o cultură socialistă .

Eu am venit la acest partid de pe băncile Universității , când făceam parte

din mișcarea socialistă din Franța , unde mi-am făcut studiile.

Ceialți colegi ai mei - dintre care foarte puțini au rămas în partid - și cu mine ,

am constituit tineretul generos al acestei mișcări țărănești .

LD i- am dat o doctrină înrudită cu doctrinele socialiste

- separat , fără îndoială, de marxism - i-am dat avânt și generozitate.

De aceea am rămas atât de strâns **atașați de existența, de viața, de acțiunea acestui partid.**

" Ideea noastră fundamentală era că structura socială și economică a României ,

determină prioritatea clasei țărănești și a intereselor ei economice și culturale.

Noi urmăream ca să **înlăturăm** , cum am spus, **dominația unei clase restrânse și exploatoare**

. Pe această linie a mers și pe acest drum **ne-am găsit cu Partidul Național din Ardeal** ,

cu care am făcut fuziunea în 1926 .

LD " În timpul luptei pentru răsturnarea regimului liberal,

care era **apărătorul acestei plutocrații, am polarizat spre noi , spre marea noastră durere ,**

o mulțime de oameni care nu aveau nici o contingentă cu aspirațiunile noastre și

ne-am găsit **în pragul guvernării noastre din 1928,**

cu structura partidului nostru diformată . E suficient să vă spun că am avut printre noi,

o vreme, **elemente reprezentative ale lumii conservatoare.**

LD " De aceea, poate, **guvernele noastre de la 1929 până la 1933** , vreo doi ani și jumătate, **au fost o decepție și pentru noi,** - în primul rând pentru noi - **și pentru acele mase țărănești** a căror ridicare am urmărit-o.

Nu am putut realiza decât puțin lucru.

LD Și **piedica** pentru aceste realizări a fost **cu atât mai mare** , **cu cât evenimentele de la 1930 [Restaurația, Carol II] au creat situații speciale în țară.**

" Nu mă voi opri deloc asupra perioadei din 1933 până la 1938, când **Regele Carol** a otocroat cunoscuta **Constituție.**

" E suficient să vă spun numai că **de atunci și până la 23 august 1944,**

LD Partidul a reintrat parcă.... **Partidul a reintrat pe făgașul pe care pornise la luptă după primul război mondial .**Și, în măsura în care noi rezistam pe poziții , **pentru democrație și judecări cetățenești, pentru dreptate socială și pentru idealul nostru de clasă,** așa cum l-am fixat în programul nostru de la 1920, 1923 și 1926,

LD **ne-am descotorisit,** încetul cu încetul , de acele **resturi care veniseră în barca noastră , până în ajunul guvernării din 1929.**

Eu personal , **am fost foarte fericit** până când , în 1943 , am putut să mă găsesc **alături de prieteni din Partidul Socialist și Partidul Comunist**

și să apăr , în fața instanțelor militare, în **faimoasele procese ale Uniunii Patrioților ,** o mulțime de **fruntași din partidele democratice și muncitorești ,** dintre care **unii sunt astăzi în guvern .**

LD **Am fost cu atât mai fericit** cu cât, în 1944, **am putut lucra împreună** , făcând parte din **comitetul restrâns** al celor **patru partide care au făcut actul de la 23 august 1944.**

LD **Am fost încredințat** că , după 23 august , **această colaborare** , care începuse sub cele mai bune auspicii, **va continua** , spre **binele țării și spre binele obiectivelor democratice** pe care toți le urmăream. " (p. 160-162)

- **Președ.Tribunalului** : Treceți acum la **noua orientare politică a partidului,** după 23 august 1944.

N.Penescu / 29 oct.'47

[**Puțină istorie despre perioada de după 23 august 1944....**]

[**LD** : să fie clar , însă : urmăresc , cu precădere , **filoane și explicații pentru perioada interbelică.** Caut "**chei**" pentru **porțițe care refuză să se deschidă** , după trecerea curând , curând, a unui secol ! **Caut răspuns la problema principală** ce mă frământă :

de ce regimul democratic din România Mare **nu a putut rezista ?**

Ce a reprezentat în linia **politică manistă** ,

nerecunoașterea guvernelor și boicotarea parlamentelor ?

Există **explicații comune** , privind **contestarea alegerilor și nerecunoașterea guvernelor ?**

Constituanta (1923) , Guvernul Iorga (1931) , guvernul PNL(1933) ,

guvernul Goga (1937) , guvernele regale (1938 - 40) ,

guvernele antonesciene (1940-1944) , guvernul dr,Petru Groza (1945)

Foarte puțin vorbește de **Mihalache**, deși ... pare a-i purta o mai mare simpatie.

În **depoziția** lui Penescu, se găsesc **cioburi** din care s-ar putea formula **un ciob de răspuns**]

- **Penescu** : "**După 23 august** , însă, încetul cu încetul, au început să apară **oarecari puncte de fricțiune** între noi și partidele muncitorești .Cu foarte mare greutate s-a constituit **primul guvern politic Sănătescu** - adică al doilea guvern Sănătescu.

Personal am tratat cu conducătorii Partidului Comunist crearea acestui guvern și **participarea PNT la Frontul Național Democrat .**

LD **Consider** că **primă greșală** [-----]

este neparticiparea noastră la acest **Frontul Național Democrat** .[-----]

Conducerea de partid a avut în minte **două obiective** :

În primul rând , **menținere pozițiilor principale în Stat** , în mâna PNT , în primul rând, și **Liberal**, cu care era într-o colaborare strânsă.

În al doilea rând, **împiedicarea ca partidele muncitorești** - numesc așa partidele Comunist și Social Democrat - **să pună ele mâna pe aceste elemente de comandă.**

LD Cu alte cuvinte **tendința conducerii superioare de partid**

era o înfrânare a elanurilor acestor tinere partide muncitorești.

LD Al doilea punct, era **ideea că în dosul acțiunii politice**, pe care **partidele muncitorești** o marcau din ce în ce mai viguros, **se găseau tendințele unei mari puteri vecine**, care **puteau să afecteze sau chiar să primejduiască independența României.**

" **Imposibilitatea în care s-a găsit dl Maniu**, în timpul guvernării acesteia, și în momentul când dl Vâșinski a venit în țară, **să stabilească un contact cu dl Vâșinski, a adâncit această contradicție și a marcat această atitudine.** [-----]

LD Faptul este că eu, care atunci eram ministrul de Interne m-am găsit în situația de a avea de la conducerea superioară de partid, adică de la d.Maniu, anumite directive, de la care nu mă puteam abate.

Vreau să precizez, dle Președinte, un lucru esențial pentru înțelegerea a tot ce vă voi spune.

La acea dată, **dl Maniu avea un imens prestigiu în partid, și, poate, în întreaga țară.**

El rămăsese șeful cu depline puteri, după ultimul Comitet Executiv din 1937,

când [31 mart.'38, **Decretul -Lege nr. 63, de desființare a partidelor**]

partidul fusese dizolvat de Regele Carol, și dusesse o politică de reacțiune

împotriva regimului Antonescu, până am ajuns la 23 august 1944.

Când dl Maniu a așezat politica PNT, în noua conjunctură, **pe această linie.**

LD dacă nu de ostilitate, la început, în orice caz,

de rezervă față de partidele muncitorești și Uniunea Sovietică,

înțelegeți dvs că partidul, neavând foruri statutare care să-i determine această politică,

fiindcă **dl Maniu avea depline puteri**, **partidul nu putea decât să meargă**

pe linia fixată de dl Maniu.

LD Pe această linie a mers, **în virtutea inerției, până astăzi.** [-----]

Am plecat cu plăcere de la Ministerul de Interne. [-----] **Guvernul Rădescu a fost marcat de aceeași politică.** [-----]

LD În loc să se caute contingente cu partidele muncitorești,

se căuta sprijinirea guvernului Rădescu,

care s-a dovedit de la început că nu cunoștea situația.

- **Președinte Trib.:** De unde pornea această situație, cine dădea această orientare ?

- **Penescu :** " **În acel moment se reconstituise Delegația Permanentă a PNT**

prin noi cooptări. Delegația aleasă la 1937, mai avea doar 3-4 membri.

De aici, principala problemă politică.

De data aceasta, **dl Maniu le aducea în Delegația Permanentă.**

Problema principală care se discuta în guvern, era adusă în Delegația Permanentă.

DI Maniu le cerea miniștrilor să aibă o atitudine fermă în anumite probleme."

Ex.PNT a avut un proiect de Reformă Agrară făcut de dl.Mihalache, care era în program din 1928.

LD **DI Hudiță era ministrul Agriculturii și a spus că g-ral Rădescu nu este de acord, că nu este oportun să se facă atunci Reforma !**

Pentru a-l sprijini, **Delegația Permanentă a hotărât să nu prezinte acel proiect !** [-----]

Așa s-a ajuns la **incidentele din Piața Palatului**, pe care partidul nu le-a aprobat,

dar am ajuns la 6 martie ! [-----]

LD " **6 martie a însemnat un punct de răscruce în politica noastră internă.**

Noi pierdusem atunci toate pozițiile. Am început la 23 august prin a le avea pe toate și am sfârșit la 6 martie, prin a le pierde pe toate.

- **Președintele :** Cine dădea această orientare ?

- **Penescu :** " **Orientarea era dată de dl Maniu și Delegația Permanentă ;**

În această epocă făcea obiectul politicii d-lui Maniu, însă aceasta s-a imprimat, totuși, și a devenit punctul Delegației Permanente.

Eu nu pot face **portretul d-lui Maniu**. Sunt aici în sală mulți oameni care cunosc pe **dl Maniu, cu marea d-sale personalitate.**

LD Este acea caracteristică, că **este un dicator cu surâsul pe buze și cu mânuși în mână.**

Nu bate cu pumnii în masă, să țipe, știe să impună voința cu metode dulci.

Politica, așa cum a fost imprimată după 23 august, a rămas aceeași."

A încercat **dr.Lupu**, înainte de 6 martie, o formulă cu partidele muncitorești :

nu a reușit ! După 6 martie, a prevalat p.d.v a lui Maniu, de viguroasă opoziție , de nerecunoaștere a guvernului ieșit printr-o " lovitură de Stat " Delegația Permanetă, întregul partid, a aprobat această linie...

[LD Penescu continuă cu analiza evenimentelor, a neconcordanțelor, a complicațiilor, a alegerilor , degajându-se , destul de întortochiat , destul de echivoc, destul de speculativ, **că el nu fusese de acord** cu "rigiditatea" , cu " negativismul" și "imobilitatea" **liniei politice a PNT** .În acest context, palid, ca personaj de plan doi, apare **Mihalache...**]

- **Penescu : S-au făcut alegerile** , care s-au petrecut în condițiile cunoscute .

A doua zi după alegeri, **pe 20 noiembrie**, m-am dus de dimineață la **dl Maniu**.

Mi-a dat să citesc un **Comunicat** care era sub presă , ca să apară în "**Dreptatea**" .

Mi-a spus că l-a făcut de acord cu d-nii Brătianu și Titel Petrescu.

Era comunicatul prin care **se declara nevalabil acest Parlament,**

ieșit din alegeri care au fost falsificate .

În consecință, **deputații noștri nu aveau ce să caute în Parlament .**

LD Atunci am spus : < **Dle Maniu, actul este prea important**

ca să nu fi consultat cel puțin Biroul , dacă nu Delegația Permanentă.>

Mi-a răspuns că era necesară această imediată atitudine a Partidului ,

pentru ca o singură clipă **să nu se lase impresia în țară și în străinătate**

că noi am considera acest Parlament ca valabil, [-----]

LD Deci , iată al doilea eveniment important [**după 6 martie**]

în care **partidul este pus într-o situație fără ca nici un for statutar să fie consultat .**

[-----] S-a convocat , așadar, **Comitetul Central , la 30 noiembrie,** ca să ratifice nu o hotărâre a Delegației Permanente , **dar să ratifice hotărârea d-lui Maniu.**

LD După aceasta dată , **Partidul, așezat pe această poziție de nerecunoaștere**

a Parlamentului , n-a mai activat [-----] Au început arestările [-----]

Aceasta m-a făcut pe mine să merg **în vacanța Paștelui la dl Mihalache , la Dobrești.**

Era un **vechi obicei al nostru , al țărăniștilor , să mergem la el de Paști și la Crăciun .**

De data aceasta **m-am dus ca să-l determin să mă însoțească la dl Maniu , la Sibiu,**

LD **ca să-l convingem să schimbe tactica Partidului**

și să admită intrarea deputaților în Parlament.LD **DI Mihalache a fost de acord.**

Am convocat **Delegația Permanentă la București,** am discutat problema,

Delegația Permanentă a fost de acord ca să se constituie imediat un Sfat Parlamentar

și **m-a delegat pe mine să merg la dl Maniu , la Sibiu, și să-i duc mesajul acesta :**

dorința majorității Delegației de a se reexamina politica partidului.

LD Am fost la 1 mai la Sibiu . I-am spus în **două conversații** care este situația internă și **am căutat să-l conving [-----] să creem această destindere ,** prin intrarea în Parlament a deputaților noștri.**Refuzul a fost categoric.[-----]**

LD Am venit la București și i-am prezentat d-lui **Mihai Popovici ,** pe atunci locțiitor de

Președinte, **demisia mea din Secretariatul General.** DI Mihalache și ceilalți

m-au rigat să rămân și să-l convingem pe dl Maniu [-----]

La 4 iulie se primește de deputați somația să se prezinte la Parlament.

DI Maniu convoacă Biroul partidului. Ce facem ? Am cerut convocarea Comitetului

Central , pentru examinarea chestiunii. Tot Biroul a fost de acord.

DI Maniu a admis și s-a convocat pentru 18 iulie.

LD **În acest timp a venit Tămădăul . "**

[LD :Penescu dă o serie de alte episoade , sub aceleași auspicii și conchide]

LD " **Ne-am găsit , la un moment dat, pe o poziție falsă.Partidul, care era un partid**

de stânga, cu o ideologie foarte asemănătoare **partidelor socialiste**

cu exceptarea , evident, a unor consecințe ale marxismului,

s-a găsit în compania unor grupuri și unor oameni

care n-aveau nici o contingentă cu această ideologie. "

- **Președinte : Cine era vinovat de această situație ?**

- **Penescu : Dle președinte, eu nu pot să fac o judecată de felul acest , cine era vinovat,** pentru că **vinovăția nu era numai a d-lui Maniu .**

Erau conjuncturi întregi, însă aceasta este realitatea. [-----]

eu sunt aici ca să spun adevărul." [-----]

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

b.) Nicolae Carandino / 30 oct.'47

- **Președ. Tribunal** : Vrem să știm **cine dicta linia vehementă de atac împotriva regimului democrat al Guvernului Petru Groza, linie pe care a urmat-o oficiosul acesta ?**

- **Carandino** : **Această linie era dictată de șeful partidului , dl Maniu.**

[-----]

- **Procurorul** : Consideră acuzatul că **presa**, la un moment dat, o anumită presă, **prin tonalitatea ei , poate agita opinia publică internă, până la insurecție ?**

- **Carandino** : " **Nu cred**. Întâi, pentru că , în speță, și nu ne referim la principii - ar fi bine să ne referim la caz - "**Dreptatea**" nu era redactată în așa fel

încât să îmingă luocrurile la exagerare.

În al doilea rând, "**Dreptatea**" **avea un stil, un ziar de opoziție tradițional.**

Așa s-au scris ziarele de opoziție de la noi din țară,

de când există țara și ziar de opoziție.

Dacă s-ar cerceta , în comparație cu colecțiile ziarelor din trecut, trecând de la "Dreptatea " la " Viitorul" de pe vremuri și până la zilele de azi, la toate s-ar vedea că **în tradiția ziarelor de opoziție există acest climat .**

Firește , acest climat **nu corespunde cu climatul din alte țări .**

În Anglia, bunăoară, dacă s-ar spune unui om că este necorect, ar plăti 1000 de lei amendă .

La noi, lucrul trece neobservat . (**ilaritate în sală**) **Este un lucru de moravuri. "**

- **Procurorul** : Referitor la răspunsul acuzatului, că presa a avut un ton moderat , să ne spună cum ar putea fi interpretat **o frază din "Dreptatea" (10 apr.'46) , care sună astfel : < Cei mulți și buni au ajuns la limita răbdării .**

Paharul s-a umplut și revolta începe să nu mai poată fi stăpânită . > ?

- **Carandino** : " E o frază tipică pe care a scris-o , prima oară, **Caracudi al lui Caragiale.** Este o prostie tipică , pe care o scrie orice reporter. (**ilaritate în sală**)

[-----]

[**Atenție LD : apropo de camelonizarea " țărănistului" , "carlistului" acum " fenedistului" Mihail Ralea ! Apropo și de senzația de detașare pe care o degaja, încă Carandino !]**]

- **Procurorul** : Ce părere are acuzatul despre armată ?

- **Carandino** : Eu despre Armată ? (**ilaritate în sală**) **Părerea pe care o are orice român.**

- **Procurorul** : Cum consideră acuzatul **campania de presă dusă în ziarul " Dreptatea" , după publicarea atacului împotriva Diviziei Tudor Vladimirescu -Debrețin ?**

- **Carandino** : "**În ziarul " Dreptatea" a apărut o caricatură [de care s-a făcut mult caz]**

Și atunci am comparat eu "**Viața Românească**" , sub direcția d-lui Mihail Ralea,

ziar de doctrină a regimului [-----] la o pagină "**Scrisori din Paris**" ,

și am cetit acolo, într-adevăr, **cele mai ignobile atacuri împotriva armatei române și**

împotriva națiunii. Și atunci m-am întrebat eu dacă toate aceste proteste , determinate de o

caricatură, se vor repeta față de "Viața Românească" condusă de un ministru în exercițiu .

[-----]

- **Carandino** : " În timpul celor **85 de zile de anchetă**, în care s-au perindat **vreo 11 domni**

anchetatori, nu am făcut altceva decât să spun : **Partidul Național Țărănesc - partid**

democrat , care lucrează la lumina zilei care face propagandă democratică oficială ,

autorizată de la Moscova. În a 85-a zi, domni anchetatori , disperând să nu mă vadă

căzând într-una din cursele care mi le întindeau în mod profesional , mi-au scos documente ,

acte, memorandumuri , minute, planuri militare și altele .

LD Am rămas foarte surprins... Nu știu până la această oră , deoarece n-am luat contact

cu nici unul din prietnii mei politici, **nu știu în ce măsură aceste acte sunt legale ,**

adică însușite de ei, **și în ce măsură aceste acte reprezintă linia partidului** [-----]

Când am scris , înainte de a pleca , **<nici conspirație nici complot >**,

eu am crezut ceea ce am semnat și nu dezertez de la semnătură.

Sunt pentru mijloacele legale și democratice , așa cum am fost și am rămas totdeauna.

Ceea ce au făcut alții, îi privește, fiecare răspunde pentru faptele lui.

A face spionaj, sau a ține contact cu puteri străine, ori a provoca insurecții militare,

LD aceste lucruri erau streine de doctrină, de programul PNT-ului

și de aceea, eu am înțeles din acest program și am scris. [-----]

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

c.Ilie Lazăr, / 30 oct.'47

- **Președintele** : Ce activitate, ce însărcinări ați avut de la 23 august 1944 până în nov.'44, ca delegat pe lângă Armata Română, în Ardealul de Nord ?

- **Ilie Lazăr** : După formarea guvernului Sănătescu,

unde mi s-a oferit Ministerul Lucrărilor Publice, pe care **l-am refuzat** motivând că

sunt momente istorice și eu țin foarte mult să iau parte, sub orice formă, la lupta pentru recucerirea Ardealului, mi s-a găsit formula, de către Min.de Război împreună cu dl Maniu,

de a fi **consilier juridic pe lângă Armata a IV-a** având însărcinarea de a mijloci anumite

neînțelegeri ce s-ar ivi între populația civilă și între Armată și, în același timp,

să fiu și un fel de mijlocitor, dacă s-ar ivi neînțelegeri, între Armata Sovietică și Armata

Română. Acesta mi-a fost rolul pe care l-am dus la îndeplinire desăvârșit

și am mers cu Armata Română, în această calitate, până s-au ocupat Careii Mari și Satu

Mare. După ocuparea acestor orașe de frontieră, terminându-se ocuparea Transilvaniei,

m-am reîntors la București și misiunea am socotit-o terminată. [-----]

[Gărzile paramilitare]

[LD, 21 sept.2003. De sigur, nu intru absolut deloc în cercetarea acestor forme de rezistență anticomunistă. După 1989, s-a scris atâta memorialistică, iar sesiunile de la Memorialul Sighet (cu volumele editate) continuă. Ceea ce mă interesează este profilul politic-moral al generației decapitate de comuniști, și, în context, figura lui Ilie Lazăr.]

- **Președ.** : Nu recunoașteți nici o legătură cu Gavrilă Olteanu ?

Nici că ar fi existat **gărzile "Iuliu Maniu"**, conduse de Gavrilă Olteanu ?

- **Ilie Lazăr** : **Este cea mai sfruntată minciună.** [-----]

- **Președ.** : Ce legături ați avut cu g-ral Aldea, col.Plesnilă și delegația "**Sumanelor Negre**" ?

- **Ilie Lazăr** : El a fost la gral Aldea care i-a cerut informații despre "**Haiducii lui Avram Iancu**" și, ca **președ PNT de județ la Hunedoara**, i-a spus că **el contestă această organizație.**

Apoi, nu l-a mai văzut pe general, decât la ... închisoare. [-----]

Despre **cpt.parașutist Mihai Țanțu** (erou în luptele de la Băneasa, basarabean),

a aflat că (coleg și prieten cu **Nicolschi**, de la Interne) **devenise cam dubios.**

La stăruințele lui Țanțu, împreună cu ziaristul Groșanu, a acceptat să stea de vorbă,

și atunci acesta i-a vorbit despre "**Sumanele Negre**", despre planul de a-și uni lupta

cu **gărzile "Iuliu Maniu"** ...Cu acel prilej Ilie Lazăr i-a spus :

< Uite, dle Țanțu, eu ca om de partid, **nu cred că d-ta ești pe o cale bună,**

nu cred că d-ta trebuie să te aventurezi la acțiuni care ar costa vieți omenști.

iar în ce privește problemele acestea, ele se rezolvă pe cale diplomatică,

iar nu pe calea pe care o preconizezi d-ta > [-----]

După discuție, el i-a spus lui Groșanu : < D-le Groșanu, de aceste întâlniri poți să mă **scuțești altădată. Aceștia sunt oameni periculoși și cu acești oameni nu vreau, sub nici o formă, să mă mai întâlnesc vreo dată.** > De aceea îl dorea pe Groșceanu, ca martor.[----]

[Gărzile muncitorești]

- **Președintele** : Când ați fost delegat cu conducerea **organizațiilor muncitorești** din Capitală, cu cine și cum ați procedat la organizarea lor ?

- **Ilie Lazăr** : Dle președinte, eu, în partidul meu, am avut acest **nume de animator,**

ceea ce mi-a făcut mult necaz în viață. **LD Această Secțiune muncitorească**

pe mine m-a costat privațiuni de libertate, sănătate [----] fiind omul datoriei.

LD Eu nu trebuia să fiu șef al muncitorilor, că această problemă nu m-a preocupat nici o

dată, în 30 de ani de carieră politică . (**râsete**) **Tara mea este 80% țară țărănească. Eu am crezut și programul meu este , în lupta pentru țărani , din care am ieșit eu. M-am pomenit , dintr-o dată , fiind și președinte al județului Maramureș de 17 ani, și președinte al jud.Hunedoara , acest județ care a făcut istoria neamului românesc de dincolo, ceea ce pentru mine a fost o mare onoare.** [-----]

[**Atenție LD** - vezi **fixează când a murit dr.Lupu**, cred că prin aprilie'47 ? , ai niște declarații și fișe privind **a doua retragere a lui din PNȚ** ...

În orice caz, **ieșise din scenă !** nu mai era la data Tămădăului și a procesului]

Am venit **la București, și aici era președinția dr-lui Lupu, în Vechiul Regat și în Capitală.**

Dr.Lupu, Dumnezeu să-l ierte, a fost un om foarte interesant în felul lui, numai suflet, numai inimă, dar , în ultimul timp , cune-i ieșea în cale , acela avea dreptate . **În Capitală, împiedica orice acțiune și orice organizațiune a Partidului , nu era de părere să se facă nimic.**

Atenție LD Atunci, **dl președ. Maniu**, de comun acord cu **dl Mihalache**, s-au sfătuit că aceasta nu se poate . [-----]

Tot atunci, **un puternic grup de muncitori vechi din partid**, tot mergeau în delegație la dl Maniu și **spuneau că de ei nu se ocupă nimeni.**

Cum eu mă ocupasem de ardelenii din Capitală, mă pomenesc că mă invită dl Maniu să asist la o astfel de audiență [---] și-mi spune :

< **Uite ,dragă, oamenii aceștia te vor pe d-ta , cu orice preț, să le fii președinte.**

Răspunsul meu a fost următorul : < **Dle președinte, este o mare nedreptate**

și un mare lucru ce faceți cu mine , căci peste tot unde este un sacrificiu

și unde este muncă grea și istovitoare și răspundere mare , tot pe mine mă băgați . >

Și o lună de zile a fost târgul între mine și dl Președinte, ca să mă lase în pace , cu atât mai mult cu cât eu nu ma-m ocupat nici o dată de problemele muncitorești.

Atenție LD Fiindcă , ca să fii președinte într-un partid mare al unui sector atât de important , în mometele acelea , sigur că **trebuia să te combați cu Gheorghe Apostol, cu Gheorghiu -Dej**, cu toți ceilalți, **ceea ce nu am vrut**. Eu sunt un om fricos, nu țineam la discuții și o lună de zile a ținut această târguială până a **trebuit să cedez** , cu condiția să fiu ajutat , să fiu secondat de un comitet puternic [-----]

fiindcă **eu nu m-am ocupat decât de a fi animator."**

Atenție LD Acesta a fost rolul lui **din oct.'45, până la 15 febr.'46**,

când **a trebuit să dispară de acasă** , după **percheziția de la miezul nopții** ,

ce i s-a făcut de către 11 inși ... iar la 29 febr. , a făcut o **hemoragie duodenală** ,

a fost îngrijit de dr. Jovin și Spârchez . Între timp **a fost arestat** , are **un alt proces pe rol** , cu care este la recurs... [-----]

- **Președ.** :Cine a făcut **Comitetul** ? ce rol a avut la 8 nov.'45 în **incidentele de la Malaxa** ?
Cine a făcut **Manifestul** ?

- **Ilie Lazăr** : " Comitetele le-a format dl **Romulus Georoceanu**, ca vicepreședinte ,

Ștefan Ionescu , muncitor la CFR,vice-președ. , **Ion Lupu** , secretar general,

Bucur Țincu , șeful secției juridice , deoarece , chiar în timpul acela , erau multe epurații

și conflicte în întreprinderi , și **a trebuit să apărăm muncitorii** [-----]

Eu la "Malaxa" n-am fost nici o dată. Eu, la 8 noiembrie, la 24 febr., în Piața Palatului , atunci eram între viață și moarte. **La 8 noiembrie n-am luat parte.**

La "Malaxa" n-am fost , deoarece am spus : nu se amestecă nimeni străin ,

decât partizanii noștri din întreprinderi. În tot ce a fost acolo, au condus,

fără amestecul meu sau al Comitetului , **Paul Niculescu, Bogdan și Ionescu** ,

nici un fel de amestec n-am avut, lucru constatat și de Comisia Miniisterială [-----]

Acest Manifest s-a făcut după ce **dl Gheorghiu-Dej și Gheorghe Apostol** au mers,

după săvârșirea alegerilor sindicale , **unde partidul nostru a luat vreo 5.000 de voturi**,

și atunci s-au deplasat d-lor , cu câteva camioane , cu **câteva echipe de la CGM**.

După ce s-a întâmplat **împușcarea lui Gh.Apostol** [-----]

cei trei oameni au făcut Manifestul în numele meu.

Autorii sunt conducătorii aceștia trei indicați, de la uzinele "Malaxa " [-----]

[Maniu - Antonescu]

[21 sept.2003 . Meditații privind **destinul individului în fața destinului țării !**
Cât de **asemănători** și cât de **diferiți** au putut fi **Maniu și Antonescu !**
Ce **stele călăuzitoare** le-a îndrumat **voința și acțiunea națională**,
și de ce **sfârșit comun au avut parte din partea nației** pe care ei **au crezut că o slujesc**.
Altfel, oameni ca toți oamenii, sub " **valul vieții** "
Care a servit **adevărul** și cum ar putea fi el detectat ?
Ce era **sentimentul onoarei** sau al **recunoștinței** pentru acea generație ?
Cât privește pe **Ilie Lazăr** ... el a făcut **pușcărie sub toate trei regimuri totalitare** .]

- **Președ.** : Care a fost **atitudinea dvs împotriva lui Antonescu** și cum apreciați **gestul lui Maniu** de a da mâna cu **acuzaiii din boxă** ?

- **Ilie Lazăr** : " Eu cu **Mareșalul Antonescu** n-am avut decât o **singură afinitate** , și anume că **Carol al II-lea**, în același timp, **ne-a arestat** .

Eu eram la mănăstirea Turnu , el la Bistrița.

Ne-am întâlnit la o nuntă a unui nepot al meu , care s-a căsătorit în familia Sturdza.

Cât a fost el stăpânul Țării Românești , eu am fost în conflict permanent ,

fiindcă pe mine **mă preocupa problema fraților mei refugiați din Ardealul de Nord**,

în număr de **260.000** .Și cum **nu puteam să fac politică pe față**,

m-am ocupat de probleme economice , făcând **cooperative pentru refugiați**.

În această calitate și în felul acesta , **am încercat** ,

prin refugiații pe care îi durea, în primul rând, situația Ardealului,

să determin un curent pentru anularea verdictului de la Viena

și **am avut în permanență opoziția, asupra regimului Antonescu** ,

care a culminat cu **3 luni de lașăr la Târgu Jiu** . [-----]

"Și **gestul lui Maniu**, dacă vă interesează ce a fost, fiindcă **eu am fost cu dl Maniu**

atunci când el a depus **la Tribunalul Poporului [procesul Antonescu] m-a șocat** ,

fiindcă eu sincer vă spun , într-un moment solemn nu mă gândeam la așa ceva .

Atunci când am ieșit , **sala eara zgomotoasă și revoltată**.

Eu **l-am luat de braț pe dl Maniu** și, în mijlocul demonstrațiilor, am ieșit și am spus :

< Aceasta nu-i opinia publică ! > fiindcă **se purtau necuviincios față de acest om în vârstă**.

Imediat ce am ajuns afară , sosește după noi gazetarul american Markham ,

care îl salută pe dl Maniu. Eu l-am întrebat pe dl Maniu :

< Dle Președinte , ce v-a determinat la gestul acesta ? >

Eu am fost primul care l-am întrebat .Răspunsul lui a fost :

< Dragă Ilie , eu nu știu dacă îl mai văd pe acest om , dar acest om mi-a salvat , la rugămintea mea , 11 vieți omenesci . >

Rică Georgescu și soții , vă aduceți aminte procesul lor...

Așa mi-a răspuns Maniu și după această explicație **eu n-am mai stăruit** .

Mă întrebați **ce părere am eu ? Din punct de vedere omenesc , îl aprob**.

Din punct de vedere politic , îl dezaprob . " [-----]

[**Grupul Gafencu, Buzești , Cretzianu, Vișoianu**]

[**LD : impresionează prin simplitate , sinceritate și modestie**.Un bun simț , exprimând parcă sentimentul popular. Are și un **humor involuntar** .În problemele în care nu avea competență, nu s-a băgat : **politică externă, armată și scriitori**]

- **Președintele** :Ce legături a avut cu persoane și ofițeri de la Misiunile anglo -americane ?

L-a cunoscut pe Hamilton ? Ce părere aveți despre grupul din străinătate, se rialiază cu ei ?

- **Ilie Lazăr** : La 23 dec. 1946,după **închisoarea de 7 luni și o zi** [procesul "**Sumanele Negre**"]

, s-a întors în sânul familiei. **Serdici l-a invitat la masa de Crăciun**, spunându-i că niște

domni de la Legația engleză vor să-l cunoască. [-----]

Pe Hamilton, l-a cunoscut cu ocazia **congreselor** organizate de el în **Ardealul de Nord**

(Baia, Sighet, Năsăud) , în calitate de **secretar general al Ardealului**.

"**Eu nu-l cunosc pe Hamilton. Ce am eu cu el ?**" A văzut un ofițer american care a venit acolo și l-a rugat pe preotul Popa Reu (care stătuse 17 ani în America) să-l salute .

A făcut cunoștință cu el. Nu a vorbit nimic cu el. [-----]

Părinții lui au avut 9 copii, dintre care au avut deodată 6 la școală.

N-a învățat bine decât **limba maghiară**. A învățat **germana** 2 ani, la Viena .

La bătrânețe, a început să ia lecții de **engleză** .

Franceza - limba diplomției prin excelență - nu o știe.

În probleme de politică externă, probleme militare și scriitori ... nu s-a băgat !

"Sunt alții mai competenți. Nu m-am interesat, nu cunosc activitatea ,și n-am avut nici o legătură ,
nici direct nici indirect ." [-----]

- **Președ. : Dvs credeți în posibilitatea unui conflict între Aliți ?**

Cine din PNT credea într-o asemenea eventualitate ?

Atenție LD

- **Ilie Lazăr** : " **Românii** , în general, **sunt diplomați mari și strategii de cafea.**

Dacă se întâlnesc doi, fac imediat strategie și diplomație.

Eu, până când **sunt alții mai mari și eu sunt fiul unei națiuni mici,**

să ne cunoaștem lungul nasului și să nu ne băgăm în eventuale conflicte, pe care eu,
sincer, nu le doresc, fiindcă **neamul meu nu are decât să piardă din eventuale conflicte."**

Ilie Lazăr / 30 oct.'47

[**Tămădăul**]

- **Președ. :** N-ați auzit pe nimeni din **Partid** care vedea **această eventualitate ?**

Ce știți despre **un curent de rezistență în străinătate** , ce v-a indicat **Iuliu Maniu**
când v-a spus să plecați în străinătate ?

- **Ilie Lazăr** : Ca să spun un nume și **să vină să se formalizeze Nikolschi , să intre în**

cazemată ?! [-----] Cum vă puteți dvs închipui că un om care are o conștiință

și care-și iubește familia , ca mine, **să mă duc să fac guvern în străinătate**

și familia să-mi zacă în pușcărie ? [-----]

Dar va avea datoria morală și dl Maniu și dl Mihalache , și toți aceia de care eu am ascultat
în **Partid** , să precizeze dacă măcar o singură dată , au discutat cu mine o astfel de eventualitate

[-----] Mai bine **stau ascuns și îmi caut a 23 -a gazdă** [-----]

Romulus Boilă (declarație la dosar) spune : **< Unchiul [Maniu] este foarte amărât**
pe chestia lui Ilie Lazăr , fiindcă , săracul, el este cel mai tracasat dintre toți,
cu permanentele arestări și persecuții , și, dacă s-ar putea ,
ar fi bine să-l expediem pe el în străinătate .>

" **La 13 iulie**, între orele 1- 2 , își face apariția la mine acest **tânăr intim al lui Maniu**

și-mi spune : <Nene Ilie , am venit să-ți comunic că unchiuțul ar vrea să te vadă diseară ,

la ora 9 [-----] Ceea ce pot să-ți spun , nene Ilie,

este că s-ar putea să pleci departe ,și împachetează-te >

[**LD : urmează toate detaliile, discuțiile , pregătirile de plecare, întâlnirea la Tămădău...**

ce se spunea... Mă gândesc la un posibil scenariu și film despre această fugă .

Oare de ce nu vine nimănui în minte ?]

"**Eu am cerut aceasta în permanență , să fiu pus la adăpost . Eu vreau libertate, nu pot trăi**

altfel. Din 15 februarie 1945, n-am fost lăsat în pace , am avut 16 percheziții. Vreau să plec

oriunde, unde să fiu la adăpost [Povestește în câte locuri a stat ascuns]

După aceea, a venit căderea Bastiliei și noi ... la Tămădău "

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

d.) Ion Mihalache / 30 oct.'47

[**LD : Am problematizat interogatoriul , fără să -i alterez răspunsurile .**

În proces, interogatoriul s-a derulat după criteriile urmărite de judecător,

problemele fiind dispersate . Cum eu nu urmăresc procesul în sine.... mi-am permis

această libertate de a detecta concepțiile lui Mihalache în diverse domenii]

Ion Mihalache / 30 oct.'47

[**Structuri și funcții în PNT**]

- **Președintele** : Ce funcții ați îndeplinit în conducerea PNT ?

- **Mihalache** : " Până în **1933**, am fost **vicepreședintele PNT.**

De la **1933** și până la **1937**, am fost **președinte al PNT.**

De atunci încolo, **sunt membru al Biroului , de drept**, în calitate de fost președinte.

- **Președ.:** Cine hotărâ orientarea politică a PNT , după 23 august 1944 ?
- **Mihalache:** Până în iulie 1946, **dl Maniu avea depline puteri**. Mai dinainte de 1944, **de la dizolvarea partidelor [mart.'38, deci 8 ani]** După aiul.'46, **forurile partidului** au intrat în **plenitudinea puterilor lor**. Aceste foruri sunt : **Comitetul Central și Delegația Permanentă**.
- **Președ.:** **Acuzatul Penescu** , înainte de dvs , a arătat că , deși ființau aceste organizații, **tot dl Maniu ear acela care dădea orientarea politică**.
- **Mihalache :** **Delegația Permanetă e aceea care avea conducerea politică. O avea efectiv.**
[-----]
Ion Mihalache / 30 oct.'47

[PNT - partid democratic]

- **Președ. :** Cine poartă răspunderea alunecării **spre dreapta** , a Partidului ?
- **Mihalache :** "**Nu cunosc că partidul a alunecat spre dreapta**. **E o judecată subiectivă , care nu se tranșează în fața forurilor de judecată, ci în fața forurilor politice , care , într-o țară democratică și constituțională , stau în națiunea consultată prin alegeri , ale maselor populare , care înseamnă demos-ul , care și-au dat verdictul , în mod masiv, pentru PNT ."**
Ion Mihalache / 30 oct.'47

[Legionarii]

- **Președ. :** **Vasăzică nu răspundeți la întrebare. [invocă răspunsul lui Penescu]**
- **Mihalache :** "**Intrări masive ale legionarilor nu cunosc**.
Cunosc **o scrisoare a lui Maniu** către reprezentantul **grupului Comănici**, de la legionari. Aceasta **când s-a alcătuit cabinetul de colaborare** al celor patru partide , **Maniu avea atunci depline puteri , nu erm în drept să-l tragem la răspundere pe cale statutară .**
" Totuși, ca unul ce , în partid, am reprezentat , împreună cu regretatul Madgearu, elementul antilegionar , fără nici un menajament - fiind condamnat și la moarte de ei, prin jurământ, la un congres al lor, și a trebuit să stau ascuns două luni , în timpul lor - am venit la București când am cetit la gazetă și i-am întrebat pe Maniu cum este posibil acest lucru.
Și el mi-a dat o explicație , că anume, că în Consiliul de Miniștri au convenit reprezentanții celor patru partide, ca nu numai să pornească prigoana fără cruțare împotriva lor , dar să le dea și o cale de revenire la poteca dreaptă și să fie invitați să se înscrie în orice partid și-ar alege
- și că el n-a făcut decât să dea curs acestei hotărâri luate în comun.
Explicația a fost nu liniștitoare pentru mine, dar complectă , cu acoperire ; liniștitoare sufletește, nu. M-am liniștit însă sufletește când , mai târziu ceva , am văzut apel prin presă , prin adunări, ale d-lui Teohari Georgescu , la București, și d-nei Ana Pauker , la Târgoviște , către aceiași legionari , să prefere Partidul Comunist ."
Atunci am spus : într-adevăr , este înțelegere generală. "
Ion Mihalache / 30 oct.'47

[Grupul din străinătate ; Guvern în străinătate ?]

- **Președ. :** Știți că **Maniu a trimis în străinătate** mai mulți oameni ai partidului, **Vișoianu, Niculescu -Buzești, Bianu ?**
- **Mihalache :** **Bianu a plecat imediat după căderea lui Antonescu ; de plecarea lui Buzești și Vișoianu am auzit de la dl Maniu, abia în preajma alegerilor .**
Atenție LD Și am fost surprins că dl Maniu nu mi-a comunicat la timp. [-----]
Nu cunoșteam înainte, acum , din dosar am văzut , [-----] Întâi, până când am fost arestat și nu mi s-au arătat anumite lucruri, contestam că există grupul. -----]
Știam că sunt persoane izolate , care au contact personal între ele, dar n-au un program ,

o disciplină sau o ierarhie comună. **Știam de Gafencu, de Cretzeanu și de alții mai mici , Tillea, Davilla și alții.** [-----]

- **Președ.** : În legătură cu plecarea în străinătate , **ce era cu constituirea acelu guvern** despre care vorbisera d-nii **Niculescu -Buzești și americanii** și despre care **Maniu ceruse, cu insistență , să fie făcut ?**

- **Mihalache** : "Dl secretar general **Bunaciu mi-a arătat nota rezumativă** a celor vorbite de Maniu , în legătură cu **ideea unui guvern în străinătate** , și am citit o **declarație a d-lui Maniu** că existau în partid **frunțași care erau de această părere.**

Atenție LD **Nu cred că dl Maniu m-a înțeles pe mine printre ei.**

Atenție LD Vă rog să se consemneze că **nici o dată nu s-a consultat cu mine** asupra **necesității și posibilității unui guvern în străinătate** , fiindcă **i-aș fi spus categoric :**

< Nu discut imposibilități tehnice , ca să recoltăm numai primejdia unor inutilități , fiindcă guvern în străinătate nu s-au alcătuit decât în timp de război , de către Suveranii și șefii de Stat care erau în exil. >

În alt fel, este o imposibilitate și nu mi-aș fi pierdut timpul să discut astfel de lucruri . Prin urmare , **eu resping să iau în serios astfel de lucruri.**

N-am știut până în prezent despre **Niculescu -Buzești** , nici că a plecat , nici că a **avut un mandat de la dl Maniu** să organizeze ceva . [-----]

Am văzut , spre marea mea bucurie , că **dl Maniu a spus că este o simplă scrisoare de recomandare** [----] Dar nu mandat să lege Partidul.

Nu cred că dl Niculescu să fi avut asemenea mandat . [-----]

Atenție LD am fost surprins când **am văzut că în rechizitoriu** [-----] **că acel guvern ar fi urmat să fie condus de mine.**

Eu am simțul realităților. N-am luat răspunderea unor guverne aici , în țară , când am știut că nu pot să lucrez conform programului meu.

Atenție LD N-am luat guverne în țară , nici sub Carol, nici sub Antonescu

- **când mi s-a propus** de către **un prim-ministru** [**Călinescu ? Tătărescu ?**] și de **doi miniștri , unul comunist și altul comunizant** [**Ghelmegeanu ? Ralea ?**] , **să rup partidul și să intru în aventură** ,

ei bine **cum era să mă aventurez în asemenea chestiuni ? "**

Ion Mihalache / 30 oct.'47

[Grupul Militar]

[**LD** : **Mihalache explică destul de confuz , Statutul** făcut de el în **1935** , când , cucerit de **doctrina corporatistă** , de reformarea parlamentului după model Mussolinian

- pe care acum evită să-l mai elogieze - a preconizat **cercurile profesionale.**

Ele nu au mai apucat să prindă viață sub regimurile totalitare (carlist, antonescian)

După august '44, a reluat organizarea lor. . La ce s-a ajuns ... asta este alt subiect .

LD : este un bun prilej pentru a **pune în discuție dreptul militarilor la vot ,** în condițiile în care noua **Legea electorală** ... o stipula.]

- **Președ.** : De când ați luat conducerea **așa-zisei organizației militare din PNȚ ?**

- **Mihalache** : " Efectiv n-am luat-o nici o dată. Dle președinte, să-mi permiteți câteva explicațiuni , fiindcă am văzut că **aceasta este una din piesele de bază ale acuzării de spionaj , trădare , complot, etc** , aduse partidului, dlui Maniu, în special , și mie, cel puțin ca auxiliar .

Eu sunt autorul principal, și cu regetatul Madgearu , al Statutului care funcționează din

1935 . În acest Statut , s-a prevăzut dispoziția ca, pe lângă organizația structurală , de bază, organul de luptă politică, partidul propriu-zis,

organizația comunală, județeană, regională și pe țară,

să ființeze și niște organe auxiliare , între care , cercurile profesionale.

În țară, pe județe, și limitate exclusiv la județe, n-au ierarhie piramidală , în sus ;

iar în municipii , cum ar fi Capitala, secțiuni încadrate nu la județ, ci făcând parte din organizația comunală, fără nici o deosebire : **militari, medici, preoți, profesori, ingineri, comercianți etc.**

"**Scopul organizațiilor de luptă** , este **să ducă lupta politică , să câștige puterea.**

Dar **scopul organizațiilor profesionale** este , **exclusiv, un contact spiritual,**

ca oamenii , în loc să joace table și cărți la club, cum s-a bișnuit la cluburile politice în trecut,

să se întâlnească pe profesioniști , adică pe contact spiritual, cei care duc aceeași viață, au aceeași educație, aceleași preocupări, prin prisma programatică să discute sub formă de conferințe , comunicări între ei.

- **Președ. : Organizația militară ce scop avea ?**

- **Mihalache : Pe lângă Președinție**, funcționa, pentru fiecare profesiune , câte un Comitet numit de Președinte ca auxiliar al lui, ca acea, împreună cu șeful de județ, să pună în acel județ în funcțiune cercurile profesionale. [-----] **Astfel de cercuri au funcționat și la militari** , numite **cercuri profesionale militare** , pe județe, puse în funcțiune de un Comitet Central profesional.

" **Aceste cercuri au funcționat încă în 1936-1937** , sub conducerea mea, ca experiență. **Desființându-se partidele , au încetat și ele.** Nu în 1946, cum spune rechizitoriul, ci în 1945, **Președintele, dl Maniu , a numit un Comitet Central Militar** , compus din **col.Stoica și alți auxiliari**, care a funcționat până în 1946 .

[LD: în această chestiune, prezintă o **stare conflictuală, echivocă**, între CC Militar și organizația Capitalei , din care rezulta că **Mihalache era nemulțumit** , că și-au inventat un nou Statut...]

LD "Să nu se uite că prin **Legea electorală** s-a dat **dreptul de participare activă militarilor și** a fost un **Comitet** condus de **ministrul de Război** , ca președ. al **Comitetului Electoral Militar** , iar **legea nu spune că în mod exclusiv partidul de la Guvern , cu ministrul său are acest drept,**

ci spune că **toate partidele legale pot să se adreseze militarilor , ca cetățeni.** [-----] Înțeleg să mi se facă proces pentru aceasta . dacă a traduce în fapt niște drepturi pe care le dau legile Statului , **constituie un act anarhic, am atentat** [----]

n-am făcut decât să aplic legea , iar dacă este bună sau rea, **nu purtăm răspunderea.**

Dar mai mult de atât, **Partidul nu a întreprins prin Secțiunea Militară."**

Ion Mihalache / 30 oct.'47

[Libertatea politică versus represiunea politică]

[LD :22 sept.2004 . mărturia lui este cutremurătoare . În carte, aș vrea să încep **capitolul represiunilor politice** - indiferent când și de cine făcute - de la **povestea lui Mihalache**, de la această mărturie.

Dar și de la **rechizitoriul și întrebările inchișitorilor săi** .

La 65 de ani, în propria țară , arestat , judecat , lipsit de libertate.]

- **Președ.:** "Recunoașteți că **ați încercat să plecați în străinătate** , și înainte de 14 iulie 1947 ?

- **Mihalache :** " **Da. Un om care s-a născut la țară și a înțeles să rămână la țară și să trăiască viața de țară**, și nu s-a acclimatizat cu viața de oraș, pentru mine , când întârzi mai mult de două săptămâni în Capitală, cred că nici **pasărea sălbatecă** , când scapă din colivie , **nu zboară ca mine** , când scap spre țară.

" Ca să mă familiarizez cu această situație, **am ținut însă la ceva , mai mult decât la viața mea : la libertate .**

N-am vrut să fiu sclavul nimănui, în viața mea, **nu datorez nimic, nimănui.**

Am fugit de situații , m-a luptat până când **sentimentul de răspundere m-a obligat** ca să **ajung să mă gândesc însumi să părăsesc o soție, gospodăria...**

- **Președ. :** **Cu ce ocazie v-ați gândit la plecare** , înainte de iulie ?

- **Mihalache :** " **Întâi m-am hotărât să plec sub legionari** , și îmi luasem toate măsurile și găsisem oameni din **Banatul sârbesc** care **să mă primească la graniță.**

A fost apoi iarnă grea și ocupația germană , și **n-am mai putut pleca** , așa că **< le premier pas >**, cel mai greu, se făcuse **în conștiința mea și mă deprinsesem la această idee**

Am ajuns , astă toamnă , ca în **satul meu, Topoloveni** ,

să nu mai am nici drepturile pe care le are **străierul de la primărie** ,

și în **satul meu, Dobrești**, **să mi se oprească dreptul de a vota pe primar** , prin judecător trimis anume de la București , fiindcă ai mei mi-au dat dreptate .

Eram într-o stare sufletească grozavă.

S-a tras asupra mea și nu s-a făcut nici un simulacru de anchetă.

- **Președ. :** Atunci v-ați hotărât ?

- **Mihalache** : " Da !

Am citit că **dl Maniu a vorbit d-lui Holman despre aceasta, dar** probabil, pins de alegeri, și **crezând că după alegeri v-a urma destinderea, am renunțat la idee** și **m-am hotărât , din nou, la începutul lui iulie, din propria mea inițiativă.**

DI Maniu , în timpul acesta , **a stăruit ca totuși să plec ,**
că viața lui și a mea e în primejdie și că e necesar să plec din țară .
dar nu aceasta m-a determinat , ci convingerea mea proprie.

Și dacă vreți, d-le Președinte , să vă spun , într-o simplă propozițiune , care a fost motivul , vă spun numai atât : **dacă la sfârșitul lui mai, după ce a trecut și 10 mai,** și **toate pretextele de arestare a celor peste o mie , poate două mii de frunțași ai Partidului, dacă aceștia erau eliberați , nici prin cap nu-mi trecea să mai plec.**

Reveneam, chiar dacă mi-ar fi trecut prin cap , fiindcă știam că după asta vine destinderea.
Dar când am văzut că încep arestările și aveam și unele vagi informații și concluziile logice și a mai venit și confirmarea oficială de la Radio, din 13 iulie, când, **răspunzându-se guvernului englez cu amenințări,** mi-am spus :

< **Un guvern puternic , nu amenință , ia măsuri .** > [-----]

- **Mihalache** : " **Scopul a fost, în primul rând, să-mi scap libertatea mea și,**
în al doilea rând, să lupt pentru eliberarea celor închiși în lagăre

Nu vă închipuiți ce **depsiune sufletească** era în familiile lor . [-----]

când ajung aceste lucruri și în sufletele unor copii de 4-6 ani,
apoi aceasta oglindește **o psihoză generală care domnește în țară** [-----]

- **Președ. :** **Lagărele gemeau de atâția democrați închiși în vremuri când dvs erați la guvern.**
De ce nu ați luat măsuri ca să-i eliberați din închisori ?

- **Mihalache** : Vă mulțumesc de această întrebare . **Cât am fost eu ministru la Interne,**
am primit o **telegramă de la niște închiși** în subsolul unei prefecturi oarecare din țară.
Am primit-o dimineața, iar a doua zi am fost la închisoare [-----] **I-am pus în loibertate .**
" Nu uitați că eu am demisionat pe chestiuni de conflicte cu conducătorii reali ai Poliției ,
cu Gavrilă Marinescu și g-ral Ștefănescu , cerând Regelui să aleagă :
ori acceptă demiterea lor, ori mă demit eu.
Și m-am demis eu , și cu mine s-a solidarizat președintele de Consiliu, dl Maniu.

N-a existat un al doilea ministru de Interne să facă asemenea lucruri -
așa că nu mi se pot face asemenea reproșuri. "

Ion Mihalache / 30 oct.'47

[**Maniu : Transilvania !**]

[**LD : Nu-mi propun să aflu eu acum cine a fost creierul și autorul capcanei întinsă la Tămădău .**

Poate , însă , reușesc să împlinesc **profilul psiho-volitiv al lui Maniu ,**
ezetare -amânare - secretomanie - neâncredere - mister - care i-a adus eticheta de
"Sfinxul de la Bădăcin " , care s-a manifestat și în raporturile cu Mihalache , **ce au însemnat ?**

- **Președ. :** Treceți la discuțiile care le-ați avut cu **Iuliu Maniu** asupra **plecării din 13 iulie 1947 .**

- **Mihalache** : " **V-aș ruga , totuși, știu că abuzez de răbdarea dvs ; când sunt în perspectiva,**
după cum spune rechizitoriul , a unei închideri pe viață,
când instrucția s-a făcut așa cum s-a făcut,

și nu știu cât timp îmi veți da pentru apărarea propriuzisă, v-aș ruga să mă ascultați .
Atenție LD ! " Am încercat de multe ori să văd care este gândul d-lui Maniu . N-am izbutit.
Vineri, înainte de sâmbătă, **am fost ultima dată la dânsul.**

D-sa , care știa care este programul meu. **El însă a ezitat , spunându-mi : < mai vorbim >**
Aranjaserăm să mergem sâmbătă la Dobrești , ca **să facem programul plecării ,** să văd eu ce
gânduri are dânsul, și **programul Comitetului Central** [-----]

Atenție LD ! Până aici **n-am vorbit nici o dată cu dl Maniu despre un program.**[-----]

Este adevărat , atunci când a plecat Nagy, l-am văzut pe **dl Maniu îngrijorat** că în atmosfera de
la Societatea Națiunilor , ungerii aranjau un curent favorabil în jurul **problemei Transilvaniei .**

L-am văzut frământat Am spus că , pentru aceasta, **el era indicat să fie acolo ."**

[**Maniu : Tămădău**]

Atenție LD ! "În jurul acestei plecări n-am discutat nici o dată .

M-am pomenit că dl Maniu îmi dă un telefon , prin alții, la Dobrești, să vii imediat la București. [-----] Căpitanul Zaharia a venit, și în trei ore am venit, găsim-l pe dl Maniu înapoiat la Snagov. De aici, de la 7 la 11 , orele s-au scurs caleidoscopic. L-am găsit pe Carandino, dl Maniu și Romulus Boilă.

Dl Maniu mi-a spus că va merge și Ilie Lazăr și dl Penescu [-----]

Atenție LD ! i-am spus : < **dle Maniu, ce plecare este asta ?** > **Și atunci am aflat .**

[-----] **Comandorul Negreanu sau Negrescu**

- **pe care nu-l văd citat nici între martori , nici între acuzați** - a stat lângă celula mea , că avioanele românești vor fi date soviteilor că vor fi salvate două că vor pleca medicamente la Constanța ... că vor fi lăsate într-un câmp necunoscut că acolo pot să îmbarce câte 4-5 persoane..... că este ultima ocazie de plecare

"Este singura gafă pe care am făcut-o în viața mea.

Cum n-am avut prezența de spirit să spun că aceasta este o cursă ?

Mi-am pierdut cu totul prezența de spirit atunci, aproape am ameit .

Am spus să mi se aducă bagajele Am dat dispoziții să se ia benzină ...

în puținele momente cât am stat de vorbă cu dl Maniu , l-am întrebat :

< **D-ta cunoști pe aviatori ?** >

<**Nu-i cunosc, îi cunoaște omul meu [----] Doctorul Gafencu îi cunoaște , care este văr cu Gafencu și director la "Argus" .** >

Atenție LD ! Dar nu este nici director la "Argus" , nici vărul lui Gafencu !

[-----]

Și la locul de la Tămădău am găsit pe frații Borcea basarabeni

Cum am sosit , **ochiul meu mi-a spus** de la început : < **Aici este o cursă !** > și dacă aveam o mașină ne întorceam.

A fost așa de bine organizat din punctul de vedere al Poliției ----

" Răspunderea morală îmi apaține. Nu pot să-mi iau și răspunderea tehnică ,

Atenție LD ! aceasta este a d-lui Maniu , în colaborare cu dl comandor Negreanu și cu Poliția , pe care am felicitat-o , imediat , pentru arta cu care a procedat . "

Ion Mihalache / 30 oct.'47

[Participare sau boicot parlamentar ?]

- **Un avocat :** dacă după alegerile din 19 noiembrie , majoritatea PNȚ era pentru participarea la Parlament și pentru destindere ?

Dacă afirmația lui Penescu privind demersul pe lângă Maniu pentru schimbarea tacticii....

- **Mihalache :** " Într-adevăr, Penescu și cu mine am fost de părere ca parlamentarii să participe - dacă nu efectiv, fiindcă eram convingși că vor fi împiedicați , dar cel puțin prin prezența lor să provoace un început de destindere , și, în al doilea rând, să folosească tribuna Parlamentului ca un strigăt în favoarea celor uciși în aresturi , lucru care apăsa în mod principal asupra sufletului meu .

Dl.Maniu a pus chestiunea în **Delegația Permanetă** , unde **părerile au fost împărțite,** și s-a convocat **Comitetul Central ca să decidă. "** [În alte zile, vor urma și alte precizări ale lui Mihalache, **cofruntări cu coacuzaj și martori**]

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

e.) Iuliu Maniu / 31 oct.'47

[LD : pe parcursul interogatoriului, Maniu a fost hărțuit , umilit,trecându-se de la o întrebare la alta , fără legătură , refuzându-i -se explicațiile, fiind mereu pus la punct .

Tracasat și tensionat Maniu protestează deseori pentru acest sistem]

- **Președ. :** **Vă rog să stați în picioare și să răspundeți la interogator.**

Ați citit Actul de acuzare,care v-a fost citit și aici. Noi am formulat o serie de chestiuni și dvs **veți răspunde la întrebările noastre** , în apărarea dvs. O primă întrebare , **de când îl cunoașteți și ce părere aveți despre Nicolae Penescu ?**

- **Maniu :** **Înainte de a intra în răspuns la interogator, vă rog să-mi permiteți**

să fac unele explicări de natură principială.

- **Președ. : Nu faceți decât să răspundeți la întrebările noastre .
Aici sunteți acuzat., nimic altceva. Deocamdată răspundeți la întrebări .**
[-----]
- **Maniu :** Dle președinte, este imposibil ca eu să fiu limitat în forma aceasta în dreptul meu de a răspunde la interogator [-----]
Eu am singur dreptul de a stabili unde este utilă expunerea mea și unde nu [-----]
Eu anunț un caz de nulitate pentru acest fel de interogatoriu [-----]
Dvs nu mă lăsați să enunț starea faptică [-----]
Eu voi fi silit să mă retrag din apărare , în forma aceasta, dacă nu am libertatea să spun că vreau să răstorn Guvernul , dar cu mijloace politice , nu cu violență . [-----]
- **Președ. : Mijloacele politice nu ne interesează .**
- **Maniu :** Eu anunț caz de nulitate .
- **Președ.:** Dvs răspundeți da sau nu la întrebările mele . [-----]
- **Maniu :** " Eu v-aș respectuos să ordonați să fiu audiat la cele 9 puncte de acuzație precizate de dl procuror contra mea.
- **Președ. :** Toate punctele au fost elucidate prin interogatoriul cu cele vreo 60 de întrebări pe care vi le-am făcut
larăși începeți cu divagațiuni și, ați văzut și azi dimineață, n-am înțeles să vă dau voie la altceva decât să răspundeți interogatoriului .Dvs fugiți de răspundere .

Maniu / 31 oct.'47

[Despre colaboratori ...]

[LD : interogatoriul a debutat cu această **hărțuială**, cu o **avalanșă de întrebări** despre colaboratori , acum co-acuzați, pentru ca astfel **să obțină desolidarizări** , pe care să le speculeze. Nu mă interesează. Extrag doar ceea ce constituie **păreră lui Maniu despre oameni** , care îi scoate în evidență **caracterul** .]

- **Președ. :** De când îl cunoașteți pe **N.Penescu** ? Ce părere aveți despre el ?
De cine și de când a fost promovat secretar general al PNT ?
Cum și-a îndeplinit însărcinările ?
 - **Maniu :** **Din 1923 ; " Am cea mai bună părere despre el .Este un om bine pregătit , un om de caracter, un om de o putere de muncă excepțională .De aceea, din momentul când l-am cunoscut, m-am atașat de el , cu tot sufletul și cu toată încrederea " ;**
"De mine și , firește, de conducerea Partidului " ; " de când dl Ghiță Pop a devenit ministru "
" În mod excelent, meritând toată recunoștința " [-----]
 - **Președ.** De când îl cunoaște pe **Niculescu -Buzești** ? Ce părere are despre el ?
Când a devenit membru PNT ? A candidat pe listele PNT ? Ce știe despre plecarea lui ?
 - **Maniu :** Îl cunoaște mai bine de când, **împreună, au condus , sub protecția MSRegelui, acțiunea pentru 23 august 1944 .** în partid s-a înscris în '45 sau '46 ;
În partid, dânsul avea rol de sfătuitor eminent .Era foarte bine priceput la chestiuni externe . Era un om de încredere al meu, și când erau chestiuni mai importante de natură externă, îi ceream părerea ca să fiu edificat . A plecat în străinătate (Elveția) ca să-și îngrijească soția , care a și decedat . **Neobținând permisiunea legală să plece** , a plecat pe altă cale.
El n-a plecat rugat de mine sau de partid. [----] dar mi-a părut bine că pleacă, fiindcă **putea să fie util cauzei țării noastre și cauzei partidului nostru.** [-----]
 - **Președ. :**pe **Victor Rădulescu -Pogoneanu** ?
 - **Maniu :** Îl cunosc cam din 1941-42. **Îl apreciez ca pe un foarte talentat om , cu cunoștințe diplomatice excepționale de întemeiate și cu un talent de expunere impresionant "** [-----]
- Activitatea mea politică este de 50 de ani și , din acești 50 de ani, cel puțin 25 am fost președintele partidului, cu depline puteri , în timpul acesta s-au petrecut multe lucruri ."**

Maniu / 31 oct.'47

[Tămădău]

[LD : deși țintă a întrebărilor insidioase ale președintelui -închizitor, care urmăreau deliberat să -l înfunde , să-l umilească, conform acuuzărilor, **Maniu este demn și stăpân pe sine.**

Dar mare lucru nu apucă să pună....]

- **Președ. :** Trecem la **întrebări de fond : ați luat inițiativa trecerii frauduloase a frontierei a lui Ion Mihalache, Nicolae Penescu, Nicolae Carandino și Ilie Lazăr ?**

- **Maniu :** Da .

- **Președ. :** **Cum ați organizat condițiile tehnice ale acestei plecări ?**

- **Maniu :** Nu m-am ocupat cu condițiile tehnice ale acestei plecări. [-----]
Orice organizare este formată din două părți esențiale : organizarea spirituală și organizarea tehnică.

- **Președ.:** Pe noi ne interesează numai organizarea tehnică. Și vă rog , încă o dată, **nu faceți divagații** și răspundeți întrebărilor mele clar.

- **Maniu :** Dar nu mai puțin interesantă este **organizarea spirituală**,

pentru că numai din aceasta poate rezulta o instigare sau o complicitate

ideea de a pleca dl Mihalache și câțiva prieteni în străinătate era mai veche , și ,

într-un moment dat , mă hotărâsem să plec eu, **dacă dl Mihalache nu admite să plece el.**

[relatează propunerea și aranjamentele făcute de Vlad Hațieganu , cu avionul , aviatorii, benzina etc etc] **Atunci am vorbit cu dl Mihalache , l-am rugat expres să plece**

și el a consimțit . Într-adevăr, răspunderea morală și politică pentru această plecare a d-lui Mihalache și a prietenilor noștri , este a mea

Am declarat din primul moment, de la instrucție , acest lucru. [-----]

Scopul desemnat de mine era ca , mergând în străinătate,

să informeze străinătatea despre situația din România,

un lucru pe care , în calitatea mea de președinte de partid, l-am făcut totdeauna ,

în toate epocile , cum l-au făcut întotdeauna , orice om politic cu simț de răspundere

[-----]

Maniu / 31 oct.'47

[**Guvern în străinătate ?! Intervenție străină ?**]

[LD : interogatoriu de coșmar : O avalanșă de întrebări hărțuitoare , privind legăturile cu Misiunile americană și engleză ; informațiile transmise în străinătate despre guv.Groza și mișcarea trupelor sovietice ... Maniu protestează pentru aceste întrebări rigide, insinuante, fără a i se da permisiunea să dea explicații , dar este pus la punct fără nici o considerație..]

- **Președ. :** Din dosarele de aici rezultă altceva .

Ce era cu formarea unui guvern în străinătate ?

- **Maniu :** " Nu era vorba de aceasta .**Eu, totdeauna, am fost contra acestui lucru , nu-l admit, pentru că nu-l găsesc folositor.** [-----] Prin urmare , **am refuzat acest lucru ,**

deși mulți prieteni care insistau , făcându-mi reproșuri că de ce nu folosesc și eu acest mijloc pe care l-au folosit alte state .[-----] **Am fost totdeauna contra acestei idei .**

[-----]

- **Președ. :** Răspundeți Tribunalului dacă **ați semnat pentru Gr.Niculescu -Buzești o scrisoare prin care îl autorizați să vă exprime vederile în străinătate și** , la nevoie, **să vorbească în numele dvs ?**

- **Maniu :** **Recunosc** că am semnat o scrisoare , împreună cu **Constantin Brătianu și Titel Petrescu** , în care am constatat că este membru de partid și **că reprezintă ideile partidului nostru.** [-----]

- **Președ.:** **Deci nu recunoașteți că ați cerut o intervenție din străinătate ?**

- **Maniu :** **Nici o dată. N-am cerut nici o dată intervenție de forță . "**

[-----]

Maniu / 31 oct.'47

["**Dreptatea** " ... Carandino]

- **Președ.:** ... a dat dispoziții lui Carandino să imprime ziarului "**Dreptatea**" **o linie vehementă de atac împotriva regimului democratic din România ?**

- **Maniu :** "**Este adevărat [-----] Sunt președinte de partid de opoziție**

care dorește ca guvernul Groza - și am dorit de la început - să fie înlăturat.

Maniu / 31 oct.'47

[Legionarii]

- Președ. : ... ați dat elementelor legionare sau ați promovat unele elemente legionare în conducerea partidului dvs .Recunoașteți ?
- Maniu : "Nu este adevărat .La conducerea partidului nostru **nu se găsește nici un fost legionar.** Se găsește, însă, la conducerea **Partidului Comunist** .
- Președ. : **Este inexact ce afirmați** .[-----]

Maniu / 31 oct.'47

[Parlamentul]

- Președ. : **Ați recomandat neparticiparea deputaților țărăniști la lucrările parlamentului ?**
- Maniu : **Da, recunosc că am recomandat neparticiparea deputaților țărăniști la lucrările Parlamentului .**

//

INTEROGATORIU

f.) Vasile Serdici / 31 oct.'47

[LD: Presentimentele mele în legătură cu **" lupiștii "** au primit o confirmare în plus prin comportamentul lui Serdici la proces. Și-a pus iar **masca de " lupist "** și s-a desolidarizat de PNȚ -ul în care intrase în 1935 .

Serdici era **inginer agronom** . A fost antrenat , în 1919 , în lucrările pentru reforma agrară , scriind și un studiu . Ce a făcut în Parlament , ca lupist , apoi ca național-țărănist , am consemnat . Interesantă mi se pare **lansarea lui în acțiunea politică a PNȚ , după '44 , când nu pleacă după Lupu (la a doua rupere) , ci rămâne pe lângă Maniu și Mihalache .** Mă hazardez dacă presupun că nu a fost de bună credință ?

Fiind poliglot (germana , engleza , franceza , spaniola , rusa) , a fost folosit , mai ales de Maniu , ca **interpret** și a cunoscut numeroși **reprezentanți și atașați de presă străini** .

Oricum , foarte multe din acuzațiile de "complot" , "trădare" , " spionaj" etc etc... s-au bazat **și pe** articolele , declarațiile , mărturiile lui .]

Serdici / 31 oct.'47

[El și PNȚ]

- Președ. : **Când ați intrat în PNȚ și ce funcții ați primit ?**
- Serdici : "Am intrat în PNȚ prin **fuziunea Partidului Țărănesc** al dr-lui Lupu cu PNȚ , în 1935 . Până atunci fusesem ales de 4 ori deputat al dr-lui Lupu în jud.Târnava Mare , totdeauna în opoziție . Am devenit , în 1935 , deputat PNȚ și am activat în **acest partid până în ianuarie 1938** , când partidele n-au mai putut funcționa ,și **mi-am reluat activitatea după 23 august 1944 .** În partid n-am ocupat nici o dată **nici un fel de funcție** . După '44 am devenit **șef al Biroului de presă străină** , și scotea și un **Buletin informativ** .
- Președ.: **Cine indica linia politică a gazetei ?**
- Serdici : Personal, dl Maniu . Uneori era folosit ca **interpret ;** alte ori dădea **note informative , documentare , relații** , pe diverse probleme la **Misiunile americană și engleză .**
[interogat de președinte și procuror , Serdici relatează despre Maniu , Mihalache , Gafencu , etc etc , : **întâlniri , străini , probleme , corespondențe**]

Serdici / 31 oct.'47

[P. N. Ț .]

- Președ. : **Ce orientare politică a avut partidul dvs după 23 august 1944 ?**
- Serdici : "Partidul de mult **își părăsise linia lui** . Când am intrat în partid , Partidul acesta **nu mai era un partid țărănesc** , cum îl știam . Toate aceste lucruri le-am spus foarte lămurit în Parlament , de atâtea ori . Partidul Național Țărănesc **a devenit o copie , nereușită** a Partidului Liberal. "

Serdici / 31 oct.'47

[Maniu și legionarii]

[LD : interogatul Serdici , devine din **acuzat , acuzator** .. Cum să explic ?

Această convertire să fi fost efectul celor 3 luni de zile de detenție și anchetă , sau ... era , în sfârșit , căderea măștii ?

- Președ .: **Ne interesează orientarea politică după 23 august .**

- **Serdici** : " După 23 august , Partidul , evident , **a mers spre dreapta.**

Începutul s-a făcut din **scrisoarea d-lui Maniu** , prin care **primește pe legionari în partid** , o scrisoare care n-a fost admirată de multă lume din partid .

Maniu era persecutat de această idee , că membrii PNT au o creștere prea molatecă , iar legionarii sunt elemente dinamice , care trebuiesc folosite.

Atenție LD : Acum, după cum am văzut atrocitățile acestea, **cu ce se ocupă dl Maniu** , în loc de a se ocupa cu programul, **se ocupa cu acțiuni subterane**,

acum văd sensul lucrurilor și nici o previziune omenească nu mi-ar fi putut lămuri de ce dl Maniu are această atitudine

Acum înțeleg de ce **dl Maniu se gândea că va veni ceasul să folosească pe acești legionari.**

Ei erau rău văzuți de vechii țărăniști , și primirea lor în partid a făcut ca **Partidul să lunece spre dreapta . "** [-----]

Serdici / 31 oct.'47

[Mihalache și războiul]

[LD 22 sept.2003 .Nu știu dacă are vreo relevanță istorică o atare mărturie. Probabil nu.

Dar o relevanță morală , precis are . Aduug pe **Serdici** ... la categoria **jigodiilor oportuniste** , convinsă că , și așa, epitetul este prea blând. Fie și pentru asta , îi voi alătura mărturia lângă un text în care perora patriotic pe teme contingente.]

- **Serdici** : " **Partidul Țărănesc și dl Mihalache** a fost un om dintre cei mai hărăziți de Dumnezeu **și PNT trebuia să fie....**

- **Președ.:** Ați început să spuneți că **acuzatul Mihalache era o figură.** Dar ce părere aveți despre această figură care **s-a înscris voluntar în războiul împotriva Uniunii Sovietice ?**

- **Serdici** : " **Mihalache** , în această chestiune , **s-a dovedit că nu era în consensul națiunii . Oamenii cei mai modești urau acest război** , pe care ei îl numeau "**războiul sfânt**" .

Oamenii cei mai simpli își dădeau seama că **acest război este o crimă.**

El n-a știut să discearnă în sufletul lor ceea ce cel mai simplu țaran a discernut ,

și dl Mihalache a cerut să se înscrie voluntar. [-----] eu am spus că a greșit ,

dar el s-a acoperit cu aprobarea d-lui Maniu. **Sunt convins că are aprobarea d-lui Maniu. "**

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

g.) **Victor Rădulescu -Pogoneanu / 31 oct.'47**

- **Președ. Trib.:** cine urma să facă parte din comitetul politic ?

- **Pogoneanu** : Ar fi urmat să facă parte **șefii partidelor din opoziție**, unul din membrii Comitetului secret și un reprezentant american [-----]

- **Președ.:** Înainte de plecarea lui Niculescu -Buzești din țară, **i s-a dat vreun mandat ?**

Cine i-a dat acest madat, ce cuprindea și cine l-a redactat ?

- **Pogoneanu** : **Mandatul** acesta a fost **redactat de mine** [-----]

I-am bătut eu însumi la mașină , **într-un singur exemplar .**

Am făcut să parvină d-lui **Maniu** acest exemplar , pe care d-sa **l-a semnat** ,

iar apoi am făcut să parvină **același exemplar dnilor Brătianu și Titel Petrescu.**[-----]

DI Brătianu l-a semnat , menționând că este de acord, iar d-l **Titel Petrescu a semnat**

în josul unei fraze prin care ruga pe dl Niculescu -Buzeștisă facă cunoscută

poziția partidului său , partidelor socialiste din străinătate. [-----]

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

h) Emil Oprîşan ,

[LD : la Congerînța Păcii, **Oprîşan** a fost **secretar general** al Comisiei Române.
LD : inclus în lot, i s-a obținut "**colaborarea**" și depozițiile sale au constituit "**piesă principală**" de "**demascare**". De aceea extrag câteva din depozițiile lui , pentru a extrage câteva din "**clișeele**" prin care s-a urmărit să se compună "**oglină**" arătată țării **privind acțiunea PNȚ** .Că această oglindă a fost foarte **minuțios preparată**, că ea a fost **impusă de la preluarea puterii** ; cu aceste clișee s-a făcut "**revoluția**" : **politică , represivă, propagandistică** . Și tot cu ele ... s-a scris apoi "**istoria**"]

- **Președ.** : Cunoașteți , cumva, **scopurile urmărite de aceste grupări care se încadrau în PNȚ ? Scopurile finale ?**
- **Oprîşan** : Erau acelea ale PNȚ : **Răsturnarea guvernului printr-o intervenție din afară .**
- **Președ.**: Adică prin forță ?
- **Oprîşan** : **Da, prin forță.Sau o presiune diplomatică.**
- **Președ.** Cum lucra grupul acesta ?
- **Oprîşan** : **Grupul acesta s-a încheat** , propriu zis, la **Conferința Păcii** .

El dispunea de **artcole și interview-uri** prin presă ; **relații personale** ;

conferințe și cele două Memorii remise Conferinței Păcii. [-----]

Am plecat la Paris , la Conferința Păcii , și acolo am putut să-i văd pe cei care erau **în jurul lui Gafencu și Cretzianu** .Am găsit **o clică grupată în jurul rămășițelor fondului** , fără altă preocupare decât de a-și asigura întoarcerea în țară , **pentru a avea onoruri, profituri** , indiferent de mijloacele care ar fi dus la aceasta.

Dorința lor era **să se producă răsturnarea cât mai repede și cât mai violent**. [-----]

- **Președ.**: **Politică dusă pe față sau subversivă ?**

- **Oprîşan** : **Azi îmi dau seama că nu era dusă pe față.**

Am găsit **acea clică** fără altă preocupare decât **profitul personl și maimuțarea modelor venite de peste ocean**. [-----]

Și am putut să fac comparația între **clica celor din străinătate** , **între felul lor de a lucra** , și între **telurile și patriotismul** celor care au rămas să lucreze în **regimul democrat**

pentru ridicarea țării.[-----] Am putut vedea că **în timp ce delegații lucrau zi și noapte** pentru prezentarea documentelor la Conferința de Pace - care trebuia să ne asigure restituirea Transilvaniei și un Stat independent - **în timp ce dl Tătărașcu, Pătrășcanu, Gheorghiu-Dej, Maurer , și alții , lucrau fără odihnă și menajarea puterilor lor**, pentru interesele țării, ceilalți , care prezentau **două Memorii** care conțineau **teze diametral opuse tezei oficiale , nu făceau decât să se distreze**. [-----]

M-am întors în țară și , ca să-i marchez lui Pogoneanu că **m-am detașat complet de aceste grupuri**, i-am făcut o serie de **declarații cu privire la politica care s-a dus**.

I-am arătat **negativismul continuu în acțiunea noastră**, i- am arătat că

nu-mi **devine mie odios, ci țării îtregi** , ; i-am arătat **indignarea mea** ,

prin faptul că **PNȚ preferă să moară țara de secetă și foame**,

numai **ca să nu aducă o întărire a Guvernului democrat**.

Iar când a fost cu fuga de la Tămădău, i-am arătat că

acest fapt implica o dezertare , o trădare, și că **va duce la desființarea PNȚ**.

În fața acestei poziții nete, **Pogoneanu nu mi-a spus nimic**, și **în prăpastia** în care s-a târât singur , **mă târăște și pe mine și ai mei** .

La citirea **Referatului Introductiv**, am luat cunoștință cu groază ,

de **lucrurile pe care le urmărea PNȚ și clica Gafencu, Cretzianu, Vișoianu , Niculescu -Buzescu**, etc , **fugiți ca niște lași din țară**, în loc să lucreze aici.

Mi-am dat seama că vor să aducă **nu numai război**, **pentru a nimici vieți omenești, orașe și câmpii**, ci urmărea și **crearea unui război civil**, ca să ajungem din nou

la zilele rebeliunii legionare , politică la care a participat și PNȚ. [-----]

////////////////////////////////////

INTEROGATORIU

i.) Ion de Mocsony Stârcea /

- **Președ.Tribunal** : **Dacă cunoaște activitatea lui Niculescu -Buzescu ... ?**

- **Stârcea** : Fusesem numit , la **1 ian.'34 reprezentantul României la Societatea Națiunilor** de la Geneva, Niculescu -Buzești **se găsea** , mai înainte ceva, **la Geneva, la Legație.** În felul acesta, au fost **3 ani împreună.** După 23 august, cât **era la Palat,** fusese **un fel de observator oficios al Majestății Sale** în primul guvern. În această calitate, a cunoscut personalități politice, din mediul militar (românesc și străin) , persoane din mediul diplomatic (românesc și străin) din presă, ș.a. **La 4 noiembrie 1944 , a demisionat din toate înaltele demnități** pe care le ocupa la **Palatul Regal,** și a plecat la țară, unde s-a ocupat de interesele personale.
- **Președ. :** ce știe din activitatea PNT , a mișcării subversive, a comitetului din străinătate, a celor **două Memorii ,** a solicitării sprijinului american ?
- **Stârcea** : Dă o serie de detalii , de contacte, de nume, de întrevederi, întâlniri etc....
- **Președ.:** Erau anumite **personalități politice de aici , din țară,** la curent cu **tratativele duse cu ofițerii americani ?**
- **Stârcea:** Desigur. **În primul rând eu,** și , în mod fatal, **conducerea partidelor .** PNT, PNL PSD . **Dar singura persoană care a fost ținută la curent , a fost dl Maniu.**
 //////////////////////////////////////

MARTORII

[LD : Marchez doar câțiva , în funcție de problematică, pentru a le semnala prestația ,sau pentru importanța mărturiei. Mulți martori nu răspund la apel.

Unii din ei nu au fost citați . Alții sunt în închisori și nu au fost aduși]

- a) **G-ral Grig.Stoika** [Cercul militar] b) **G-ral Ermil Gheorghiu** [Cercul militar]
- c) **Comandor Mircea Cioroiu** [Cercul militar] d) **Comandor Gh.Mocanu** [Cercul militar]
- e) **Paleacu P.Nicolae** [Sumanele Negre] f.) **Steantă Dumitru** [Sumanele Negre]
- g) **Chintescu Gheorghe** [Gărzile Maniu]
- i.) **Novac Victor** [Tineretul PNT] h.) **Tantu Mihail** [Organizația Rezistenței]
- j.) **Popescu -Mehedinți Ion** ["Dreptatea"] k.) **Nestor Badea** ["Dreptatea" - linie de conduită]
- l.) **Zaharia Boilă** [PNT : atitudinea față de URSS] [" Gărzile Iuliu Maniu "]

* **Notă. Corneliu Coposu,** [PNT : atitudinea față de URSS ;

Conduita anglo -americană față de România]

- m.) **dr.Grigore Graur** [Iuliu Maniu - democrat ; filosemit]
- n.) **Vasile Netea** [Iuliu Maniu - luptător pentru unire ; Ilie Lazăr- contra Dictatului de la Viena]
- o.) **Mihail Romniceanu** [Colaborarea PNT-PNL-] [Memoriile .; Conferința de Pace]
- r.) **Constantin Titel Petrescu** [Colaborarea PSD cu PNT și PNL]
- s.) **av.Iovipale** [greșelile PNT] ș.) **Tudor Arghezi** [Ziaristul Carandino]
- t.) **Gligor Zambaccian** [Ziaristul Carandino]

 Martor / 1 nov.'47

a) **G-ral Grig.Stoika** (rudă cu acuzatul col.Stoika Ștefan)

[60 ani; ofițer pensionar ;]

[LD 22 sept.2003. Este competența istoricilor militari să clarifice aceste chestiuni.

În proces, procurorii militari citesc copios din **arhiva confiscată** de la acest Cerc profesional.

Eu fac un "**studiu de caz**" și propun o **ipoteză** : una din "dovezile" în jurul căreia se fac comentariile , este un **document din perioada războiului** , în care era avansată

întoarcerea armelor contra Germaniei .Prin presiune și șantaj, acest general, hărțuit și de întrebările procurorilor militari , **a intrat în jocul scenariului comunist .**

Generalul plecase din **mai'47 la PTD - dr.Lupu** ... deci se poate afirma că **trecuse în cealaltă tabără** cu scopul realizării **planului de fărâmițarea a PNT .**

De pe urma **misticărilor** de acest fel, s-au făcut **deblocările și lichidarea** ofițerimeii române !]

- **Președ.:** De când sunteți **membru al PNT ?**

Ce însărcinare a avut în Organizația militară a PNT ("Cercul profesional militar ") ?

- **G-ral Stoika:** Din 1937, după ce a plecat din armată prin demisie. Membru în Comitetul de conducere, șef al Comisiei de organizare, referent la Comisia de studii.

- **Președ.:** **De ce și cu ce scop** i s-a dat denumirea de "**Cerc**" ?
- **G-ral Stoika:** După alegeri . " În scopul de **a-și camufla viitoarea activitate, la adăpostul preocupărilor profesionale** .[-----] **Să formeze** elementele necesare pentru **insurecționarea armată a țării** .
- **Președ.:** Adică era **coloana vertebrală** pe care **se greșa mișcarea subterană** - **ca să fim mai categorici .Este sau nu așa ?**
- **G-ral Stoika :** Da .
- **Președ:** **Cine** îndruma și dădea directive **organizației militare ?**
- **G-ral Stoika :** DIMihalache, g-ral Negrei și Stoika Ștefan .
- **Președ.:** **Cum trebuia realizat scopul urmărit de PNT ?**
- **G-ral Stoika :** " Prin formarea unei forțe armate și a unor formațiuni paramilitare . Prin formarea de nuclee la unitățile și formațiile armate și prin formarea de cluburi la sate , **cu care să răstoarne Guvernul."**
- **Președ.:** **De când** ați observat că **PNT se organiza într-o acțiune de forță pentru răsturnarea regimului democrat ?**
- **G-ral Stoika :** Din moment ce **am văzut instrucțiunile date de acuzatul Mihalache** , prin diferiți **delegați ai d-sale**" [.....]
- **Președ.:** **Ați redactat un plan general de organizare a Armatei ? Cum ați ajuns aici ?**
- **G-ral Stoika :** "Acest plan a fost **cerut de dl g-ral Negrei** [.....] de către **delegații acuzatului Mihalache** [-----] conține și **dispozițiuni subversive** , privind **camuflarea de material** și **camuflarea de industrie de armament** .
[Atenție LD !] Acest plan era un plan care **viza o armată puternică și modernă** , care avea ca scop tot **acțiunea subversivă** . [-----] Era un **plan de execuție imediată** și se putea executa **chiar în preța trupelor ruse în țară** .
- **Președ.:** Ce era aici unde **se vorbește de germani ?**
- **G-ral Stoika :** Prin **germani** se înțelegeau **rușii** .
- **Președ.:** **Cine vă determina** pe dvs ca să **treceți în plan , în loc de ruși , germani ?** Nu era **scop de camuflare** ? Nu era o greșală scriptică, ci o **intenție** .
Așa este sau **mi se pare mie ?**
- **G-ral Stoika :** Era în scop de camuflare .
- **Președ.:** **Asupra datei** nu vi s-a spus **decât să fiți pregătiți ?**
- **G-ral Stoika :** Ni s-a spus **numai să fim gata** . Fără să ni se spună **nici scopul , nici momentul declanșării** . [-----]
- **Av. A.Ciobanu** (ptr.col.Stătescu) : Dl martor spune într-un loc că **Planul** a fost făcut de **col.Mihăilescu** ; în alt loc, că a fost întocmit **de d-sa** ;în alt loc, că a fost întocmit de **Comisia de organizare** .
Rugăm să **precizeze de cine a fost făcut acest plan ?**
- **G-ral Stoika :** "**L-am lucrat eu**, l-am citit în Comisiune , l-am discutat și apoi l-am citit în Comitetul de Conducere , după care **l-am dat col.Stoika Ștefan** . [-----]
- **Av. I.Brinberg** (ptr. Col.Stoika) : dacă martorul știe că atunci când **col.Stoika Ștefan** a fost secretar general la **Ministerul Înzeștrării** și **țara era invadată de germani** , **s-a opus și a reușit să împiedice imixtiunea germană** în lucrările ministerului ?
- **G-ral Stoika :** Da. A reușit
- **Av. I.Brinberg :** **Era acea epocă când exista credința că toți evreii sunt comuniști** . Dacă știe martorul că **dl col.Ștefan Stoika** , față și de militariși de cei concentrați, a avut **o notă de protecție pentru toți acești năpăstuiți ?** Cu alte cuvinte, **când toată lumea oprima pe evrei, col. Stoika era apărătorul celor năpăstuiți ?**
- **G-ral Stoika :** Da, este adevărat . [-----]
- **I.Mihalache :** Rog ... să spună dacă în 1946 și 1947 , **a avut vreun contact cu mine ?**
- **G-ral Stoika :** " **Personal, nu**, afară de ședințele la care ați venit [-----] nici n-am știut unde stă dl.Mihalache [-----]
- **I.Mihalache :** "Unul din **capetele de acuzare împotriva mea** este că **am contribuit la elaborarea așa-zisului plan de organizare a Armatei** .
Acest plan prevedea organizarea , cu sprijinul Angliei a unităților armate în străinătate ,

compuse din legionari etc etc. Persistă în această declarație ? [-----]

Atenție LD!

- Procuror Stanaciu : (citește acel Plan , din dosar)
- Președ. : (invocă declarații de la interogatorii și din dosar)
- Col.Stoika Ștefan : A zis că mi l-a dat mie.[**Planul**]
- G-ral Gr.Stoika : ...Nu acesta. Pe celălalt .[-----] E **conceptul** .
- Col.Stoika Ștefan : D-lui l-a văzut măcar pe acesta, **scris la mașină ?**
- G-ral Gr.Stoika : Nu. l-am dat **o fițuică scrisă cu creionul** , pe care, după ce a ținut-o un număr de zile, mi-a înapoiat-o.
- Grefierul : Este la dosar
- Col.Stoika Ștefan : **Fițuica**, nu planul ...
- Președintele : **Bruionul**, nu fițuica ...
- Procuror Stanciu : **Bruionul** martorului Stoika este identic cu **Planul de organizare** ...
- G-ral Gr.Stoika Pe acesta, scris la mașină, l-am văzut prima dată la instrucție [-----]
- I.Mihalache : D-le președinte, dați-mi voie, e una din acușările principale . Vă rog să nu vă pierdeți răbdarea. **Pe mine mă trimiteți la închisoare pe viață pentru un cap de acușare pe care nu l-am știut. Acesta este actul pe baza căruia sunt trimis în fața Tribunalului . Acesta este Planul militar ?**
- G-ral Stoika : Da.
- Mihalache : **Și pentru o fițuică scrisă cu creionul , pe care n-o recunoaște, mi se cere condamnarea la închisoare pe viață ?**
- Președintele : **Nu faceți polemică !**

[-----]

////////////////////////////////////

Martor / 1 nov.'47

b) G-ral Ermil Gheorghiu

[51 ani ; ofițer rezervă ; agricultor ;]

[LD , 22 sept.2003. Mă simt copleșită de evidenta **orchestrare a procesului** .

Va fi foarte dificil pentru istoricii dedicați perioadei, să facă lumină în aceste evenimente.

Dar , pe de altă parte , nu-mi pot reprima gândul că **s-ar putea scrie o variantă de istorie a PNT** , pe această "**cheie**" : **un partid de "masă"** care , dacă luăm ca borne cronologice **nașterea** (1926) și **lichidarea** (1947) , **a avut** - doctrinar, programatic și faptic - **un profil " revoluționar"** ,

cu **tentație de răsturnare sub presiune** . Aprecierea este bivalentă și dilematică.

Ori se asumă această caracteristică și atunci **accentul se pune**

pe aceste **episoade "insurecționale"** :

' 28 - răsturnarea liberalilor ; ' 30 - Restaurația ; '40 - alungarea lui Carol ;

23 aug.'44 - răsturnarea lui Antonescu ; **mart'46** - răsturnarea gov.Groza .

Ori se respinge această caracterizare , și atunci **accentul se pune**

pe **eșecul sau victimizarea PNT** , datorat **adversarilor nedemocratici ai PNT** , fiecei ei **PNL, Carol II, Antonescu , Groza** .

În felul acesta , lupta PNT poate apărea **ori aureolată de vocația militantă** ,

ori umbrită de utopii și eșecuri . Dar asta este o problemă de valorizare.

La acest **monstruos proces ,oameni** , este adevărat oameni politici , **erau în situația de a-și pierde libertatea și viața** .

Și la acest deznodământ ... și-au adăugat **duplicitatea sau orgoliile și militarii !**]

- **Președ. : Ați avut o convorbire cu acuzatul Ion Mihalache ?** La această convorbire **v-a informat pe dvs despre poziția PNT** în împrejurările politice din țara noastră, și anume, cum ?

- **g-ral Gheorghiu** : ... vorbește d-sa și-mi spune : < D-le general, nu interesează atât programul cât oamenii > Și-mi cita, în această privință , ca exemplu negativ , **cazul Tătăreșcu**. După aceasta îmi spune că **atitudinea PNT e aceeași**

- pe care a avut-o și în trecut , o atitudine fermă, prin care **a reușit să se descurce în situațiile grele** pe care le-a avut de rezolvat, citându-mi ca exemplu **cazul Regelui Carol al II-lea, pe care a reușit să-l îndepărteze.** Al treilea lucru, îmi spune că **și în prezent Partidul se menține pe aceeași linie fermă , în lupta de răsturnare** pe care o duce **cu regimul actual.** [-----]
- **Președ.:** După această discuție, **ce concluzie ați tras dvs la sfârșitul convorbirii ?**
 - **g-ral Ghorghiu :** " Am tras concluzia că **în lupta de răsturnare pe care o urmărește , gândește chiar să recurgă ,** în cele din urmă, **și la acțiuni de forță ,** dat fiind că a folosit expresii că, în această luptă , **gândește să folosească oameni de linia întâi.** " [-----]
 - **Președ.:** Ați colaborat dvs , împreună cu comandorul Cioroiu, la redactarea unui **studiu privind necesitatea reînființării Ministerului Aerului și Marinei ?**
Ați dat cuiva acest studiu ?
 - **g-ral Ghorghiu :** Da, **am lucrat** la întocmirea acestui studiu și **am dat un exemplar d-lui Maniu ,** la sfârșitul lunii mai, în vizita pe care i-am făcut-o.
 - **Președ.:** Credeți dvs că , **prin acest studiu, se dădea posibilitatea mării efectivelor materialelor de aviație , peste prevederile Tratatului de Pace ?**
 - **g-ral Ghorghiu :** Acest lucru era posibil , **dacă ar fi căzut în mâna unor oameni de rea credință,** dar în domeniul aviației civile.
 - **Mihalache :** **Să spună dl martor dacă este sau nu membru al Partidului nostru ?**
 - **g-ral Ghorghiu :** Nu. [-----]
 - **Maniu :** Să spună , dacă își aduce aminte dl general , că atunci când m-a dat acest exemplar de **plan viitor al Aviației i-am spus : < [-----] Această chestiune se va rezolva atunci când vom avea posibilitatea să ne realizăm programul. [-----] >**
 - **g-ral Ghorghiu :** Acuzatul Maniu a specificat că **apreciază rolul important al aviației ,** în prezent și trecut, și **va citi cu mare atenție această lucrare.** Atâta tot."

//

Martor / 1 nov.'47

c) Comandor Mircea Cioroiu

[33 ani ; ofițer superior în aeronautică ; rezervist]

[LD : câtă suspiciune ! era grav și dacă se cunoscuseră !

Nimic despre **tragedia ofițerilor români** - care după războiul dramatic , după armistițiul și tratatul de pace - au început să fie deblocați

Oare acest **Cioroiu** era pur și simplu un **agent provocator** , strecurat în rândurile PNT sau , mai grav, **totul era inventat ?** Indiferent de variantă , învinuiriile lui dau o idee asupra "**regimului de libertate**" **instaurat de comuniști** : văzuse la "**Dreptatea**" , buletine de radio ! văzuse ziare străine ! i se făcuseră relatări " confidentiale" !

Oare **ce o fi ajuns omul acesta ulterior ?**

Fie și pentru asata , aș vrea să -i gădesc un loc în "**insectar**" ...]

- **Președ. :** Care au fost **primele legături cu PNT și în ce scop ?**
 - **Cioroiu :** [----] o serie întreagă de **camarazi și prieteni** de ai mei , mi-au atras atenția asupra unui **punct din programul PNT**, relativ la **revizuirea situației ofițerilor trecuți în cadrul disponibil.** [-----] În acest scop, am stabilit **legături cu dl Carandino și comandorul Mocanu.**
 - **Președ. :** În vederea încadrării ?
 - **Cioroiu :** Da.
 - **Președ. :** **De cine și în ce împrejurări ați fost prezentat d-nilor Maniu, Penescu, Mihalache și Serdici ?**
 - **Cioroiu :** D-lui **Penescu** , de către **Mocanu** ; pe **Mihalache**, în ziua alegerilor, în casa d-lui **Serdici** ; tot acolo i-a fost prezentat și lui **Maniu** .
Cu acel prilej, **Mihalache** i-a propus să facă **un studiu** despre aviație, pe care el, făcându-l, l-a dus la **Nestor Badea.** [studiul lui era la dosar , "**dovadă**" !]
[-----]
- Tot el l-a prezentat lui **Mihalache** pe **g-ral comandor Ermil Gheorghiu.**
A asistat la discuția acestuia cu **Mihalache** [**relatează discuția dintre cei doi**]

- **Președ. :** **Ce atribuțiuni avea comandorul Mocanu în PNT ? Ce opinii avea în lupta politică ? Era vorba de luptele pe care le ducea Partidul ? De o luptă subversivă, bazată pe forță ? Sau ce altceva ?**
- **Cioroiu :** " Din ceea ce mi-a relatat comandorul Mocanu și din **confidențialitatea relatărilor , nu rezultă că era vorba de lupta pe față**, ci contrar.
O luptă contrarie, o luptă ascunsă , ilegală, subversivă. " [-----]
- **Președ. :** **Știți pe ce elemente se sprijinea PNT , prin acțiunea de forță, cu scopul răsturnării Guvernului ?**
- **Cioroiu :** Din conversațiile cu comandorul Mocanu, rezultă că **se conta pe sprijinul Marii Britanii și pe sprijinul Statelor Unite** , sprijin care putea să merargă **până la sprijinul militar .Se conta** pe un **conflict între Marile Puteri** , care ar fi putut fi exploatat pe plan intern. **Se conta** pe un **curent adversar regimului** , care prindea consistență în armată și în păturile rurale - curente întreținute prin elemente credincioase PNT .
- **Președ.:** **După cum știți, la Biroul Presei condus de Mocanu, se ducea și aici o luptă ilegală , subversivă, care tindea la același scop final ?**
- **Cioroiu :** ...spre exemplu am văzut **Buletinul de radio-ascultare** [-----]
documente aparținând Inspectoratului de Educație , Cultură și Propagandă , din care se făceau extrase și se traduceau [-----] Am văzut **ziare străine** [-----]
- **Președ.:** **Ce concluzie finală trageți dvs din discuțiile cu Carandino, Mihalache , Mocanu ?**
- **Cioroiu :** " Există un **fir conducător comun** întoate aceste convorbiri pe care le-am avut , sau la care am asistat , pe care **le-așputea caracteriza** cu un singur cuvânt : **agresivitate, forță , energie.** [----] Unitate pe care aș caracteriza-o cu cuvântul : **violență.** [-----]
- **Carandino :** Dacă d.martor , comandor Cioroiu, își reamintește , în relațiunile de redacție pe care le-am avut cu d-sa, pentru că **era colaborator la " Dreptatea"** , de **vreo conversație** de așa natură între noi încât **să mă înglobeze** într-un foarte elegant cuvânt de **" violență" ?**
- **Cioroiu :** " ... Rețin fraza pe care mi-a spus-o dl Carandino , **că lupta "Dreptății "** este **o luptă de stradă, o luptă de hartă, de violență** , că nu are timp să facă ideologie.
- **Președ.:** **V-a satisfăcut ?**
[-----]
- **Mihalache :** "Nu- și aduce aminte martorul că **am subliniat că Memoriul său este în contradicție cu Armistițiul, și ar putea să aibă neplăceri ?**
- **Cioroiu :** **Sub nici o formă !**
- **Mihalache :** De când și până când a stat **domnia sa arestat cu noi la Siguranța Statului ?**
- **Președ.** Se vede din dosarul cauzei.
////////////////////////////////////

Martor / 1 nov.'47

d) Comandor Gh.Mocanu

- (43 ani, ofițer de rezervă ; Biroul de presă ; redactor la "Dreptatea")
- [LD 23 sept.2003. Îl ascult la TV pe **liberalul Câmpeanu**, revenit în PNL.
- Este în prag de 80 de ani. În treacăt, spune de cei **8 ani petrecuți în pușcărie** , de anii de exil , de averea pe care încă nu și-a recuperat-o ... **Adrian Păunescu îl întreabă dacă are resentimente ?** El spune că **nu, nici o dorință de răzbunare .**
- La procesul din '47 **Mocanu este un agent sau este o victimă?**
- Bănuiesc **ce șocați au fost " acuzații"** când l-au ascultat declarațiile !
- Cred că, în mare parte , acesta a fost **punctul vulnerabil al PNT :**
- nu s-a putut acomoda ... a căzut în capcane... a fost infiltrat cu agenți ...**
- s-au pregătit **înscenările ... s-au preparat "schimbările la față"]**
- **Președinte :** " **Aveți cumva cunoștință de existența unei acțiuni subversive, teroriste, zise mișcare de rezistență ?**
- **Mocanu :** " **Da, mișcarea de rezistență exista și o acționa , o dirija PNT** [-----]
am impresia că **mai mult a d-lui Maniu** [----] **Obiectivul** acestei mișcări era **regimul actual** [-----] se aștepta **momentul prielnic** pentruase declanșa **o mișcare de forță, de violență** , pentru a-l răsturna [.....] Cu ajutorul restului de **mase rămase credincioase** , cu ajutorul **organizațiilor deja descoperite** [----] cu ajutorul **grupurilor care se găseau în**

- munți , în diferite regiuni , și pe care **partidul le organiza și subvenționa.** [-----]
- **Președ. :** Cunoașteți cumva, **o anume cale spre fascism , spre dreapta , a PNT , întrucât dvs ați lucrat în ea ?**
 - **Mocanu :** " **A existat o anume cale , din ce în ce, spre dreapta ,** și cred că , finalmente, **Partidul a devenit cel mai de dreapta partid** din țară.
 - **Președ. :** **Pe ce vă bazați în legătură cu acest lucru ?**
 - **Mocanu :** " **Pe acceptarea de elemente cunoscute în mod public de dreapta ,** pe foarte mulți legionari. Care erau primiți în partid în condiții mult mai ușoare decât oamenii de stânga, pe aceste organizații care , evident, purtau titluri fasciste și care erau în munți [-----]
 - **Președ. :** **Dar presa ce fel de activitate avea ?**
 - **Mocanu :** " **Presa ducea o campanie destul de activă împotriva celorlalte partide și ziare de stânga.** Era ziarul **cel mai de dreapta,** evident. "
 - **Carandino :** (**întrerupe ...este admonestată cu scoaterea din sală)**
" **În fața unei nedreptăți strigătoare la cer, trebuie să protestez ! "**
 - **Președ. :** " **Există în PNT dorința dezlănțuirii unui nou război, și în ce scop ?"**
 - **Mocanu :** " **Dorința aceasta exista în special în conducere .**
Scopul acestei dorințe era, evident, tot interes de partid, **scopul venirii la putere.** [-----]
Scopul final era ca la momentul oportun să se treacă la **o acțiune de răsturnare** a regimului, **prin forță , în legătură , în paralel, cu o acțiune , o intervenție externă ,** care s-ar fi produs și **pe care dl Maniu o solicita neconținut,** prin cunoscutele proteste și cereri. " [-----]
 - **Maniu :** "----- vă rog să **întrebați pe dl martor** dacă este adevărat că, de câte ori a fost la mine , mai ales din primul moment , **i-am spus :**
< D-le, noi suntem un partid de mase, noi suntem un partid care luptăm pe față. Organizații secrete nu ne trebuie .Prin urmare, să nu încercați a face organizații secrete și să instruiți în acest fel și pe ceilalți ofițeri. > [-----]
 - **Mocanu :** "În ceea ce privește **acțiunea PNT , existau două fețe:** o **acțiune legală, deschisă,** pe care o cunoștea toată lumea , și **o altă acțiune , clandestină,** care s-a aflat cu timpul ...
 - **Președ. :** **Răspundeți da sau nu. V-a spus acuzatul Maniu să nu urmăriți acțiuni clandestine ?**
 - **Mocanu :** Da .
[-----]

Martor / 1 nov.'47

e) Paleacu P.Nicolae

- [**30 de ani,** fost student, pretinde ... din găzile " Iuliu Maniu " .
Domiciliu : **penitenciarul Aiud ; condamnat la muncă silnică pe viață pentru participare la "Sumanele Negre "]**
- [LD : 23 sept.2003 :meditație . **Maniu** a trăit două războaie mondiale.
În primul război , tânăr ofițer în armata austro-ungară , **avusese clipa lui de glorie militară ,** restabilind **ordinea în Viena .** Apoi ... cunoscutele **tratative, Alba Iulia , Unirea.**
Pe toate fronturile , atunci , **ardelenii ,** surprinși pe diverse fronturi sau prizonieri , s-au constituit în **regimente de voluntari ,** și au fost pentru asta ... **glorificați ca eroi.**
În al doilea război, **tinerii** care au intrat în diversele **organizații de voluntari ,** **au plătit cu închisoarea, și , în urma experimentelor tortionare, au devenit călăi pentru alții.**
Nu vreau să greșesc. Nu cunosc adevărul . El a fost ascuns și falsificat atunci și mai târziu.
Un lucru este însă sigur : **la procesul din '47 , se culegeau deja roadele " reeducării " și în mentalul opiniei publice , neinformată și manipulată, se insinua ura și teama.]**
- **Președ.:** " **D-ta știi cine a decis înființarea batalioanelor de voluntari " Iuliu Maniu " ?**
[-----] **Era un batalion în întregime, sau câțiva cetățeni,** așa cum a spus acuzatul Ilie Lazăr, **câțiva derbedei ?**
 - **Paleacu :** " **Înființarea Batalionului de voluntari " Iuliu Maniu " , în care am făcut parte la Brașov, comandată de Gavrilă Olteanu, a fost înființată de PNT** [-----]

Era constituit după toate normele , **cu companii , tren de luptă , tren regimental** , cum este **o unitate de luptă** care merge pentru a efectua operațiuni în toată regula .

[-----]

- **Președ.:** Cine a dat dispozițiuni de desființare ? [-----] **Ați fost până la graniță ?**
- **Paleacu :** " Eu personal l-am citit , **l-a dat dl Iuliu Maniu** care spunea că , **o dată Ardealul ocupat de trupele române , batalionul de ardeleni nu-și mai are rostul și dispunea desființarea acestor unități** dispunând , totodată , **predarea armamentului și cazarmamentului unei unități militare ."**

- **Președ.:** Până la graniță au fost ?

- **Paleacu :** **N-a** fost până acolo , deoarece a fost **ordinul d-lui Maniu de desființare**

Încă nu se desființase unitatea , erau la **Aiud** , pentru predarea armamentului , a sosit un **ordin de la Siguranța Satului** , în care se cerea ca **Gavrilă Olteanu** și toți conducătorii Batalionului **să fie reținuți** , pentru faptele comise în Ardealul de nord .

- **Președ.:** Ce fel de fapte ? Cine le-a făcut ?

- **Paleacu :** **"Jafuri și omoruri " ; " Da , întreg batalionul , cu pluton de execuție "...**

- **Președ.:** Cine îi dăduse ordinul ?

- **Paleacu :** Olteanu a afirmat că are **cuvântul " Bătrânului "** , și acesta era **Maniu** .

[-----]

- **Maniu :** **"Gărzile Iuliu Maniu "** erau formațiuni **ajutătoare ale Marelui Stat Major** , stăteau **sub comanda acestuia** , erau alimentate , **îndrumate și echipate de MStM** ceea ce **nu era cazul cu Batalionul Olteanu "**

Gavrilă Olteanu n-a făcut parte din PNT , nu l-a cunoscut , n-au avut nici o legătură .

[-----]

- **Președ.:** Ce a fost organizația **" Sumanele Negre "** ? Ce caracter avea ? Ce scop ?

- **Paleacu :** La sfârșitul lui **dec.'45** , **Olteanu** s-a hotărât să facă o **organizație de luptă împotriva regimului Frontului Național Democrat** .

Avea caracter antisovietic , antimaghiar și antisemit .

Scopul era să facă **propagandă în favoarea PNT** ; contra guvernului , și **să pregătească** elementul uman în vederea unui **conflict cu Uniunea Sovietică** .

Echipe de partizani și echipe de șoc (în vederea alegerilor) Când ocupau vreu sat , **Olteanu vorbea în numele lui Maniu , al PNT** .

- **Maniu :** **" Aceasta era o confuzie voită ."**

- **Ilie Lazăr :** " Nu pot să-mi stăpânesc nici **emoția** nici **revolta...** [-----]

Când m-a cunoscut pe mine ?

- **Paleacu :** **"În închisoare , la Penitenciarul Pitești , în iunie 1946."** [-----]

- **Ilie Lazăr :** " Dacă dumnealor , peste tot **au fost trimiși să tragă în cursă oameni ? "**

- **Președ.:** **" De ce insinuăți ? De ce faceți insinuări că e agentul Siguranței , unui tânăr de 30 de ani , care e condamnat pe viață ? "** [-----]

- **Paleacu :** "----- multumesc lui Dumnezeu că am fost adus aici să **spun adevărul** .

Eu nu vin din stradă , nici din cafenea . **Vin din Penitenciar , din temnița Aiudului** .

Cunosc metoda d-lui Ilie Lazăr , care spune că e om politic , că face politică de 30 de ani .

E politica cârțelilor , pe care d-lui o face totdeauna . Nu este adevărat ceea ce spune .

[-----] că **cpt.Dumitrescu** mi-a pus mașina la dispoziție .

Cpt.Dumitrescu a fost membru activ , dar văzând că organizația merge pe un drum greșit , a înțeles **să se dea deoparte și a informat organele Siguranței "** [-----]

- **Ilie Lazăr :** "---- **mi-a dat în scris în care arată indignarea pentru felul cum presa ataca pe Maniu și Peartidul** , și în care **spune categoric , sub semnătură , că nici un membru al PNT nu face parte din organizație , și nici moral , nici material nu ajută organizația ?"**

- **Președ.:** **Nu ridicați tonul că vă trimit la închisoare .**

- **Procuror col.Stanciu :** " În numele Parchetului , **protestez pentru felul cum vorbește acest IlieLazăr unei victime a lor** , căci **ei sunt autorii morali care au băgat la închisoare pe viață pe un tânăr de 30 de ani** . Acești **criminali din boxă** , când li se dezvăluie crimele , prin metodele lor obișnuite de intimidare , **caută să intimideze opinia publică românească** .

În numele Parchetului , **rog să fie interzisă această atitudine a lui** .

[-----]

- **Paleacu** : (**recunoscând că a inventat un nume la anchetă**) : "Eu l-am inventat la Siguranță pentru ca **adevărul adevărat** este că **am căutat să apăr pe Maniu** și pe ceilalți membri ai Partidului. Noi am fost tineri , iar **d-lor, ca oameni politici, ne-au spus : mai bine să stați voi la închisoare , că mai bună treabă facem noi afară.** [-----]
- **Ilie Lazăr** : Renunț la întrebările următoare ...
- **Av.Ursu** (ptr.Ilie Lazăr) : De data aceasta nu sunt de părerea clientului meu și **nu vreau să-l consider pe dl Paleacu , aprioric, ca un om de rea credință.** Îl întreb **de ce d-sa n-a făcut declarația de astăzi** ,cu câteva luni în urmă , în fața **unui complet de 6 generali,** când **a avut ocazia să vorbească liber , cinstit și cu bună -credință ?**
- **Președ.:** Ați declarat altceva în fața Curții ?
- **Paleacu** : În fața Înaltei Curți , **eu și toți tinerii înțelegeam ca să ne luăm asupra noastră și păcatele oamenilor bătrâni**
- **Președ.:** De ce ?
- **Paleacu** : Din cavalerism.
- **Av.Ursu** : Și în 6 luni a dispărut cavalerismul ?
- **Președ.:** **Elanul tinereții poate să dispară când ești condamnat la muncă silnică pe viață .**

////////////////////////////////////
 Martor / 1 nov.'47

f.) Steanță Dumitru

[**25 de ani, fost student ;domiciliu : penitenciarul Aiud ;**
 condamnat la **muncă silnică pe viață** pentru **participare la "Sumanele Negre "**]

[LD : vezi mai sus - mărturia lui Paleacu ; ceea ce mă interesează din depoziția lui ,
 este **dovada unor zvonuri** care circulau în opinia publică românească ,
 și din care a ieșit **deviza " Vin americanii !"**

Istoricii perioadei vor clarifica sau nu problema. Zvonurile și deviza au existat .

Cât privește **partea de contribuție, de speranță, de așteptare** a cercurilor PNȚ ,
implicarea morală sau organizatorică a lui Maniuatunci, în nov.'47]

- **Președ.** : **" L-ați văzut vreodată pe acuzatul Maniu ? [-----] V-a dat vreo indicație? "**
- **Steanță** : "Pe dl Maniu l-am văzut de 3 ori [**povestește : 5, 9, 27 iul.'45 , pentru a-i raporta despre activit." Sumanelor Negre "**] l-am spus că **organizația " Sumanelor Negre"** ar putea grupa, la un moment dat, **tinerii din cele 4 județe** pe care le are sub influență, cca **15-20.000** de oameni iar că **prin munți sunt destui oameni buni** , dar care n-au posibilități. Mi-a spus **să ne adresăm d-lui Mihai Popovici** , iar pentru fonduri, d-lui fiind sărac, ne putem adresa altor membri ai PNȚ ." [-----]
- **Președ.** : **În legătură cu alegerile , ați primit vreo dispoziție ?**
- **Steanță** : " Avocatul Ionel Pop ne-a spus că , în caz de alegeri, **să facem echiăpe de șoc,** cu care **să atacăm urnele de vot,** iar **dacă vor fi arestați fruntași ai PNȚ , să-i scoatem din mâna organelor de Siguranță "** [-----]
- **Președ.** : **" Pe lt.Hamilton l-ai cunoscut , l-ai întâlnit vreodată ? "**
- **Steanță** : " **Pe lt.Hamilton** l-am întâlnit , la 1 mai 1946, la **Vatra Dornei** , în casa d-lui Fedorciuc, **președ. PNȚ din localitate** ; și după ce **am făcut un scurt istoric** al " Sumanelor Negre " , el a spus că **știe de activitatea " Sumanelor Negre "** de la **dl maior Hall** de la **Misiunea Americană** ; iar **dl Cornel Pop l-a îndreptat în regiunea unde se aflau " Sumanele Negre "** .
- Lt.Hamilton** a spus că am găsit într-adevăr **persoana care se ocupa cu organizațiile subversive din Sud-Estul Europei** și că are legături cu ... , **atașat pe lângă președintele Truman ."** [-----]
- **Iuliu Maniu** : **" Pe acest domn tânăr îl văd, azi, pentru prima dată. Nu l-am cunoscut , nu l-am văzut .** [-----] Unde m-a cunoscut ?
- **Steanță** : În casa d-lui Leucuția , de lângă Cișmigiu [-----] era însoțit de nepoata lui Olteanu A doua oară când a fost **primit în casa d-lui Leucuția,** chiar **în camera d-lui Coposu** ...
- **Iuliu Maniu** : **"Niciodată nu l-am văzut pe d-lui. Aceasta e ceva extraordinar !** [-----] **Batalionul lui Gavrilă Olteanu nici o dată nu a lucrat cu mine .**

Iar în ce privește "**Garda Iuliu Mniu**", a fost înființată fără știrea mea, fără a mă întreba și a fost dizolvată de Marele Stat Major la rugămintea mea." [-----]

- **Avocat** : Declarația pe care dl martor a dat-o în procesul " Sumanelor Negre " o menține ?
- **Steantă** : " În procesul " Sumanelor Negre " , din **cavalerism**, **am apărut** pe domnii politici , pentru că **au spus** că momentul politic este **ca tineretul să stea în închisoare** , iar **ei să stea afară și să tragă sforile** .
Dl Ilie Lazăr a spus că **dacă nu ne purtăm astfel**, când va fi ministru de Interne , **vom intra din nou în închisoare** " [-----]

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

g) Chintescu Gheorghe

[47 de ani ; fost **subdirector general la Serviciul Secret al Armatei** ,
condamnat la **5 ani muncă silnică**, în **procesul g-ral Aldea**]

- **Președ.:** Știe mrtorul Chintescu că **g-ral Aldea avea legături cu Tineretul PNT ?**
- **Chintescu** : "**Da. Prin Horațiu Comaniciu.**" Dl g-ral a avut întâlnire cu el în **martie 1946** căruia l-a citit **un fel de proiect de organizare a mișcării de rezistență**.
Țara era împărțită pe zone, lui **Horațiu Comaniciu** revenindu-i **zona Sibiu-Făgăraș**.

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

h.) Tanțu Mihail

[33 de ani; căpitan parașutist ; din **Organizația Națională de Rezistență** ;
condamnat la **20 ani muncă silnică**. Domiciliu : **închisoarea Văcărești**]

- **Președ.:** **Când a intrat în mișcare ? L-a cunoscut pe Ilie Lazăr ?**
- **Tanțu** : A intrat în organizație în febr.'45 , dar se dezlipise de ea și era urmărit;
Smaranda Brăescu i-a făcut cunoștință cu **Ilie Lazăr** ; **legătura** trebuia ținută
prin **Ion Roșanu** care **a fost arestat** în legătură cu organizația "**Sarmisegetuza** " ;
nu a făcut parte din " Sumanele Negre " , dar a fost judecat în același proces. [-----]

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

i) Novac Victor

[**21 de ani, student** , domiciliu - Blaj ; **condamnat 2 luni** pentru manifestație interzisă
și la **2 ani** în contumacie , **amnistiate** . El pomenește și de **Cicerone Ioanițoiu**,
student pe atunci.... și de **Anton Ionel Mureșanu**] Apropo de "**generații**"

[**LD** : L-am cunoscut pe **Ionel Anton Mureșanu** când lucram la " Magazin Istoric " ...
Mi-a povestit multe ; am fost și pe la el pe acasă ; umbla să publice articolele din " Ardealul" ...]

[**LD** : 24 sept.2003. Coincidență ? destin ? întâmplare ? Pe 19 sept.a.c. ,

Ion a fost acasă la **Cicerone Ioanițiu** , la Paris, și urmează să-mi expedieze
cele **2 volume** privind **Procesul lui Iuliu Maniu** .

Îl cunosc ; m-am întâlnit de câteva ori cu d-sa ; **am aproape toate volumele sale** ;
îmi sunt **de un mare folos** , **documentar și interpretativ** ; am o **admirație nedesmințită**
pentru **cerbicia și devotamentul** cu care a scos volum după volum, privind rezistența
anticomunistă . Un om cât o institut de istorie ! Citind lucrările lui și ale altor supraviețuitori ai
genocidului comunist, participând la sesiunile de la Memorialul Sighet , m-am gândit la
posibilitatea de **a rescrie istoria acelei perioade în "cheia " rezistenței asumate** .

Acum , însă, asist cu ochii minții , la un **proces din 1947**]

- **Președ.:** **Ai făcut parte din PNT ?**
- **Novac** : " Eram membru în **Tineretul Universitar din PNT** și, din sept.'45 , până în mart.'46 ,
eram membru în **Comitetul de conducere al Academiei Comerciale** .
- **Președ.:** **Cum ai fost condamnat ?**
- **Novac** : În lipsă, la **2 ani închisoare** , pentru că **am fugit** .
- **Președ.:** **Cine știa de această fugă ? Mai erau și alți studenți fugiți ?**

- **Novac** : Despre faptul că am fugit , ştia un coleg, **Bărbuş**.
Mai erau fugiţi şi alţii ; **"Era Cicerone Ioaniţiu, student la Litere "**
- **Preşed.:** **De Rusu Gavrilă, Mocanu Gheorghe şi Istrate Alexandru ai auzit ?**
- **Novac** : **" Ei au fugit din Someş, în urma unor incidente cu ocazia alegerilor .**
Mocanu şi Istrate erau **subofiţeri activi**, au venit la Bucureşti,
unde d-nii **Ghiţă Pop şi Anton Ionel Mureşan** i-au trimis în **munţii Piatra Craiului,**
unde eram şi eu. "
- **Preşed.:** **Cine v-a ajutat în munţi , pe dvs şi pe ei ? Gazda de la Zărneşti era din PNT ?**
Ce ajutor au primit ?
- **Novac** : **El şi Ioaniţiu** a primit , în câteva rânduri, de la Asistenţa Partidului, câte 300.000 lei
şi alimente . Ceilalţi , de la Mureşan şi Ghiţă Pop . **Tudorache Nişcov** (gazda de la Zărneşti)
era din PNT . De la el a primit şi un pistol mitralieră Bereta , un Parabelum, şi un Browning...

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

g) Neamţu Octavian

- [36 de ani : profesor secundar ;]
- **Preşed. :** **Ce ştie despre acuzatul Pogoneanu ? Dacă a colaborat cu el ?**
- **Neamţu** : Prin 1931 -'32, Pogoneanu a colaborat la revista **" Rânduiala"** ,
condusă de un grup de **legionari** [-----]
- **Rădulescu -Pogoneanu** : Ştie martorul că în momentul când **revista a luat** un caracter
legionar, **numele meu a dispărut de pe copertă ?**
- **Neamţu** : Da. Am spus aceasta în declaraţie

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

j.) Popescu -Mehedinţi Ion

- [38 ani ; rudă cu I.Mihalache ; administrator la **" Dreptatea"**]
- **Preşed.:** **Care a fost atitudinea PNT pe plan intern şi extern , după 23 aug.'44 ?**
- **Popescu - M** : " Atitudinea era aceasta : **colaborarea cu partidele democratice din BPD** ,
pentru **sprijinirea guvernului de militari**. Şi, mai târziu , **voia să preia puterea singur,**
după terminarea războiului.După asta , **PNT n-a mai vrut să intre în FND . "** [-----]
- **Preşed.:** **PNT se bizuia , în poziţia adoptată pe plan intern, pe sprijinul unei puteri străine ?**
- **Popescu - M** : " **Da. Pe sprijinul englezilor şi americanilor "** [-----]
- **Preşed.:** **În 1945, a pornit PNT o acţiune directă de răsturnare a regimului ?**
- **Popescu - M** : " Într-adevăr , **PNT a întreprins o acţiune de opoziţie activă**
împotriva Guvernului. Pentru aceasta , fatal, i-a atras în rândurile PNT.
De asemenea, în rândurile Partidului au venit şi **mare parte din foştii legionari** ,
şi **datorită scrisorii** pe care dl **Iuliu Maniu** o schimbase **cu foştii conducători**
ai Mişcării Legionare , şi datorită atitudinii noastre faţă de Guvernul Groza. "
[-----]
- **Maniu** : **[şi aduce aminte că am dat instrucţiuni şi ordine severe chiar redacţiei**
" Dreptăţii" de a nu se atinge prin nimic susceptibilitatea Sovietelor sau a evreilor ?
- **Popescu - M** : **Nu ştiu** , pentru că nu mă ocupam cu partea redacţională ,
ci cu administraţia. " [-----]

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

k.) Nestor Badea

- [**"Dreptatea" - linie de conduită**]
- [49 de ani ; rudă cu d-na Mihalache ; o vreme , dir.la " Dreptatea " ;
membru al Delegaţiei Permanente. Mihalache, când venea la Bucureşti, stătea la el]
- [LD : apar la proces **fisurile , diferenţele , neconcordanţele** dintre Maniu şi Mihalache .
Şi anumite **" bisericuţe "** .Dacă în timpuri normale **aceste fenomene fireşti** , într-un partid,

între oameni, în condițiile în care **PNȚ fusese lichidat , conducătorilor li se înscenase procesul, mărturia lui Badea (precum și a lui Serdici ș.a.) a fost speculată din plin.]**

- **Președ.:** La ce dată ați luat conducerea ziarului "**Dreptatea**" și ce fel de **orientare și conduită politică a dat ziarului ?**
- **Nestor Badea :** " Ultima dată am luat conducerea ziarului în **1946** , după formarea guvernului cu participarea reprezentantului PNȚ. Am înțeles, **conform concepției mele** , să imprim gazetei **o atitudine de răspândirea programului și un ton mai calm** , întrucât părerea mea era că **trebuia să aibă gazeta o atitudine care să realizeze ținta politică : o colaborare cu celelate forțe politice și o înțelegerere mai nimerită cu Uniunea Sovietelor.**
- **Președ.:** **Și i-ați dat această orientare sau nu ați reușit ? Ce atitudini opuse punctelor dvs de vedere a avut ziarul ? Cine dădea îndrumările ?**
- **Nestor Badea :** " **Cât am fost acolo**, am făcut **tot ce mi-a fost cu putință**, însă **gazeta nu a mers pe această linie** chiar când am fost eu directorul gazetei. [-----] Atunci am întrebat pe **dl Carandino**, care **mi-a comunicat că dl președinte Maniu ."** În fața acestei situații , **a luat contact cu Mihalache**, și i-a comunicat că **nu mai poate rămâne la gazetă** , " întrucât **nu înțeleg să-mi iau o răspundere numai de formă și să fiu în realitate o atitudine contrarie."** Împreună cu Mihalache **la Maniu**, la care se afla și **Hațieganu și Penescu** , spunându-le că la "**Dreptatea** " s-au dus anumite campanii peste capul lui, și pe un ton care lui nu-i convenea .
" **DI Maniu a recunoscut că indicațiile au fost date de dânsul în ce privește acele campanii .În fața acestei situațiuni , eu am tras consecința.** " [-----]

////////////////////////////////////
Martor / 1 nov.'47

I .) Zaharia Boilă

[**PNȚ : atitudinea față de URSS]**

[**Nepot de soră** lui Maniu ; membru în Delegația Permanentă ; ex-director la ziarul " Patria" , Cluj La **25 iul.'47** - fusese **arestat la Sibiu**, dus la Văcărești , în închisorile Poliției și MAI.

În procesul Maniu , adus ca martor al acușării . După proces, pus în lanțuri și dus la Aiud , **până în iunie 1948** .Eliberat și arestat de câteva ori .

[LD, 24 sept.2003 : Poate aici va fi locul să caracterizez **linia diplomatică a lui Titulescu** , pe care PNȚ a sprijinit-o cu consecvență.

Poate aici va fi locul să fixezi **ultimul rol interpretat de dr.Lupu** , care a încununat consecvența cu care acest "**pacifist**" teribilist, acest "**filo -sovietic**", a exploatat dilema în care se afla PNȚ, **forțând chiar nota**, sperând **că se va impune la șefia PNȚ** .

Dar ...până la 23 august '44, fusese **Pactul Hitler -Stalin**, fusese **ultimatum-ul din 1940**, pierderea **Basarabiei , Bucovinei și a Transilvaniei** , fusese **războiul din Răsărit**

Acesta a fost **adevăratul examen de conștiință** pe care partidele politice au trebuit să și-l facă. **Încât o mascaradă privind atitudinea față de URSS.**

Într-un proces în care această atitudine devenise un **punct principal de acuzare** ...

Într-un proces în care speranța (sau acțiunea) de a conta pe un **ajutor anglo- american** , devenise un **alt punct principal de acuzare** ,

nu poate să indice decât că **adevărații trădători se aflau în postură de judecători** .

De aceea,de **echivocul răspunsului** , nici într-un caz, nu pot fi făcuți responsabili "**acuzajii**" .

De aceea adaug mărturia lui **Corneliu Coposu ***, martor , pe atunci , la aceste momente drmatice .

- **Președ.:** Care era **atitudinea conducerii PNȚ** , și în special a **acuzajilor Maniu și Mihalache** , față de unele **solicitări ale unor membri de partid**,

de a se duce **o politică de apropiere și strânsă colaborare cu Uniunea Sovietică ?**

- **Z.Boilă :** " Trebuie să facem o defalcare pentru ca să înțelegeți deosebirea.

Înainte de 23 august, Partidul a fost situat alături de Aliați , împotriva Germaniei ;

după 23 august ,natural, a fost o surprindere pentru multă lume că această atitudine care a existat înainte de 23 august , a fost oarecum întreruptă , în sensul că partidul nu mai avea o atitudine clară în această chestiune , - și cum în politică contează întotdeauna impresia pe care o faci asupra lumii , **impresia lumii era că partidul ete oarecum situat împotriva Uniunii Sovietice .** Din această cauză, multă lume - atât din Delegația Permanentă cât și din afară - a discutat mereu problema. **Răspunsul d-lui Maniu era mereu același :**

< Eu nu sunt împotriva înțelegerii , dar eu personal nu mă bucur de încrederea Uniunii Sovietice și prin urmare , dacă voi socotiți că Partidul trebuie să meargă pe această linie , atunci trebuie să căutați o altă persoană pentru că eu nu vă pot fi de folos , nebucurându-mă de încrederea Uniunii Sovietice. > [-----]

" Pe urmă s-a pus chestiunea cu mai multă precizie în Delegația Permanentă . Eu nu eram membru atunci, însă am auzit că

dr.Lupu a pus chestiunea foarte net și a cerut o schimbare a șefiei ,

pentru că , precum spuneam, **dl Maniu a spus totdeauna că el nefiind persoana posibilă în această chestiune , să vină un altul .**

Este adevărat că domnia sa îl recomanda pe dl Mihalache , însă auzeam , tot așa, că între fruntașii Delegației Permanente se discuta chestiunea că **nici dl Mihalache n-ar fi persoana posibilă.**

Mai pe urmă, s-a întâmplat în Delegația Permanetă din 1947, de **la 5 iunie** , la care am asistat și eu, că **mai mulți membri** , dintre care și profesorul **Nestor Badea , prof.Zane** și un domn deputat din Craiova, **au pus net chesiunea** , întrebând de ce Partidul urmează această tactică și **de ce nu caută înțelegere cu Uniunea Sovietică** . Au fost discuții **pro** și **contra** și **nu s-a decis nimic nici cu această ocazie.**

Eu am plecat din București , fiind bolnav, m-am internat în spital la Sibiu, și am auzit **atunci că s-ar fi întâmplat chestiunea de la Tămădău ;**

la 19 iulie urma să se țină o nouă ședință a Delegației Permanente , când se spunea că majoritatea Delegației Permanente ar fi fost pentru opinia ca să se schimbe această tactică. "

* Notă. -----

Corneliu Coposu, Mărturisiri, În dialog cu Vartan Arachelian, Editura Humanitas, 1996, p. 8-35

[**PNT: atitudinea față de URSS ;**

Conduita anglo -americană față de România]

- **Arachelian** : Întâmplarea face să începem această suită de convorbiri în ziua de **6 martie 1991** Unde vă aflați și ce făceați la **6 martie 1945 ?** .

- **Coposu** : " Când s-a constituit guvernul Petru Groza eram de **câteva zile lângă Maniu** , după o serie întreagă de convorbiri , conversații , de întâlniri fructuoase , care s-au soldat în cele din urmă cu **aducerea la guvern a primei echipe comuniste.** [-----]

Echipa s-a constituit , așa cum se știe, **prin presiunea exercitată** în discutarea acestei formule guvernamentale în două moduri : pe **cale amiabilă, mijlocită de Petru Groza,** și prin **presiune morală , prin amenințări , exercitate de Vișinski.**

Acesta a avut două audiențe la rege. [-----] **Vișinski a avut o atitudine brutală , plină de amenințări și a dat un ultimatum regelui ca în termen de o oră să-i răspundă dacă este sau nu de acord cu numirea lui Groza ca prim-ministru și cu schimbarea echipei guvernamentale.** [-----] Fostul procuror general al Uniunii Sovietice în anii '30 , anii execuțiilor staliniste în masă ... [-----] **A fost un fel de călău nu numai a poporului rus , dar și al națiunilor care au ajuns sub controlul și stăpânirea Uniunii Sovietice** [.....]

- **Arachelian** : **Cum a ajuns Vișinski să-l aducă la guvern pe Groza ?**

- **Coposu** : [-----] În preajma numirii , s-au făcut unele încercări, **s-a vehiculat soluția unui guvern Vișoianu, a unui guvern Știrbei** , încercări care ,bineînțeles , n-au satisfăcut

exigențele rusești , și până la urmă **Vîșinski a pretins să fie numit Groza prim-ministru.**
[-----] [**Misiunile anglo-americe**]

- **Arachelian** : Care a fost atitudinea partidului dumneavoastră la **6 martie 1945** ?
Insist foarte mult pe această dată - **ziua instalării comunismului în România** .
- **Coposu** : "Au fost **proteste foarte violente pe linie internă** , iar **pe linie externă** ,
repetate **intervenții** la **Misiunile de control** ale Angliei și Americii , nenumărate **memorii**
adresate de Maniu vice-amiralului aerului **Stevenson** din Marea Britanie și
generalul **Schuyller** din Statele Unite. [-----]

Prin aceste **Misiuni** se cerea aplicarea **Acordului de la Postadam** ,
revenirea la normalitate, și apărarea poporului român de abuzurile și excesele
armatei sovietice de ocupație.

Clauza stabilită de Maniu , în numele opoziției , la **negocirerea Armistițiului**
de la Cairo, acceptată de cele trei puteri aliate, conform căreia **armata sovietică**
de ocupație trebuia să părăsească teritoriul României ,
60 de zile după terminarea războiului , n-a mai fost luată în considerare la Moscova.
Urmând politica sovietică, **armata de ocupație a rămas în România încă 14 ani**
[-----]

În ziua de 6 martie, în momentul când se constituia guverul Petru Groza,
când se aștepta rezultatul audienței lui Vîșinski la rege , **mă aflam în casa lui Barbu Știrbei** ,
transformată acum în Muzeul sticlei. Gienrele lui, **Grigore Niculescu -Buzești**, nu mai făcea
parte din guvernul Rădescu. Ministrul de externe era **Vișoianu** , iar noi îl așteptam să ne
comunicare rezultatul audienței lui Vîșinski la rege.

A sosit , ne-a comunicat rezultatul. Nu era o surpriză , căci Maniu prevăzuse, în mare ,
desfășurarea evenimentelor din România. În repetate rânduri **mi-a spus** :

< Trebuie să mă specializez în bridge , căci vom juca bridge pe săturate
când vom fi ostatici la ruși .Ne vor lua ostatici , și ne vor ține până vor ajunge
la un modus vivendi cu Occidentul ; apoi vor face schimb de ostatici . >

Avea viziunea aceasta . Nu s-a gândit nici o dată că va fi trimis în judecată
și băgat la temniță de români , însă vedea desfășurarea în viitor a unei
acțiuni de constrângere rusești - acțiuni de șantaj împotriva occidentalilor ,
prin capturarea de ostatici . "

"**Se prefigura de acum** , cu toate că nu se știa cu exactitate cuprinsul înțelegerilor din 1943
de la **Moscova** și din 1945 de la **Yalta** , **târgul făcut cu privire la sferile de influență .**

Acest secret a fost păstrat în mod deliberat și de reprezentanții diplomați
occidentali aflați în legătură permanentă cu Maniu,

cu scopul **de a nu dezarma rezistența românească** , pe de o parte, și pe de altă parte,
de a nu deconspira actul de lașitate făcut de puterile occidentale
care au vândut sud-estul Europei rușilor ,
prin înțelegerea asupra împărțirii sferelor de influență . [-----]

La convorbirea cu **Clarck Keer** [**Anglia**] , la care am asistat , **la întrebarea lui Maniu** ,
acesta a negat orice aranjament făcut în dauna României . [-----]

- **Arachelian** : Domnule Coposu , **de ce încercau puterile occidentale să dezinformeze**
opoziția din România , din moment ce **ajunseseră la un târg cu Moscova** ?

- **Coposu** : "**Puterile occidentale erau într-o situație penibilă.**

Nu uitați că acest război a fost declarat pe baza **principiului eticii internaționale** ;
or, în conformitate cu aceasta și cu convenția cunoscută sub numele de
Charta Atlanticului , nici un stat beligerant nu va putea face expansiuni teritoriale și,
în plus, va adopta **frontierele existente după primul război mondial.**

Cu garanția aceasta, noi **aveam certitudinea** că **Basarabia și Bucovina de Nord**
vor aparține României , pentru că nu se admiteau nici un fel de modificări de
frontieră, **Charta Atlanticului fiind semantă și de Uniunea Sovietică .** [-----]

Aliații occidentali [-----] erau în postura jenantă de a recunoaște
că s-au târguit asupra frontiereleor și că au vândut 200.000.000 de europeni ,
pentru a salvarda niște interese de moment. [-----]

Aliații occidentali tremurau de groază că **armata sovietică nu se va opri pe Elba**
[-----] **În condițiile acestea au fost dispuși să facă rușilor orice concesii.**

[-----]
" Occidentalii n-au avut loialitatea să ne pună în cunoștință de cauză cu soarta care ne-au croit-o. [-----] Părăind România , după ce mințise opoziția, aigurând-o că vor urma alegeri libere cu garantarea drepturilor fundamentale ale omului, [Clarck Keer]el își încheia jurnalul zilnic cu mențiunea :
< Am mulțumit lui Dumnezeu că nu m-am născut român. >
[LD : ar fi bine ca cei interesați de perioadă să citească mărturisirile lui Coeneliu Coposu pentru a realiza atmosfera în care s-a ajuns și s-a desfășurat acest proces]
[----- sfârșit Nota Coposu -----]
Martor / 1 nov.'47

I.) Zaharia Boilă - continuare -

[" Gărzile Iuliu Maniu "]

- Președ.: Aveți vreo cunoștință de organizarea batalioanelor și Gărzilor lui Iuliu Maniu ?
- Z.Boilă : "Știam de o gardă a lui Olteanu . Acest Olteanu făcea parte din Partidul Liberal Georgist , era președintele organizației de Mureș. [-----] Ne-am pomenit că a făcut o gardă "Iuliu Maniu " .L-am întrebat pe dl Maniu : Cuștirea d-tale s-a făcut ? Mi-a răspuns : Nu . [-----] La insistența prietenilor Leucuția , Solomon și Ghișezan, dl Maniu a dat imediat o scrisoare în care a cerut sistarea acestor batalioane , corpuri de voluntari [-----]

[Legionarii]

- Procuror : ... cu toată atitudinea prolegionară, profascistă și prohitleristă care se desprinde din trecutul presei Național-țărănistă , desigur că este linia partidului.
- Z.Boilă : Nu cunosc la care articole se referă dl procuror.
- Ilie Lazăr : Dacă martorul , care în ultimii 30 de ani în Ardeal a fost permanent director de ziar și a înregistrat tot ce s-a petrecut în viața politică a Ardealului, dacă a constatat d-lui, în tot acest timp. că am fost rasist, reacționar, șovin , acum mai nou, antisovietic . Să răspundă.
- Z.Boilă : Ilie Lazăr a primit pe vremea legionarilor o scrisoare în care a fost condamnat la moarte .Cu această scrisoare a venit la mine să mă întrebă ce să facă . L-au condamnat pentru articolele apărute în "Viața Maramureșului" [-----]

////////////////////////////////////
Martor / 2 nov.'47

m) dr.Grigore Graur

[Iul.Maniu - democrat ; filosemit]

- [LD :în sfârșit un martor favorabil lui Maniu.La cei 60 de ani, medicul-ziarist -fost deputat]
- Carandino : ... dacă a fost invitat să scrie la "Dreptatea" și să intre în redacție ?
 - Graur : Da.
 - Carandino : Ce referențe poate da martorul despre convingerile mele democratice, despre activitatea mea democratică, despre personalitatea mea de ziarist democrat ?
 - Graur : [între sept.'44 - iun.'45] .. am avut întotdeauna cea mai bună părere despre convingerile sale democratice și ceea ce a scris în acel timp , se potrivea foarte bine cu tendințele democratice. [-----]
 - Iul.Maniu : Să spună care a fost activitatea mea la începutul cunoștinței noastre, ca student și deputat în Budapesta și Viena , și dacă d-lui a avut vreodată vreo dubietate în ceea ce privește sentimentele mele democratice.
Să spună mai departe ce atitudine am avut eu, consecvent , față de evrei
 - Graur : "L-am cunoscut pe Iuliu Maniu în preajma anului 1907 , pe când eu eram la Viena , corespondentul ziarului "Adevărul" , și aveam deseori legături cu diferiți frunțași ai Partidului Național din Ardeal , care veneau prin Viena și, din când în când, mă duceam și

eu la Budapesta . Se înțelege că atunci **am avut tot respectul față de d-sa** care era cu 12 ani mai în vârstă - pe vremea aceea eu aveam 25 de ani și el 37 de ani - În acel timp, întotdeauna **l-am considerat , ca toată lumea, ca unul din frunții, din conducătorii poporului român din Ardeal,** care lupta pentru libertatea și pentru obținerea în Statul Austro-maghiar a tuturor drepturilor politice.

Ulterior, am urmărit **activitatea acuzatului de azi în tot timpul luptelor PNT** pentru a ajunge la putere și, **personal, am considerat , întotdeauna, pe actualul acuzat, drept unul dintre luptătorii pentru democrație.**

"În ceea ce privește [-----] **atitudinea față de evrei,** am fost **totdeauna convins că d-sa era pentru deplinătatea egalității evreilor** , iar mai târziu , în diferite împrejurări , **când evreii au avut de suferit mai multe lovituri din partea Guvernului , au putut avea sprijin din partea acuzatului de azi ,** în diferite împrejurări Cred că aceasta am răspuns întrebărilor. " [-----]

- **Ilie Lazăr :** vă rog să întrebați martorul dacă știe că **primul prezident al Partidului Sionist Evreu** a fost ales de mine pe lista de Maramureș , dr Fisher.

- **Graur :** **Știu că dr.Fischer a fost ales,** dar nu știu pe ce listă și nu știu nici în ce județ.

- **Maniu :** **Eu am fost un susținător al Austro-Ungariei , ori am fost distrugătorul ei ?**

- **Graur :** **"Acțiunea e atât de cunoscută și intrată în istorie** , încât mi se pare că ar fi cu totul de prisos ca să răspund eu în această privință .

În orice caz, **se înțelege de la sine că cu toții am știut atunci că Partidul Național din Ardeal , al căruia unul din conducători era Iuliu Maniu , a luptat întotdeauna pentru Unire și contra Austro-Ungariei .** [-----]

////////////////////////////////////
Martor / 2 nov.'47

n .) Vasile Netea

[Iuliu Maniu - luptător pentru unire ;

[Ilie Lazăr- contra Dictatului de la Viena]

[LD : era originar din Maramureș, avea 35 de ani , ziarist , istoric,liberal, conducător al **refugiaților ardeleni** după Dictatul de la Viena.

L-am cunoscut bine , pe vremea "**Magazinului Istoric**" , în care a publicat , ca și CCGiurăscu, Alexandru Zub, CCGiurăscu, George Fotino, prime articole după " dezgheț" . Este printre pușinii care face o depozitie curajoasă, favorabilă, responsabilă , patriotică, ... la adresa acuzațiilor , **nu precum s-au găsit să facă unii național-țărăniști .**]

- **Ilie Lazăr :** Martorul a fost, sub ocupația germană, unul din conducătorii refugiaților. Ce știe despre activitatea mea în timpul acela ?

- **Netea :** " În cei **patru ani,** a făcut neîncetat **proteste împotriva arbitrajului de la Viena, proteste împotriva colaborării militare cu Germania și Italia,** iar în această activitate, **Ilie Lazăr a avut un rol dintre cele mai importante , nelipsind de la nici o manifestație** când a fost **să se protesteze împotriva acestei nedreptăți.** În martie 1944, la un meeting la Teatrul Național , **Ilie a avut curajul să strige : < Jos Ribbentrop ! > El a ajutat pe toți refugiații ardeleni** care au făcut apel la el , pentru a-și găsi un plasament , și **nu a lipsit de nicăeri să rostească un cuvânt pentru libertatea Transilvaniei "** [-----]

- **Iuliu Maniu :** **De când mă cunoaște** domnia sa pe mine, și aș vrea să spună dacă d-sa a făcut politică cu PNT sau a fost membru PNL ?

- **Netea :** Am avut onoarea să **cunosc pe acuzatul Iuliu Maniu , din 1940,** la Sibiu , în septembrie , cu prilejul **adunării generale a " Astreii" , s-a ținut prima consfăuire cu ardelenii pentru protestarea împotriva arbitrajului de la Viena** și unde **ne-a declarat să nu disperăm ,** pentru că această problemă este trecătoare și **va fi rezolvată în favoarea neamului nostru ,** și că **politica Germaniei va fi înfrântă , după cum va fi înfrântă și politica ei militară.** [-----]

diplomației din București , și, în cazuri excepționale, întâi Ministerului de Externe al țării străine . "

- "**Nu erau de natură calomnioasă** , pentru că , totdeauna, în special PNL , s-a silit să scoată orice ar fi putut fi calomnios la adresa Guvernului . Erau scrise într-un limbaj diplomatic. "
- " În numele Partidului Liberal , răspund că **nici o dată n-am depus iscălitura pe un asemenea memoriu.** " [care ar fi **știrbit independența țării**]
- "**În primăvara 1947, amândouă partidele** se așteptau ca reprezentanții lor să fie incluși în delegația către Conferința Păcii, și în vederea documentelor, pentru a ajunge la **un punct de vedere general comun**, s-a lucrat la această chestiune.
- "**Nu s-au elaborat memorii proporiu-zise ci niște referate interne**, pentru uzul partidului.[-----] chestiunea granițelor, în special granițele de Vest , chestiunea minorităților, navigația pe Dunăre ș.a. Actele aveau un caracter pur tehnic și serveau pentru documentarea noastră internă "[-----]
- " Este adevărat că **ambele partide** , prin glasul **colegului Hațieganu și cu mine**, care **reprezentam partidele noastre în guvern**, am făcut **cerere formală** în Consiliul de Miniștri și am lăsat fiecare **și o notă scrisă** , cerând ca **partidele noastre să aibă reprezentanții lor la Conferința de Pace "**

[-----]

- **Procuror col.Stanciu :** Care a fost atitudinea PNT , și în special a **acuzatului Maniu**, față de unele **țări care voiau să ne ajute** , și cum consideră acțiunea lui de a **împiedica aceste ajutoare ?**
- **Romniceanu :** "În decembrie 1946 , **Dinu Brătianu** a luat inițiativa unui **demers** față de **Legatia Americană**, pentru a-și pune creditul și influența în joc, **de a se ajuta** cât mai repede **Țara Românească** , **indiferent de divergențele politice de atunci.** **D-sa a voit ca în această chestiune să se asocieze și PNT**, crezând că va avea **o mai mare greutate în demersul nostru.** **DI.Maniu nu s-a asociat** la acest demers, pe motivul că, **nu vede o șansă de succes**, nu vrea să **scoabăre prestigiul partidului d-sale printr-un insucces.** [-----] **dl Brătianu** mi-a spus că **a vorbit și cu dl Mihalache și că dl Mihalache a fost de acord.** "

////////////////////////////////////

Martor / 2 nov.'47

r.) Constantin Titel Petrescu

[**Colaborarea PSD cu PNT și PNL**]

[**Împuternicirea ptr.Niculescu -Buzești**]

[**LD :** CTP avea la acea dată 59 de ani. Șeful PSD , era **avocat,și.....**

În orice caz, în asemenea împrejurări dramatice, ies la iveală caracterele .

Iar C.Titel -Petrescu , este fără îndoială **un mare caracter.**

A plătit și el pentru asta ! Dar atunci **a fost exemplar.**

Acum dacă stau oricât de strâmb și judec drept , oare ce au fost toate acele alianțe în vederea răsturnării lui Antonescu ? Au fost acte legale , neconspirative ?

Oare înlăturarea Regenței și a minorului rege Mihai de la Tron, în 1930,

nu a fost o **lovitură de Stat ?** **Dar alungarea lui Carol al II-lea , în 1940 , ce a fost ?**

Oare 23 august , nu a fost o **lovitură de Stat ?**

Oare PNT nu urmărea răsturnarea guvernului Groza, fie și printr-o **lovitură de Stat ?**

De ce trebuiau respinse aceste "calificative" atunci, în 1947, înțeleg .

Dar acum ? Cum să tratez problema ? Nu devin aceste **lovituri de stat** ,

dacă reprezintă ceva pozitiv, un **merit istoric**, chiar dacă înfrânt ?

Se poate **înlătura un regim totalitar, dictatorial, fără o revoluție sau o lovitură de Stat ?**]

- **C.Titel Petrescu:** " **Era un mandat** conceput în țară în termeni generici , **semnat de dl Maniu și dl Brătianu.** Și eu **n-am vrut să semnez acel mandat**, pentru că [-----] reprezenta PNT. **Eu am scris** cu mâna mea **trei-patru rânduri** ,

cu care îl recunoșteam pe Niculescu -Buzești , care reprezenta PNȚ;
și-l rugam să ia contact cu Partidele Socialiste din Occident și să le informeze asupra
situației politice a Partidului Social -Democrat din România. " [-----]

- Iul.Manu : "De câtă vreme suntem noi în colaborare și cu ce scop ? "

- C.Titel -Petrescu : " Am colaborat cu dl Maniu personal și cu PNȚ la actul de la 23 august
Pe timpul regimului Antonescu , urmăream împreună - inițiativa o avusese dl Maniu
și el conducea chiar un bloc al celor două partide.
La 20 iunie 1944, după ce anterior lucrasem în vederea răsturnării regimului Antonescu,
am încheiat un acord al celor patru partide care lucrau în vederea răsturnării regimului
Antonescu , desprinderii țării din Axa Berlin -Roma, și , în același timp,
intrarea României în acțiune alături de Națiunile Unite .
Am încheiat un acord scris la 20 iunie 1944, pe baza căruia am continuat acțiunea noastră.
Am colaborat apoi în primul guvern care s-a constituit în noaptea de 23 august 1944.
Am mai avut un pact de apărare a urnelor , cu ocazia alegerilor din 19 noiembrie 1946.

- Iul.Manu : "A observat vreo tendință de acțiune subversivă sau conspirativă
în această înțelegere a noastră ?

- C.Titel -Petrescu : " Nici o dată. Nici o dată nu m-am îndoit
de sentimentele patriotice ale d-lui Maniu .
Am fost adversar politic al dumnealui și al Partidului ,
dar nici o dată nu m-am îndoit de românismul d-lui Maniu.
Partidul Social Democrat , de altminteri, și în Ardeal, înainte de alipire,
a colaborat cu dl Maniu și cu Partidul Național din Ardeal la alipirea Ardealului."

- Iul.Manu : "Am avut vreo înțelegere pentru a organiza anumite cuiburi secrete ,
ori că noi am gândit cumva săf acem vreo acțiune subversivă , revoluționară ?"

- C.Titel -Petrescu : " Nici o dată. Toată acțiunea d-lui Maniu , cât am cunoscut-o,
se baza pe ideea de legalitate.

- Iul.Manu : " Vreo tendință de conspirațiune a observat la mine , fie ocult , fie pe față ?"

- C.Titel -Petrescu : " Nu , n-am observat nici o dată" [-----]

- Carandino : "Dacă în calitate de vechi ziarist și om politic încercat , d.Titel -Petrescu ,
din lectura ziarului " Dreptatea " , a cules impresia , în tot acest timp cât a apărut,
că a avut o notă insurecțională ?

- C.Titel -Petrescu : "Era ziarul de opoziție care mergea pe linia ideologică național-
țărănistă. Era o gazetă democrată. Acuzatul Carandino, personal, îmi pare rău că trebuie
s-o spun aici, este un om inteligent, de talent, totdeauna a fost un brav om,
care în timpul regimului Antonescu a stat în lagăr pentru ideile lui democratice. "

- Ilie Lazăr : " Dacă în impul dictaturilor lui Carol și Antonescu ne-am văzut de câteva ori și
i-am făcut impresia d-lui Titel Petrescu că eu aş fișovin , rasist sau am astfel de sentimente ?

- C.Titel -Petrescu : " Nu , are sentimente democratice și un democrat nu poate fi rasist "

////////////////////////////////////

Martorul acuzării / 2 nov.'47

s.) av.lovipale

[57 ani, avocat , Craiova]

[LD : Ce pot spune eu despre lovipale ? Nimic ! Faptul că spune că PNL a fost dușmanul
cel mai mare al PNȚ ? Dar acesta a fost leit-motvul cu care PNȚ și-a dus mai toate
campaniile electorale două decenii ! Faptul că a plecat cu Vaida , în 1935 ?
Dar asta au făcut-o și alții , pe motivele știute.]

- Președ. : " Puteți să ne spuneți , după 23 august , dacă politica dusă de PNȚ
a fost o politică democratică, dacă a avut o atitudine democratică ?
Dvs ați fost membru în acest partid ?

- lovipale : " Am fost membru al Partidului, deputat și prefect al Partidului.
Am crezut adânc că Partidul va folosi prilejul ca să fie de folos țărănimii și muncitorimii
românești. Se găseau în Țara Românească învingătoare trupele roșii victorioase
și nu se putea ca aceasta să nu nască nici un fel de repercusiuni.

Partidul trebuia să folosească prilejul , să facă pentru muncitorimea și țărănimea românească , tot ce se putea face și **ceea ce** , din nenorocire pentru diferitele împrejurări , **n-a putut face** Partidul în cele două guvernări ale sale.

În loc să profite de acest prilej, care stătea așa de adânc înfipț în sufletul nostru , al celor de la provincie, **conducerea s-a asociat cu PNL.**

Este **suficientă această asociere** ca să se înțeleagă că **noi am întins mâna dușmanului nostru cel mai ireductibil cu putință** , ținuta partidului **nu a putut fi o ținută democratică.**

[-----]

- **I.Mihalache** : Până când a fost martorul membru al PNT ?
- **Iovipale** : Până în 1935
- **Mihalache** : A făcut parte din dizidența de la Craiova ? Până când ?
- **Iovipale** : Da. Am stat în dezidență până în 1946 , înainte de alegeri. **Am reintrat în partid.** M-am reîntors la mine acasă , socotind că pot să fiu util și că s-a schimbat ceva în partid. **Am văzut însă că nu s-a schimbat nimic**[-----] și văzând ce suntem sfătuiți și ce are intenția să facă partidul, am renunțat să candidez și **n-am mai participat la nimic.** [-----]
- **Ilie Lazăr** : Aș vrea să știu dacă un Iovipale din Craiova, plecat cu valahistul Vaida ?
- **Iovipale** : Este adevărat .Am plecat cu Vaida
Dar am plecat de lângă el când a făcut cartel cu liberalii.

////////////////////////////////////

Martor / 2 nov.'47

ș .) Tudor Arghezi

[Ziaristul Carandino]

[66 de ani ; , scriitor ; domiciliu - Mărtișor ;]

- **Acuzat Carandino** : "Dacă maestrul Arghezi , în calitatea sa de scriitor, polemist și ziarist , consideră **scrisul meu** drept capabil de **a surpa ordinea constituțională** și **de a determina insurecția**, din scrisul pe care l-a urmărit , de voie de nevoie , prin gazetă ?
- **Arghezi** : " De voie de nevoie , este o formă. **L-am urmărit pe dl Carandino** cu mult interes în opera sa literară , în cronicile dramatice, **dar în articolele politice nu l-am urmărit , pentru că nu citesc gazeta.**
- **Acuzat Carandino** : " Dacă maestrul Arghezi consideră , în general, **scrisul unui gazetar** în presă capabil - dat fiind climatul , felul țării noastre de a fi - capabil de **a surpa ordinea constituțională** și dacă crede că **scrisul de opoziție** nu este **în tradiția presei românești ?**
- **Arghezi** : " Eu trăesc în presă de **50 și ceva de ani** . Am remarcat un singur lucru , că **tezele sub același condei se schimbă continuu** și că **un gazetar nu este constant cu el însuși**, încât să poată da o directivă sau alta

" //////////////////////////////////////

Martor / 2 nov.'47

t.) Gligor Zambaccian

[Ziaristul Carandino]

[59 ani, publicist, domic.Zambaccian]

- **Carandino** : "Dacă martorul , care mă cunoaște de ani de zile, în relațiile pe care le-am avut , din cercetarea întâmplătoare a scrisului meu , **mă consideră capabil de complot , trădare și răsturnare a Guvernului .**
- **Zambaccian** : " Cunosc pe acuzatul Carandino de mai mulți ani. Mai bine din 1940, când, împreună cu Zaharia Stancu , dumnealui , în calitate de secretar , am scos revista " RomânuL" . Era o revistă - în plină epocă antonesciană - de nuanță progresistă , unde strecuram niște articole de multe ori mai libere , și în acea fază l-am cunoscut pe **Carandino, drept progresist** , chiar temerar , uneori prin cafenele sau în alte părți, unde avea **sentimente frumoase** pentru **Uniunea Sovietică** și făcea chiar **apologia lui Stalin.**

- **Carandino** : Dacă mă consideră martorul **democrat din convingere sau reacționar ?**
- **Zambaccian** : "Depinde cum este interpretat .**În faza în care a fost prietenia mea cu acest grup, Cocea, Zaharia Stancu, Cioculescu , erau urmăriți de Siguranță. Dumnealui a fost arestat , iar eu am fost cercetat la Malmaison. A avut o atitudine democratică , și pentru aceasta a tras consecințele"**
 //////////////////////////////////////

PROCURORII

Acuzarea / 3 nov.47

a) Procuror col.Stanciu

[-----] Spuneam adineauri că **înlănțuirea acestea de trădări , crimă și spionaj este o încolonare a întregii acțiuni a așa-zisului Partid Național -Țărănesc , și în special a acuzaților din boxă.**

Voi trece în revistă **filele istoriei începând din 1928 , când, din nenorocire pentru Țara Românească și în urma celei mai deșănțate demagogii ,** PNT este adus la cârma țării și guvernează timp de patru ani , cu o întrerupere de un an la mijloc.

În urma acestei **nefaste guvernări, au rămas : țărani săraci lipiți pământului, în cea mai neagră mizerie, sute de muncitori, mii de muncitori închiși în temnițele țării .**

Au rămas în urma acestei guvernări , **asasinatelor de la Grivița și de la Lupeni, a rămas presa fascistă , a rămas Garda de Fier, a rămas o țară slăbită și sărăcită, gata oricând a fi robită coloanei a V-a germane , pe care conducătorii PNT au organizat-o , au alimentat-o și au l[n]ășit-o prin fratele Vaida Voevod.**

[-----prin legea circulației bunurilor agricole -----]

acuzatul din boxă, **moșierul Mihalache , care a dat posibilitatea depozitării de pământurile cu care țărani fuseseră împrăștiți , pentru ca aceste pământuri să fie din nou acumulate de moșierii din PNT , și să se creeze o chiaburime hrăpărească în toate satele românești , chiaburime pe care avea să se sprijine mai târziu PNT. [-----]**

Comportamentul muncitorimii ? Dar **PNT , de la înființarea lui și până la Tămădău , a fost dușmanul muncitorimii .[-----]**

Este prima dată când **România cunoaște ce este șomajul, și România are fericirea să cunoască această plagă datorită acuzaților din boxă. [-----]**

Mitralierele și armata , care executau orbește ordinele PNT , care conducea atunci țara, în timp ce acuzatul Ion Mihalache făcea plimbări de agremente în străinătate , muncitorii erau secerăți de mitraliere pentru că cereau pâine , cereau drepturi, cereau o situație mai bună pentru ei. Ei erau stăvilari care voiau **să oprească cu piepturile lor fascismul în Țara Românească .**

[-----] dar această **guvernare a fost foarte binevenită pentru nepoții și apropiații d-lui Președinte , actualul acuzat Iuliu Maniu , căci își întindea tentaculele în toate Consiliile de Administrație , și voi cita anume , pentru a arăta că cei din PNT au pătruns în acele consilii : Mihai Popovici, Ghiță Pop, Emil Hațieganu, Ionel Pop, Romulus Boilă, Nicolae Penescu și alții . [-----] Mihai Popovici , la Uzinele Titan -Nădrag -Călan și Petroșani ; Sever Bocu la Reșița și Herman Goering Werke ; Nestor Badea la Astra - Vagoane ; Ghiță Pop la Soc.Mărășești și Waldenberg ; Ion Răducanu la Solvay și Schenkel ; Romulus Boilă la Nitrogen ; I.Hudiță , la Garajele Mihăescu , etc . [-----]**

" Sub guvernarea aceasta, **România devine pentru prima oară o semi-colonie a bancherilor și reprezentanților trusturilor internaționale** : Charles Liste, Auboin și toți ceilalți , chemați de aceștia pentru ca , sub domnia acestor guvernări,

în timp ce **fabricile se închideau , în ce muncitorii erau secerăți de mitraliere , comenzi fabuloase se întindeau în străinătate [-----]**

Dar **democraticul PNT , la venirea la putere, acela care agita mereu contra cenzurii, vine și strânge șurubul la cenzură și sub această guvernare au fost zugrumate toate**

organizațiile muncitorești . Acum au fost **desființate sindicatele**,
acum **partidele progresiste [PCR]** din Țara Românească **sunt trecute în ilegalitate** ,
iar **conducătorii închiși pe mulți ani de temniță grea**. [-----]

[Garda de Fier]

Coloana a V-a germană începe să crească și este **alimentată din belșug din bugetul statului**
de Alexandru Vaida -Voevod, care se mândrește cu această chestiune și spune :
< **eu am nășit această Gardă** > și atunci când **acuzatul Mihalache își dă demisia din Guvern**
pentru că doi generali anti-legionari n-au vrut să-i execute ordinele.

Consecvent acestei situații , **acuzatul Maniu , democratul Maniu**, face cunoscut și
faimosul pact electoral cu Corneliu Zelea Codreanu . În privința aceasta eu voi citi
declarațiunile pe care le-a făcut ca **martor în procesul Codreanu**,
acuzatul Iuliu Maniu, la **25 mai 1938** : < **Am făcut pactul de neagresiune în alegeri pentru că**
m-am convins de sinceritatea și lealitatea acuzatului Codreanu.
Acuzatul este și el pentru demnitatea națională ,ca și mine.
și ține la menținerea acestei demnități de Stat . >

Oare **Corneliu Codreanu** , care **a ucis cu mâinile lui** pe **Manciu**, care **asasinase [Moța]**
pe studentul **Vernichescu** ,pe studentul **Stelescu** , care **ordonase asasinarea** primului ministru
Duca , oare acesta era **un om onorabil ?** [-----]

Și când **șeful acestei coloane a V-a fasciste în România [C.Z.Codreanu]** nu mai este ,
oamenii lui se adresează acuzatului din boxă, Iuliu Maniu , și -i cer **să-i ia sub aripa lor**
ocrotitoare , lucru pe acesta îl face. Spre documentare , citesc scrisoarea adresată
de **dr.Ciorogariu , acuzatului Maniu** : < **Onorate domnule Președinte,**
în ziua de 14 iulie , a doua zi după întrevăderea pe care mi-ați făcut onoarea
a ne-o acorda , stăpânul nostru Corneliu Codreanu , în urma celor povestite de noi,
s-a rostit astfel : " Când n-oi mai fi eu cu voi , să ascultați de sfaturile acestui om." >

Și, într-adevăr, **acuzatul din boxă și-a luat această însărcinare**
pe care a dus-o la bun sfârșit , **până la dizolvarea PNT** .

[Hitler Mussolini]

[-----vizitele lui Mihalache în Italia , în Germania -----]

Pe aceeași linie , în **"România Nouă"** din Cluj, sub semnătura lui **Zaharia Boilă**,
se scrie în 1934 : <**DI Maniu a socotit necesar să-și exprime în mod public simpatia ,**
stima și solidaritatea cu idealurile proclamate de Mussolini .>

[---Maniu - declarația de la Vinț de solidaritate cu Mussolini -----]

" În același timp, **acuzatul Ion Mihalache intensifică întrevăderile cu personalitățile fasciste**
și astfel are **întrevăderi și corespondență cu Clodius, Schacht , Fabricius,**
cu spioana Edit von Koller. [-----]

[Carol II / Antonescu]

" Astfel , cu ajutorul acestora , **această nenorocire , această întunecată pagină** din istoria
Țării Românești , constituie un fapt. Aceasta a dus la **nenorocirea instaurării trădătorului de**
neam fostul Mareșal Antonescu . Dar el nu venea singur, el este ajutat de acuzații din boxă
să vină la putere , să se mențină la putere, și să facă ceea ce a făcut. [-----]

Să citesc ce **a declarat la procesul lui Antonescu** acuzatul Iuliu Maniu :

< **Eu am avut mandatul să mă pun în contact cu domnul Mareșal Antonescu**
și să găsim cu d-sa o înțelegere conform acestui mandat .
Ne-am înțeles să ne întâlnim la Ploești , unde ne-am și întâlnit .
Am stat de vorbă cu dl Mareșal Antonescu , am văzut care sunt planurile d-sale și
i-am arătat care sunt planurile mele .

Am stabilit , prin urmare , că nu vom prim mandatul din partea Regelui Carol ,
și am stabilit ca , în cazul în care Regele va abdica , vom participa cu toții la Guvern,
neprecizând cine va fi președinte . > [-----]

[----- 23 aug : sabotarea armistițiului ; a FND -----]

" Urmărind drumul pe care l-a parcurs **acuzatul Maniu , acuzatul Mihalache** și ceilalți ,

se desprinde din succesiunea activității lor politice,
că **a fost un drum al trădării intereselor legitime ale poporului român** ; că s-a încheiat
un complot criminal , cu colaborarea **cercurilor imperialiste** ale unor state străine .
Procesul ce s-a desfășurat în fața dvs **smulge masca de pe figura omului de la Bădăcin** ,
îl arată în realitatea lui, gol , așa cum este : **marele trădător.**
Contra tuturor acestor crime se ridică **întreg poporul român și acuză !**
Acuză asasinajii de la Grivița și de la Lupeni , **acuză** cei rămași sub țărâna de la Doftana,
acuză cei rămași pe câmpul de luptă al Uniunii Sovietice, împinși și trimiși sde acuzații din boxă
la moarte . **Acuză** cei asasinați la 8 noiembrie , cei asasinați în Piața Palatului [-----]
Nici o pedeapsă prevăzută de lege nu este de ajuns pentru a se aplica
față de crimele pe care le-au făcut. [-----] În numele poporului român,
Domnule Președinte și Onorat Tribunal , potrivit legilor , **cer cea mai aspră condamnare** ,
pentru că acest popor are dreptul la viață liberă , la viață fericită "
////////////////////////////////////
Acuzarea / 4 nov.47

b) Prim procuror col.Georgescu Alexandru

[Prezintă **textele de lege** care trebuie aplicate . Explică **delictele** implicate :
instigare, provocare, spionaj , conspirație, complot , trădare,
surpare a ordinii constituționale , sustragere de documente secrete,
crimă contra siguranței interioare , crimă contra siguranței exterioare,
transmitere de informații, port ilegal de armă, trecere clandestină a frontierei ,
Le aplică acuzațiilor , pe rând : Maniu , Mihalache, Ilie Lazăr , etc etc...]
" **Acestea sunt faptele** expuse [-----] **Ele reies** atât **din documentele** prezentate ,
cât și **din dezbaterile** care au avut loc [-----] Noi vă rugăm ca , în camera de deliberare ,
să examinați cu toată atențiunea piesele dosarului, să examinați **mărturisirile acuzaților,**
și **concluziile apărării . Nu este o recomandare , ci este o rugămintă** ,
pentru că de multe ori, **din concluziile apărării** se poate deduce ce ?
Subrezenia acestor concluzii , de unde reiese **temeinicia capetelor de acuzare** și
sustinerea probelor puse de Parchet. Noi vă rugăm să binevoiți a delibera cu toată atențiunea
și **să dați o sentință dreaptă și obiectivă** , așa cum o așteaptă tot poporul .
////////////////////////////////////

AVOCAȚII (apărarea)

Apărător / 4 nov.'47

a) av. Paraschivescu -Bălăceanu

[**Decanul Baroului Ilfov ; vorbește din oficiu , ptr. Iuliu Maniu**]

[**Maniu = onoare, continuitate , responsabilitate, asumare .**]

[**Actele lui Maniu = acte politice**]

[**LD : după ce am dat pe procurori, de conștiința cărora nu mă îndoeiesc cât de vinovată este ,**
dau și fragmente din apărare, pentru a constata **cum stăteau avocații cu această conștiință**
Cel mai important mi se pare faptul că avocații nu au vrut să-l apere - și doar PNȚ avea
destui în rândurile sale - încât concluziile sunt penibile, jalnice... ca la martori
Pe acest Paraschivescu -Bălăceanu l-am cunoscut la "**Magazin istoric**" ,
într-o vreme în care habar nu aveam că a fost apărătorul lui Maniu .
Câteva observații de natură psihologică și etică , pot facilita]
" **Pun concluziuni în apărarea din oficiu a acuzatului Iuliu Maniu.**
Onorată instanță, **am o sarcină grea.** Recunosc greutatea ei : din cauza **multiplelor probleme** ,
din cauza **multiplelor grave circumstanțe** care planează în acest proces.
Poate sunt victima impresiunilor mele fiindcă, om și eu, a trebuit să sufăr , să suport
să fiu influențat de aceste **grave împrejurări** care au adus pe acuzații de astăzi în boxă.

[-----]Am avut impresia , la un moment dat , **că s-a născut o conjurație contra apărării** .
Și sunt obligat să lămuresc această problemă. [-----]

"**Acuzații** , din primul moment, **au făcut apel** - cum era și natural -
la colegii solicitați să fie angajați în acest proces. Colegii solicitați au refuzat .
Și se pare că această selecție a pornit și **pe considerații de prietenie politică** .
Și au refuzat colegii noștri. Am fost chemați din oficiu să facem această apărare [-----]
Deci **Baroul a înțeles să ia apărarea acuzaților din proces** . "

[Maniu = onoare, continuitate (politică, ideologică, juridică și sentimentală)
responsabilitate, asumare .]

" Este necesar pentru ca dvs să pășiți la adevărata judecătă a acestui proces , **să țineți seama de omul pe care îl judecați**. [----- -] Fiindcă , de data aceasta,
Iuliu Maniu continuă să fie în fruntea piramidei , dar de data aceasta
în fruntea piramidei infracțiunilor din acest proces ,
onoare pe care , cred , n-a revendicat-o nici o dată. [-----]

Am observat lucruri la care nu mă așteptam ,
și înțeleg să circumscriu aceste caracteristici numai **în apărarea clientului meu**.
Ați asistat la două ședințe consecutive

Aceea de luare a **interogatoriului acuzatului Nicolae Penescu** , care vorbind despre
primul acuzat [**Maniu**] a spus printre altele : < *Am trăit sub **sugestia lui**,*
*am trăit sub **bagheta lui politică**.L-am văzut, l-am apreciat **ca un adevărat dictator***
(cu adăugarea ironică) *că avea **surâsul pe buze și mânuși în mână** . >*

" Am avut nu numai **o surpriză**, nu numai **o strângere de inimă** , dar am fost pus în fața
unui **mare semn de întrebare** . **Cum se poate ?**
Așteptam ca a doua zi , acuzatul Maniu să răspundă și el pe același ton , cam în aceeași
înclinație sufletească cu acuzatul Panescu.

Spre stupefacția generală acuzatul Maniu răspundea :

**< Nicolae Penescu , secretarul nostru general, este un om de mare valoare
și un om de caracter. >**

"Nu știu cum s-a putut împăca această **a doua arătare** , leală, corectă, purtând asupra
adevăratelor personalități , **celui de-al doilea acuzat** . [-----]
Mă interesează răspunsul acuzatului. Ca să vedeți **omul care a înțeles** în aceste raporturi,
și **chiar în această boxă**, să aibă **aceeași atitudine de continuitate în politică**,
de **continuitate în ideologia politică** , de **continuitate în sentimentele lui față de lege**.
Am observat **aceeași atitudine** și față de **celălalt coacuzat, Vasile Serdici** ,
care, urmând pe aceeași linie de gândire , **vorbea despre Iuliu Maniu**
în termenii și în condițiunile pe care dvs le-ați auzit .

Am avut un sentiment de destrămare sufletească , n-aș fi vrut , pentru unitatea apărării
noastre , **ca acest lucru să se întâmple** [-----] Iată deci **o posibilitate de stabilire**
a fizionomiei acuzatului Iuliu Maniu , pe datele servite de coacuzată, de prietenii lui politici.

Am avut posibilitatea să stabilesc această caracteristică a clientului meu și prin câteva
declarații solemne pe care le-a făcut , cari au fost de natură **nu numai să lămurească** ,
dar **să ajute acuzarea** .Iuliu Maniu a declarat :

< Îmi iau întreaga răspundere pentru politica Partidului >

A fost desigur **o ușurare pentru Parchet**, a fost **o ușurare pentru toți ceilalți acuzați** .
Și a declarat mai mult , a intrat în amănuntele infracțiunilor ; a spus ,
cu privire la acel delict al fugii politice , a problemei Tămădău :

**< Îmi iau exclusiv răspunderea [-----] Sunt nu numai autorul moral ,
sunt nu numai instigatorul la această faptă [-----] >**

"Această declarație atrage o consecință penală. [-----]

asupra tuturor celorlalte capete de acuzare, Iuliu Maniu a răspuns : NU !

[**Actele lui Maniu = acte politice ,**]

" **Acuzatul Iuliu Maniu are o serie nenumărată de fapte** .
Aceste acte trebuie **să le înțelegeți în conținutul lor**.

Sunt **fapte penale** propriu-zise sau **sunt acte politice ?** "

[----- **dă citire celor 9 capete de acuzare** -----]

Deci **dacă trădarea** - să zicem **a lui Nicolae Penescu și a lui Serdici** , **față de șeful lor - poate să constituie o atitudine** , fiindcă - nu știu dacă e îngăduit să o spun - **Iuliu Maniu** , după modestele mele cunoștințe , **a suferit multe trădări** și una sau două în plus nu mai contează - dar , în orice caz , **declarația lui Serdici** , izolat luată , **nu poate constitui o dovadă suficientă.** "

[-----]

////////////////////////////////////

Apărător / 4 nov.'47

b) av. Gr.Dobrovici_(din oficiu, ptr.I.Mihalache)

" Am fost desemnat **din oficiu** [-----] ca să fac **apărarea acuzatului Ion Mihalache** - sarcină ,recunosc grea, față de **cascada învinuirilor** care apasă pe umerii acuzatului, față de **Actul de trimitere în judecată și luptă inegală între acuzare și apărare** - fiindcă , recunosc, acuzarea are în mână un vraf de documente, iar noi , argumente.[-----]

"Înainte de a face expunerea acestor capete de acuzare , **dl ProimProcuror face un tablou al acuzatului Ion Mihalache** , tablou în care arată că acuzatul , ca fost ministru de Interne , în guvernele Mironescu și Vaida , **poartă răspunderea pentru măcelul sângeros de la Grivița** , că a fost **sfetnic al lui Carol al II-lea**, că a întreținut **legături personale cu Hitler și Mussolini**, precum și cu mulți fruntași ai partidului hitlerist ; că **a sprijinit în mod activ regimul lui Antonescu și războiul criminal hitlerist**, participând personal la acest război, pe frontul de Răsărit, în calitate de voluntar în armată. [-----]

Nu mă interesează acest portret și aceste antecedente , fiindcă dvs nu sunteți chemați să judecați aceste fapte. Dvs trebuie să vă mărginiți numai în cadrul Actului de sesizare.

Aceste antecedente reprezintă aprecierile subiective ale d-lui Prim Procuror

magistrat militar, care a redactat Actul de trimitere în judecată [-----]

[----- **prezintă , citând, cele 6 capete de acuzare** -----]

" **Ce recunoaște acuzatul Mihalache din aceste fapte ?**

Recunoaște faptul că **a vrut să fugă în străinătate** . [-----]

////////////////////////////////////

Apărător / 4 nov.'47

c) av. Adrian Dumitriu (pentru N.Penescu)

[**LD : nu mă interesează, nu cuprinde chestiuni legate de dinainte de '44**]

////////////////////////////////////

Apărător / 4 nov.'47

d) av.Mircea Manolescu (din oficiu , pentru N.Carandino)

[**LD : Da, acest Manolescu îl apără pe Carandino, dar de pe aceleași poziții politice precum acuzatorii ! Ceea ce ar fi putut rămâne , în istorie, ca exemplu de verticalitate a lui Carandino, se transformă în gura avocatului în infamie. Sau... cine a fost Carandino ?!**]

" [-----] Carandino este un **gazetar de profesie**. A încercat , la început, să facă puțină avocatură, a fost **atras de literatură, de teatru și de gazetărie**.

Este , în mod cert , dacă nu cel mai - fiindcă nu știu exact care este situația tuturor acuzațiilor celorlalți - în orice caz, printre **cei mai săraci oameni din această boxă**.

Nu are nimic decât condeiul lui. [-----] A dus totdeauna această **viață de boem de cafenea literară , de gazetărie la cafenea**, unde se întâlnea zilnic , și unde s-a s-au întâlnit , totdeauna și se întâlnesc și astăzi , acești boemi **gazetari de toate nuanțele , de toate culorile , la cafeneaua " Capșa "** , cu ei împreună în acea solidaritate profesională.

"**Acest Carandino s-a înscris în 1933 în PNȚ** .[-----] În acea vreme el scria la **" Flacăra "** , la **" Reporter "** , a scris la nenumărate **gazete foarte democratice** , **chiar la gazete de extremă stânga**.

A continuat această activitate gazetărească și a avut prilejul ca , în timpul dictaturii antonesciene ,

să-și piardă temporar libertatea - în lagăr - împreună cu diferiți alți scriitori și gazetari care făceau **un grup considerat pe atunci ca grup de extrema stânga**.

Este o mărturie în această privință în cartea "**Zile negre în lagăr**", a lui Zaharia Stancu, în care, în cele 416 pagini, **Nicu Carandino** este citat cu desăvârșită simpatie, de fiecare dată, **de 39 de ori** [-----] Din această carte veți vedea cum, **Nicu Carandino**, împreună cu **Socor**, **Cocea**, **au combătut** sub dictaturi mai vechi un **proiect de organizare a presei** [LD : **probabil gov.Tătărescu**], întrucât, spune autorul, combăteau proiectul de organizare care ni se citise, pentru că **avea un caracter fascist**.

"Când **Carandino**, în sfârșit, a fost valorificat în Partid, ca unul dintre redactorii redactorii ziarului "**Dreptatea**", la început, **după 23 august**, se arată în această carte, cum unul dintre prieteni i-a spus : **< Tot naiv ai rămas, ce cauți la "Dreptatea" ? >** [-----] mi-aș permite, în adevăr, să **regret și eu, cum am auzit că regretă și alții**, că **această pană**, care nici o dată nu s-a închinat într-o astfel de cerneală decât aceea în care a apucat el să scrie, totdeauna la fel, **n-a fost utilizată în altă parte, decât acolo unde, după 23 august, a fost utilizată**." [-----]

////////////////////////////////////

Apărător / 4 nov.'47

e) NN Vasiliu_ (apărător din oficiu ptr.V.Rădulescu -Popgoneanu)

[LD : **iată o mostră de interpretare a politicii externe românești**, care făcea carieră politică, și urma **să domine istoriografia comunistă** timp de aproape jumătate de secol.

Chiar dacă au mai străbătut unele nuanțe de "interpretare curajoasă" ...

Titulescu a rămas idolul politicii externe românești, de atunci și în vecii vecilor, pentru că **a militat pentru strângerea relațiilor româno-sovietice. Amin**.

Cât despre Pogoneanu - omul care s-a comportat cu demnitate la proces -

accentul pus pe condiția sa fizică de handicapat, tratarea lui ca "victimă" ... și încercările **avocățești de a-i micșora "culpa"**, nu vizau decât **îngreunarea situației celorlalți acuzați**]

"[-----] **Intrat în 1934** în cariera diplomatică, **Pogoneanu s-a format profesional** - și poate nu numai profesional - **sub influența unor șefi** cari aduceau la Ministerul de Externe **concepțiile, metodele, moravurile clasei** căreia, prin naștere, prin interese, prin afinitate, îi aparțineau.

Decenii întregi a stăpânit la Externe **marea burghezie românească, marii bancheri, marii industriași, marii proprietari, ei și acoliții lor.**

" În special după **Războiul de Întregire**, politica noastră externă a fost **cu desăvârșire aservită scopurilor și intereselor de clasă ale marii burghezii,**

cu excepția cultului și luminosului interimat, când în fruntea Departamentului se găsea trimisă **strălucita figură a lui Nicolae Titulescu**, care însă **a trebuit să plătească** cu suferințe și umilințe complicate, cu **sacrificarea strălucitei sale cariere**, cu **viața chiar, curajul de a fi preconizat o politică de apropiere, de alianță, de înțelegere cu Uniunea Sovietică**, singura politică compatibilă cu interesele de viață ale țării și poporului nostru.

[-----] Așa dar, în această **atmosferă reacționară, oligarhică**, impregnată de **prejudecăți și fobii**, s-a format Pogoneanu.

Vreme de 12 ani, **mentalitatea lui, judecata lui, concepțiile lui**, au fost modelate

în spiritul **urii contra țării socialiste de la Răsărit** [-----]

Și sunt sigur că înalta dvs înțelepciune va găsi soluția care, satisfăcând cerințele legii și nevoile Justiției, să constituie, totodată, pentru acuzat, **balsamul curățitor de păcate** și, prin aceasta, îmbietor la **o viață interioară înălțată, înnoită**, care să-l dea **puterea de a supraviețui osândeii**, pentru a repara, mâine, **dacă Cel de Sus se va îndura, tot răul pe care, din trufie și din nesocotință, l-a făcut Țării și neamului său**" [-----]

////////////////////////////////////

Apărător / 4 nov.'47

f) av.Ionel Teodoreanu_ (din oficiu, pentru Emil Opreșan)

"[-----] **a adrat el la PNT**, printr-o înscriere dovedită ? Aș ruga să-mi faceți această dovadă că a fost aderent al **mitului Iuliu Maniu**. În Țara Românească, **de când PNT s-a născut, romantic,**

au fost mulți oameni care au crezut în dl Maniu. [-----] nu numai că nu a putut stabili o adeziune , o admirație platonice pentru " **Mitul Maniu**" , dimpotrivă , el , verificat de martori, a fost un adversar al " **Fenomenului Maniu** " [-----]

Eu vă cer, în numele Baroului și în numele prestigiului care trebuie să-l afirme Baroul în acest proces, **o sentință de condamnare , nu de achitare** .

Voi cere , pentru binele lui sufletesc, **să-i dați posibilitatea pe care o are Rascolnicov la sfârșitul romanului lui Dostoievski , să-și odihnească conștiința într-o pedeapsă aspră** , în conformitate cu textul acesta , dar să nu-i acordați patul lui Procust ." [-----]

////////////////////////////////////

Apărător / 4 nov.'47

g) av.Radu Matei (din oficiu , pentru Vasile Serdici ; ziarist)

" Când am primit ordinul dvs de chemare pentru ca **să fac, din oficiu, apărarea lui Vasile Serdici, am avut o tresărire** . Și am avut o tresărire pentru că coincidența a făcut, sorții au făcut, ca de Vasile Serdici să mă lege **amintiri din ultimile trei decenii** .

Am ezitat din primul moment , dacă este bine su este rău , cu sentimentalismul care ți-l dă o cunoștință de 30 de ani , să dau chemare dvs , și am chemat la telefon pe **colegul Bălăceanu** , decanul Baroului , și **l-am rugat** să mă ierte dacă **nu pot să fac această apărare** .

Mi s--a răspuns așa cum era normal : că **orice acuzat are dreptul la apărare** , că **apărarea este din ordin** , că este **un serviciu comandat** și că **datoria fiecărui avocat** este , atunci când primeșete un mandat din partea Baroului și din partea Tribunalului , **să-l execute** .

Și am avut o tresărire , pentru că pe **Serdici** l-am cunoscut atunci când eram sublocotenent , **acum 30 de ani** , în unitatea în care **luptam pe frontul** viforelor și speranțelor noastre de mâine , iar el era locotenent de cavalerie , în unitatea din stânga unității mele . Pe Serdici **l-am văzut în epoca revoluției rusești** , care la 7 noiembrie își sărbătorea 30 de ani de înfăptuiri , **ca aghiotant al prințului moștenitor [Carol II]** al Țării Românești .

Pe Serdici l-am întâlnit în **1926** , după suferințele pe care le îndurase din anumite pricini , care nu interesează speța. L-am întâlnit în 1926, când, cu situația pe care am avut-o la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, am putut să-l numesc **consilier agricol al județului Târnava Mare** , pentru că acolo , în inima sașilor, aveam nevoie de un **element destoinic , cu dragoste de țărani**, care **să desăvârșească reforma agrară** care întârzia de 5 ani în acest județ, **în avantajul** , chiar peste lege, al **păturii rurale românești** , în suferință în acel județ. Pe Serdici l-am inspectat [-----] până **în 1930, când** , luat de dorul de a contribui mai mult la înstăirea țăranilor din județul Târnava Mare , **a vrut să facă politică**.

A venit să-mi ceară sfatul în ce partid politic să se înscrie, și **l-am prezentat dr-lui Lupu , cel mai democrat om** , în momentul acela, din Țara Românească , șeful partidului **cel mai de stânga** , cu dreptul să activeze în acel moment, și **dr.Lupu l-a făcut șeful organizației de Târnava Mare** , unde , în opoziție, **țăranii l-au votat consecvent , de la 1930 , până la dispariția vieții parlamentare în Țara Românească , trimițându-l în Parlament** pentru ca să le apere interesele.

" **Îl cunoșteam pe Serdici și ca coleg de Parlament** ; l-am cunoscut pe Serdici **și ca om**.

Ca ziarist în loja presei, **i-am urmărit activitatea** și am văzut , în toate împrejurările, el nu a fost un beneficiar al politicii, a fost **un etern opozant** în incinta Adunării Deputaților, **luând cuvântul** ori de câte ori se puneau în discuție

probleme care interesau **pătura țărănească** . [-----]

Și am fost surprins [-----] știind **că Serdici este trimis în judecată** ,

prin Referatul introductiv, pentru că în cursul anului **1946 -1947** și până în ziua de astăzi , a fost **complice la complotul contra Statului, organizat de Maniu și Mihalache** , cu scopul de **a răsturna , prin violență , puterea guvernului democrat**.

Și mai este **vinovat** - socotit vinocat - pentru că **a asigurat legătura între acuzatul Maniu și membrii conducători ai misiunilor Statelor Unite ale Americii și Angliei în România** .

[-----] eu nu puteam să găsesc în sufletul meu argumente pentru ca să pot îndrăzni să vin înaintea dvs și **să cer ceea ce am curajul să cer : ACHITAREA** . [-----]

"Am avut cinstea să spun în fața d-voastre că Serdici , **în 1936** , atunci **când dr.Lupu**, obosit de lupta în opoziție, pe care o ducea de decenii, **a intrat în rândurile PNȚ -ului, Serdici a intrat în acest partid , o dată cu întregul partid al dr.Lupu**.

- Președintele : Ce ați spus până acum **nu interesează**[-----]
" Acțiunea pe care am desfășurat-o a fost întemeiată pe o concepție coerentă ,
nu pe o simplă aventură. Am căutat să servesc un nobil ideal , care a fost în trecut
al acelor bărbați care au trezit conștiința de sine a acestui neam ,
care au luptat pentru demnitatea și independența lui ,
a ridicat steagul libertății , al progresului și demnității omenesti .
Nu am fost membru PNT . N-am fost victima așa-zisului "Mit Maniu" .
Am stat pe deplin conștient alături de dl Iuliu Maniu , care m-a onorat cu încrederea sa,
pentru care am avut și am cel mai profund respect și cea mai înaltă stimă .
Am recunoscut faptele și mi-am asumat răspunderea ,
pentru mine, ca și pentru toți colaboratorii mei .
Sunt împăcat cu mine însămi . Aștept cu seninătate
hotărârea pe care sunteți chemați , dle Președinte și Onorat Tribunal, a o da ,
asa cum ea va fi dictată de conștiința dvs și interesele țării și
aștept cu încredere verdictul acelei instanțe care ne va judeca ,
până la urmă, pe toți : <Istoria> . "
////////////////////////////////////

5.) Acuzat col.Stoika Ștefan

" Din dezbaterile procesului, dvs ați văzut că **eu n-am știut nimic despre acest complot**,
până aici . **Dacă l-aș fi cunoscut**, este cert că **m-aș fi desolidarizat de el**. [-----]
Nu eu sunt cauza pentru care dl Mihalache se găsește pe banca acuzaților,
ci invers **eu mă găsesc aici din cauza lui**. [-----] "
////////////////////////////////////

6.) Acuzatul N.Carandino .

" [-----] **Eu am fost** , întoată activitatea pe care am imprimat-o , **un polemist** ,
și **nu un complotist**. [-----] **Un polemist** este cineva care **scrie la lumina zilei** și,
pe cât se poate, individualizat . [-----] **Am fost un ziarist** care **mi-am asumat**
răspunderea semnăturii, atitudinea și cinstea în mediul politic și profesional.
În această lumină , vă rog să aveți în vedere și **să-mi acordați ceea ce se acordă unui învins :**
onorurile războiului"
////////////////////////////////////

7.) Acuzat Ilie Lazăr

[LD : **întrerupt la fiecare afirmație de Președinte ...Ilie Lazăr**, cu stilul lui dintotdeauna,
este un **patriot înflăcărat** , dublat de un **om de onoare , demn și curajos**.
Cnd Maniu este părăsit de atâția, **Lazăr** găsește puterea să -i declare
credință până la moarte . Acest lucru înseamnă ceva !]
" Dle Președinte, onorat Tribunal, **eu nu sunt complotist**, cu atât mai puțin **nu sunt trădător**.
Președintele : Ați spus acest lucru la interogator...
Ilie Lazăr : Am să repet ...
Președ. : Nu repetați nimic, nu aprobă Tribunalul.
" Eu sunt de la **periferia românismului** Sunt dintr-o familie de 7 generații de preoți
Eu, în casa părintească , n-am văzut decât **dragoste de neam , adevăr, generozitate și multă**
omenie . Împăratul de la Viena și Budapesta nu era al meu
Legile și tradițiile străine , sub care am trăit eu , **nu erau ale mele** ,
soarele meu răsărea la București . În conformitate cu această educație primită în casa mea
părintească , **în 1918 am părăsit o Armată , dezertând și având fericirea ca** ,
după 143 de ani, să înfig , **primul steagul pe Primăria Cernăuți**.
Orașul și județul meu mi le-am ocupat , în fruntea unei mici unități din Regimentul 14 Roman
, cu lupte de stradă .**Am alergat în lungul și latul țării pentru a răspândi ideile nobile și**
mărețe bărnuteiene , în care au crescut părinții și strămoșii noștri.
- **Președ. : Treceți la fapte , așa cum sunt încadrate**

- Lazăr : " Transportat fiind, după 120 de zile, din cazematele de la Interne, mi-ați înmănat acest **Act de Acuzare**
- Președ. : ați mai spus aceasta -....
- Lazăr : Citind acest Act, **am rămas îngrozit**
- Președ. : Și acest lucru l-ați mai spus...
- Lazăr : Dle Președinte, Onorat Tribunal, m-am căutat în conștiința mea și **conștiința mea îmi spune : ești curat .** [-----]
- Lazăr : " Astăzi, când cred unii că cel mai bun mijloc de a se apăra **este de a stropi și arunca cu noroi** , vin aici ca să fac o declarație eu, complet nevinovat de ceea ce mi se impută , **fac declarația când se lovește în aces om [Iuliu Maniu] cel mai mare român**
- Președ. : **Suspend ședința pentru 10 minute .**
[la redeschidere]
- Președ. : Iată ce este , acuzat Ilie Lazăr. **Vorbirea dvs este cu totul insolentă și lipsită de respect față de instanță.** Nu suntem surzi nici unul și trebuie să vorbiți în așa fel ca să arătați respect instanței .Vorbiți încet și numai **dacă aveți ceva nou** de spus .[-----] și **în apărarea dvs directă, nu acelorlalți coacuzati**
- Lazăr : Am o singură declarație , dle președinte. Vorba de pe plaiurile maramureșene , **când veți trece la deliberare** , să vă însoțească gândul țaranului de la Maramureș : **Doamne, ajută dreptatea ! Iar pentru acela [Iuliu Maniu] pe care marele român dr.Lupu l-a numit ctitor de țară , pe vremuri, am să-l declar toată stima , dragostea și devotamentul meu, până la moarte "**

//

8.) acuzat Mocsony Stârcea ;

LD : În optica mea, nimic demn de consemnat

//

9) R.Niculescu -Buzești

[LD : o Doamne, Dumnezeule ! Ce face frica din om : se dezice de frate !]

" [-----] În această clipă care ne mai desparte de sentința care o veți pronunța, trebuie să-mi **descarc conștiința mea , spunând tot adevărul.**

Această acțiune , al cărui act constitutiv este "**Memoriul**" ,

a fost tot atât **un complot împotriva Statului** , cât și **un complot împotriva mea.**

Statul este apărat de lege. Pe mine, dle Președinte să mă apărați dvs.

Eu nu îmi însușesc , resping și chiar condamn această acțiune,

care nu corespunde întru nimic ideilor și concepțiilor mele politice.

Îmi este cu atât mai greu să pronunț aceste cuvinte , cu cât ,

în mod indubitabil, autorul acestui act constitutiv este însuși fratele meu .

[-----] Mă tem nu de pedeapsă , mă tem de nedreptate. [-----]

Între achitarea , pe care , în numele bunei credințe o cer , și sancțiunea maximă cerută de lege, **accept , cu seninătate , orice treaptă intermediară."** [-----]

//

10.Acuzat col.Stătescu .

LD : În optica mea, nimic demn de consemnat

//

11. Acuzat Nicolae Penescu

[LD : mă cuprinde iarăși **îndoila . Dar dacă, efectiv, Mihalache, Penescu, Serdici ș.a. chiar nu au știut** de acele planuri și legături , și

Dar dacă acesta era un plan ultra secretos al lui Maniu ?! _]

" [-----] Este acolo o prezumție generală : **secretarul general, șeful de Stat Major.**

Ce ați zice dvs , totuși, că un **șef de Stat Major, care nu cunoaște intențiunile**

Comandamentului Suprem ? [-----]

Politica Partidului , politica oficială a Partidului, aceea pe care șeful de Stat Major era dator să o execute , aceea pe care v-am expus-o la interogator.

Ea nu avea nimic subversiv în ea, era îndreptată pe liniile programatice ale partidului.
Fără îndoială, că era o politică de opoziție față de Guvern.

Bună sau rea, oricare ar fi judecata asupra ei, mai ales asupra perioadei ulterioare alegerilor, această politică aparține forurilor statutare ale Partidului.

N-am înțeles un singur moment să mă desolidarizez de ea.

Sunt executorul ei, sunt responsabil de ea, dar nu face obiectul acestui proces.

[-----] **Eu și ceilalți care suntem implicați în afacerea Tămădău , stăm pe poziția clară : suntem alături de Partid , în tot ceea ce Partidul a făcut, dar lăsăm meritele și răspunderile acestei acțiuni , aceluia careu inițiat-o .**

DI Maniu a luat și răspunderile morale și politice. [-----]

Acuzarea mă învinuiește că sunt unul dintre autorii principali ai complotului , de care n-am știut nimic. **Apărarea mă învinuiește**

că n-aș fi solidar cu șeful Partidului Tărănesc. [-----]

Vă spun cavalereste , așa cum am spus-o în cei 23 de ani de viață publică , când n-am avut o linie sinuoasă. [-----] **Oricare ar fi judecata zilelor de mâine , am preferat adevărul și am spus tot ceea ce ar putea să constituie un raport asupra a ceea ce este activitatea Partidului, de care nu intenționez să mă despart .**

Nu pot să-mi iau răspunderi și merite care nu sunt ale mele.

////////////////////////////////////

12. Acuzat Ion Mihalache .

[LD Cum Mihalache a refuzat martori și avocați, cere să i se acorde dreptul de a se apăra singur . Să l se citească punct cu punct acuzarea și el va răspunde .Nu repet acuzările, marchez răspunsurile .Ele mă pun pe gânduri : voise Mihalache ca guv.Groza să fie răsturnat , cu sau fără ajutor străin ? Mihalache respingea sau accepta bolșevismul ?]

- Acuzarea : ... " persoana de încredere cea mai apropiată a lui Maniu "....

- Mihalache : "Nu accept generalizarea acestei fraze, în toată generalitatea ei .[-----]

DI Maniu a avut persoane de încredere pe categorii .În politica externă, Buzești ; mă solidarizez cu Maniu în tot ce a introdus în linia oficială a PNT , totuși în politica externă eram pe linia voinței naționale ...

Cum să conduc un complot despre care n-am știut ?

N-am fost întrebat nici o dată asupra complotului .

La Siguranță am descoperit că este vorba despre un complot .

Cum să fiu complotar într-un complot despre care n-am auzitnici odată ? [-----]

Nu există în politică solidaritate nelimitată , decât pe linie oficială. [-----]

Accept să fiu condamnat pentru acte de care eu sunt vinovat ,

sau făcute de Președinte , cu știința și aprobarea mea,

dar să mi se spună în sarcină lucrul despre care acum am auzit pentru prima dată !

Să se facă dovada că am știut despre așa-zisul complot ,

care pentru mine este **un act al unui iresponsabil,** și cu atât mai mult Partidul

nu se poate lega de un act al lui Buzești . [-----]

Nici o dată dl Maniu n-a discutat cu mine un program de activitate în străinătate ,

nici măcar în ultima zi, în ultimul moment , când mi-a spus , pur și simplu,

că are încredere în înțelepciunea mea, ca **să facem cum vom crede, văzând și făcând.**

[-----] **Eu nu subscriu la ceea ce a spus dl Vasiliu în ce privește pe dl Maniu .**

Am toată stima pentru dl Maniu și cred că este unul dintre cei mai mari patrioți.

Dar eu răspund numai pentru lucrurile mele personale. [-----]

" Timp de 27 de ani am fost atăcat că sunt **instrument al bolșevismului și al evreilor.**

Acum am ajuns, dimpotrivă , să fiu instrumentul fascismului și să fac propagandă împotriva sovietismului. Ar fi să fiu nebun ca să fiu instrumentul bolșevismului atunci când el este slab,

iar apoi , când bolșevismul este în culmea splendorii sale , **să mă transform , deodată ,**

în dușman al lui și să fac propagandă împotriva lui .

Somez pe cei care m-au acuzat , să-mi facă dovada cu acte concrete .

Nu pot să primesc această acuzare fără nici un temei. [-----]

Trecutul meu politic este denaturat pas cu pas, caracterizându-mi-se astfel, în mod eronat , activitatea mea. " [Depune un Memoriu de care să se țină seama]

////////////////////////////////////

13.Acuzat Iuliu Maniu

[Maniu este întrerupt aproape la fiecare afirmație ; nu i se admit explicațiile ; președintele este obtuz , de rea intenție și îl obstrucționează sever ;]

- **Președ.** : La interogatoriu a răspuns la **68 de întrebări** .

Arată din nou ele **9 capete de acuzare** , acuzatul să adauge în apărarea sa "noutăți" privind : **pregătirea complotului răsturnarea guvernului...Memorandum ... organizații militare ajutor american și englez ...guvern exterior** ... etc etc

[**Complot ?!**]

- **Maniu** : " **Neadevăr , de la început până la sfârșit** .

Nu este adevărat nimic din ce se spune acolo [-----]

Este foarte ușor să afirmi față de un om : **ai făcut complot , ai făcut spionaj, ai vrut să faci răzvrătire** etc etc .Unde este dovada ?

Eu neg aceste lucruri , fiindcă nu sunt adevărate .

Nu fac aceasta de dragul negațiunii, **eu , totdeauna recunosc faptele mele.** [-----]

Este adevărat că eu am dus o activitate foarte sânguincioasă pentru a pune și opinia publică din țară și pe cea mondială în curent cu lucrurile ce se petrec la noi.

[-----] **Eu cer să mi se aducă dovezile** în ce privește aceste **terbile acuzațiuni.**

[-----]**eu care , întreaga viață am sacrificat-o pentru prosperitatea acestei țări , să fiu acum acuzat cu următoarele drăgălășenii : înaltă trădare, spionaj, complot, răzvrătire, război civil, război contra Rusiei** , instigate de mine. Este posibil aceasta ?

Să vină Ministrul Public [Teoharie Georgescu] să-mi arate dovezile pe care se întemeiază aceste acuzațiuni , luate - sunt sigur - **din ziarele de pe bulevard , care au o predilecție ca să arunce asupra mea , zilnic, fel de fel de calomnii .**

Toate acestea sunt pure neadevăruri. [-----]

[**Complot militar ?**]

Secția militară a partidului nostru **s-a întemeiat în 1926** , au fost **președinți mai mulți generali** distinși, **G-ralul Rujinski**, și alții .**Au fost colaboratori g-ralul Alevra** , etc.

Am lucrat doi ani la fiecare ședință în această comisie a partidului nostru , în urma căror lucrări am putut face **opera mare militară** , când , **în 1928** , am venit la Guvern,

fiind **ministru de război g-ral Cihoski** , distins ofițer și erou de la Mărășești.

Am făcut reforme militare foarte importante , **în baza lucrărilor acestei Comisii** . [-----]

Acum iese la iveală că dnii Mihalache și cu Stoika și Stătescu ,

în vederea unui complot oarecare , care s-ar fi înjghebat, sau se înjgheba,

ar fi făcut Secția Militară în 1946 . Curat neadevăr.

[**Spionaj pentru străini ? !**]

s-au **ținut conferințele de la Yalta , Postdam și Moscova** , conferințe foarte importante .

Faptele sunt următoarele : s-a **ținut conferința de la Moscova** . [-----]

La conferința de la Moscova s-a hotărât ca **Guvernul român să respecte cele patru libertăți** .

[-----] **Nu am sustras , dar am trimis , nu documente , dar documentări**

asupra faptului trist că Guvernul Groza nu satisface convențiunile internaționale

[-----]

Nu am trimis nimic, decât memorii, MSRegelui , Comisiei Interaliatate și celor trei miniștri ai celor trei puteri mari , cărora le-am trimis memorii documentate

- pentru că **aveam răspunderea morală** - în care am arătat că **Guvernul Groza nu respectă tratatele internaționale și cele patru libertăți fundamentale**

și, prin urmare , acest guvern nu poate sta în fruntea Statului.

[Război anti-sovietic ?!]

Nu este adevărat . Am fost , totdeauna , pentru pace și ordine .

Acestea sunt invenții pe care le resping cu indignare și
rog Ministerul Public ca să arate afirmațiunile sale pe bază dedovezi."

[Respingerea acuzațiilor]

Nu am făcut complot, nu am făcut spionaj , nu am furat acte . [-----]

Nici un însărcinat al meu nu le-a făcut , nici eu.Să dovedească.[-----]
////////////////////////////////////

14.Acuzat Vasile Serdici

[LD : deloc întâmplător faptul că i s-a dat ultimul cuvânt....repetă cele susținute în apărare , apoi...face precizările de încriminare a lui Maniu .Președintele nu-l întrerupe, nu-l pune la punct (ca pe ceilalți) să se refere numai la acțiunile lui....

Îl lasă să-și rostească filipica îndreptată contra lui Maniu

Și astfel , Serdici își desăvârșește " misiunea" , parcă testamantară , a dr Lupu , de a lovi în PNT , în Maniu , până la distrugerea lor.... Cumplită și infamantă misiune.]

" [-----] Răspunsul este că **autoritățile** , care aveau în veghea lor siguranța Statului ,
au fost puse deodată în fața unei situații de o gravitate excepțională.

Și este că dl Maniu, prin Gr.Niculescu -Buzești , a luat contact cu agenții americani
și au elaborat acel "**Memorandum**" , care este **cheia de boltă a acestui proces**

și care , **dacă ar fi avut numai o parțială executare** ,
desigur că **ar fi adus țării una din cele mai grele situațiuni.**

DI Maniu acționează în taină , uitând cu totul că este șeful unui partid democratic ,
uitând că în toate convorbirile cu fruntașii Partidului și față de forurile Partidului ,
proclama mereu că nimănui nu-l este îngăduit vreo acțiune clandestină
și că cel care se face vinovat de o astfel de acțiune se exclude singur din Partid.

DI Maniu, uitând toate acestea , în legătură și cu ajutorul lui Niculescu -Buzești ,
pune la cale o grozavă mișcare subterană , cum nu s-a mai văzut în această țară.

Cine ar fi putut bănui acest lucru ? De sigur, nu noi , care îl știam pe dl Maniu
că reprezenta punctul de vedere legal. [-----]

Chiar după ce am fost arestat , n-am putut crede și am protestat .

Însă când mi s-au pus sub ochi documentele , **Memorandumul și Minuta** ,

atunci , într-adevăr imediat și pe loc , eu m-am desolidarizat de dl Maniu

M-am desolidarizat în mod definitiv și final , precum o fac și acum ;

mă desolidarizez de această acțiune și de autorii săi, în mod definitiv și în mod final.

DI Maniu nu era , chiar dacă dl apărător al d-sale mi-ar spune că sunt de zece ori trădătorul d-lui
Maniu , că **dl Maniu era șeful unui mare partid și nu-i era îngăduit să ducă** ,

în virtutea și împotriva mandatului pe care i-l dădusem noi,

o acțiune lăturlică, o acțiune în dosul Partidului, o acțiune tainică, care nu mai era
o acțiune politică , **ci o acțiune conspirativă , vinovat față de țară și față de partid.**

Și de aceea **am tot dreptul să mă consider o victimă a d-lui Maniu și nu trădătorul lui.**

[-----] În această privință eu sunt pe pace. Poate dl apărător al d-lui Maniu să mă facă,
de zece ori, de o sută de ori , trădător, ceea ce sunt sigur este că

țărării și prieteii mei , ei toți, vor ratifica și desolidarizarea mea și atitudinea mea.

Desolidarizarea mea va fi a lor și atitudinea mea va fi atitudinea lor. [-----]

Astăzi , când știu prin ce pericol a trecut țara, când știu de ce vulcan am trecut,

eu mulțumesc lui Dumnezeu că m-a ținut departe și m-a ferit de orice amestec.

De asemenea, **astăzi, când știu că toate suferințele mele și ale familiei mele ,**

ruina existenței mele **o datorez exclusiv , acestor tratative secrete cu agenții străini,**

eu, un om cu totul nevinovat, eu nu pot să nu acuz pe dl Maniu .

Și îl acuz că și-a părăsit vechii prieteni, că s-a înconjurat de oameni străini de Partid și
străini de credința Partidului , cu care , astăzi , ne duce spre marginea prăpastiei care

amenință să ne înghită. Eu am terminat , dle Prim Președinte , [-----]
Vă rog să reexaminați situația mea [----] vă rog **să-mi acordați un verdict de achitare "**
////////////////////////////////////

15.Acuzat E. Oprișan

" [-----] **Dezbaterile** acestui proces **au confirmat toate faptele** de care am luat cunoștință în timpul instrucției și **au pus în lumină gravitatea crimelor pe care PNȚ le uneltea împotriva țării.** Aceste dezbateri **au demascat și pe autori și pe cei ce plănuiau aceste fărădelegi** iar fiindcă o **parte din răspundere revine Ministerului de Externe ,** socotesc că este de datoria mea să arăt că **o parte din vină revine și șefului acestui departament [-----] Este prea puțin să spun că mă desolidarizez [-----]** **Cuvântul just este un cuvânt de condamnare -** și această condamnare strigă întreaga revoltă din sufletul meu . [-----]
Respectuos vă rog **să-mi acordați circumstanțe atenuante ,** pentru a-mi putea răscumpăra greșala și a putea fi folositor, mai departe, și țării , și poporului, și copiilor mei. "
////////////////////////////////////

SENTINȚA nr. 1988 / 11 nov.'47(vol.III)

Tribunalul Militar al Regiunii II Militară -București,

Dosar nr. 5262 din 1947

" MIHAI I-ul

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională

La toți de față și viitori sănătate

Astăzi, 29 oct. 1947 [-----] Tribunalul Militar [-----] compus din [-----]

S-a întrunit în ședință publică [-----] a proceda la judecarea cauzei privitoare pe următorii :

1. Iuliu Maniu [-----] trimis în judecată pentru **crima de complot, înaltă trădare ,**

tentativă de **surpare ordinii constituționale, răzvrătire, insurecție armată,**

instigare la înaltă trădare prin necredință și **participare** la tentativă de trecere frauduloasă

a frontierei [----- **înșirate art. și paragrafele-----**]

2.Ion Mihalache [-----] trimis în judecată pentru **crima de complot, înaltă trădare ,**

tentativă de **surpare ordinii constituționale, răzvrătire, insurecție armată,**

tentativă de trecere frauduloasă a frontierei, port ilegal de armă [--- **înșirate art. și paragrafele]**

[**Ș.a.m.d, pentru toți inculpații , inclusiv cei judecați în contumacie]**

[Se povestesc toate secvențelede judecată, zi de zi, ... este un fel de lung , lung proces

-verbal...care combină declarațiile și mărturiile ... apoi, îșiruind o impresioantă listă cu articolele

și paragrafele de lege invocate cu expresia "**având în vedere "**

care se întinde pe sute de pagini... ;

specificându-se respingerea **Recursurilor** de către Curtea Militară de Casare și Justiție ,

din **7 mai 1949**]

[-----]

MARTORII

[**L D :Voi nota roșu câțiva "absenți" mai marcanți**)

a) De acuzare : generalii **Negrei Gabriel, g-ral Vasile Zorzor, Gheorghieș Alexandru ,**

Stoika Grigore , Ermil Gheorghiu ; colonei, căpitani , ofițeri , plut., jandarmi, aviatori,

mulți avocați, **Ghiță Pop , Ștefan Mihăilescu , Zaharia Boilă , Nestor Badea, N.Popescu -Zorica ,**

Emil Hațieganu, Aurel Leucuția, N.Iovipale, Vict.Novac, Cicerone Ioanițoiu,

mulți din închisori : **N.Paliacu, Steanță D , col.Plesnilă, M.Țanțu, Gh.Chintescu, ș.a.ș.a**

b.) De Maniu : **Zaharia Boilă, C.I.C.Brătianu, C.Titel Petrescu , Aurel Leucuția,**

Emil Hațieganu, ș.a , ș.a mulți absenți ;

de Penescu : **Ion Vinea (ziarist) , prof. univ. Virg.Veniamin ,C.Bebe Brătianu,**

M.Romniceanu, M.Popovici, C.Coposu, ș.a.ș.a ;

de Carandino : **Ștefan Voitech , Emil Hațieganu, NDCocea, Emil Socor, Gr.Graur ,**

Corneliu Coposu, Zaharia Stancu, Sergiu Dan, Lucia Demetrius, A.L.Zissu, G.Ivașcu ,
Teodorescu N. Argezi, N.Deleanu (" Ultima Oră ") ,, Oscar Lemnaru ("Dreptatea Nouă ") ,
George Ivașcu (Ministr.Propagandei, Direcția Presei) , ș.a. ș.a
de Ilie Lazăr : Aurel Leucuția, Ghiță Pop, Virgil Solomon, av.Valer Moldovanu, prof.univ.George
Fotino, ziarist Emil Serghie , Anton Ionel Mureșan (arestat la Siguranță) și **Vasile Netea**
(" Ardealul ") , I.Groșeanu (arestat la Aiud) , Victor Isac (arestat la Văcărești) ,
g-ral Aldea Aurel (arestat Aiud)ș.a. ș.a.
de Victor Rădulescu -Pogoneanu : Gh.Davidescu , **Eugen Filotti**, Emil Bodnăraș (subsecretar
de Stat la Președinția Consil.de Mini.) , Lucrețiu Pătrășcanu (ministr.Juстиției) ș.a. [ș.a.m. d]
////////////////////////////////////

SENTINȚELE

[LD : toate cu unanimitate de voturi .Eu dau **respingerea Recursurilor** depuse de soția lui
Mihalache, băiatul lui Penescu, tatăl lui Camil Demetrescu ș.a.m-d
de la **7 mai 1949**,care confirmă pedepsele pronunțate la 11 nov.'47 .

Semnată de înalții magistrați de la Curtea de Casație aş vrea ca numele lor să rămână
și ele în istorie : g-ral maior **Dan Pascu** (președ.) , **I.Negreanu**, col.magistrat **D.Mociorniță** ,
col. Dobrogeanu .]

1. Iuliu Maniu :

- **10 ani temniță grea** + 5 ani degradare civică -
pentru crima de complot în scop de trădare și insurecție armată ;
- **10 ani detențiune riguroasă** + 5 ani degradare civică , pentru crima de complot
în scop de răsturare a ordinii constituționale și răzvrătire ;
- **muncă silnică pe viață** ,transformă în temniță grea pe viață (numitul având 75 de ani) ,
pentru crima de înaltă trădare ;
- **25 ani muncă silnică** , transformă în temniță grea pe viață și 10 ani degradare civică
pentru crima de trădare ,
- **10 ani detențiune riguroasă** + 5 ani degradare civică , pentru crimă de răzvrătire ;
- **25 ani muncă silnică** , 10 ani degradare civică , pentru crima de insurecție armată ;
- **muncă silnică pe viață**, transformă în temniță grea pe viață,
pentru instigare la crimă de înaltă trădare prin necredință ;
- **12 ani detenție simplă** , pentru tentativa de surpare a ordinii constituționale
- **12 ani închisoare corecțională** , pentru instigare la trecere frauduloasă a frontierei .
Cf.Art . 101 și 103 C.P. , **Iuliu Maniu va executa pedeapsa cea mai grea**,
adică **muncă silnică pe viață** , transformată în **temniță grea pe viață** ;
în baza art. 31 C.P. **i se confiscă averea** . Va plăti 50.000 cheltueli de judecatăp .

2. Ion Mihalache :

- **10 ani temniță grea** + 5 ani degradare civică -
pentru crima de complot în scop de trădare și insurecție armată ;
- **10 ani detențiune riguroasă** + 5 ani degradare civică , pentru crima de complot
în scop de răsturare a ordinii constituționale și răzvrătire ;
- **muncă silnică pe viață** ,transformă în temniță grea pe viață (numitul având 65 de ani) ,
pentru crima de înaltă trădare ;
- **10 ani detențiune riguroasă** + 5 ani degradare civică , pentru crimă de răzvrătire ;
- **muncă silnică pe viață**, transformă în temniță grea pe viață,
pentru crimă de înaltă trădare prin necredință ;
- **12 ani detenție simplă** , pentru tentativa de surpare a ordinii constituționale
- **25 ani muncă silnică** , 10 ani degradare civică , pentru crima de insurecție armată ;
- **12 ani închisoare corecțională** , pentru trecere frauduloasă a frontierei .
Cf.Art . 101 și 103 C.P. , **Ion Mihalache va executa pedeapsa cea mai grea**,
adică **muncă silnică pe viață** , transformată în **temniță grea pe viață** ;
în baza art. 31 C.P. **i se confiscă averea** . Va plăti 50.000 cheltueli de judecată .
în baza art. 31 C.P. **i se confiscă averea** . Va plăti 50.000 cheltueli de judecatăp .

3. Penescu Nicolae

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea, adică **5 ani temniță grea** ;
i se va confisca averea .

4. Carandino Nicolae

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea, adică **6 ani temniță grea** ;
cu **confiscarea averii** ;

5. Ilie Lazăr

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea, sporită cu 2 ani,
adică 12 ani temniță grea , cu **confiscarea averii** .

6. Victor Rădulescu -Pogoneanu

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea,
adică 25 ani temniță grea , cu **confiscarea averii** ; plata cheltuelilor ...

7. Emil Opreșan

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea,
adică 3 ani temniță grea , **2 ani degradare civică** , 50.000 lei cheltueli de judecată

8. Roiu Florin

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea,
adică 5 ani temniță grea , **3 ani degradare civică** ...

9. Lăzărescu Emil

[-----] Va executa **2 ani închisoare corecțională** , 500 lei cheltueli judecată

10. Demetrescu Camelian

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea, adică 15 ani temniță grea ,
confiscarea averii ; 50.000 lei cheltueli .

11. Serdici Vasile

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea,
adică 10 ani temniță grea și 5 ani degradare civică ; confiscarea averii ;

12. Radu Niculescu -Buzești

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea,
adică 10 ani detențiune riguroasă , 5 ani degradare civică ; confiscarea averii ..

13. Ion de Mocsony Stârcea

[-----] Va executa pedeapsa de **2 ani închisoare și 50.000 cheltueli** ;

14. col. Stoika Ștefan

[-----] Va executa pedeapsa cea mai grea,
adică 8 ani detențiune riguroasă , 3 ani degradare civică ; cheltueli de judecată

15. lt.col. Stătescu D-tru ,

[-----] Va executa 1 an detențiune simplă , , 5000 cheltueli .

[-----]

LD : Vezi comentariile lui Cicerone Ionițoiu privind sentințele, închisorile]

Dizolvarea PNȚ / Procesul lui Maniu / Procesul PNȚ/ 29 iul.- 11 nov.'47

4.) Documente privind viața, detenția și moartea lui Maniu , Mihalache , Ilie Lazăr,

(Ediția Marcel- Dumitru Ciucă , "Procesul lui Iuliu Maniu " , vol III
Editura Saeculum, București, 2001, pag. 64 - 65)

- ▣ **Familia Maniu**
- ▣ **Certificatul de deces al lui Iuliu Maniu**
- ▣ **Caracterizare - Ilie Lazăr**
- ▣ **Caracterizare - Ion Mihalache**
- ▣ **Proces -verbal de constatare a decesului lui Ion Mihalache**
- ▣ **Reînhumarea osemintelor lui Iul. Maniu la Bădăcin**
- ▣ **Recursul în anulare a sentinței nr. 1988 , din 11 nov. 1947**
- ▣ **Decizia nr. 40 , ds. Nr. 3/ 1998**

Iuliu Maniu / închisoarea Galați, sfârșit an 1950

▣ **Familia Maniu (p. 409)**

Subsemnatul, **Iuliu Maniu, de ani 77** , de profesie **avocat și proprietar**, născut la Șimleul Silvaniei, la 8 ianuarie 1873, fiul lui **Ioan și Clarei** , respectiv doctor în Drept și casnică, Necăsătorit , de religie greco-catolică , contingent 1895 , sublocotenent în armata austro-ungară, apoi locotenent în Armata Română -

Studii : licență în Drept. Ultim domiciliu : București , str Sfinților nr 10.

Condamnat la muncă silnică pe viață , având comutare temniță grea , declar următoarele :

A avut 8 frați :

1. **Sepio Maniu**, student (mort în studenție) ,

2 **Casius Maniu** (prof. univ. la Cluj și Sibiu , **membru PNT** , mort în 1943) a avut 2 fete :

Clarisa (studentă Filozofie, Cluj), **Domnița** (studentă , Medicină, Cluj) , necăsătorite ;

3. **Elena Maniu** , căsătorită cu **dr. Ion Pop**, vicar episcopesc în Năsăud.

Ambii au murit . Au avut 3 copii :

Livia Pop, măritată cu prof.univ. **Romulus Boilă** (mort) , au avut 5 copii printre care :

Livia -măritată Sava ; Ileana - măritată Cimoca ; Conelia -măritată Lupaș ;

ing.arhitect Romul Boilă , membru PNT (căsătorit cu Pia Zguaridescu ,

primadonă la Opera din București) ; Iuliu Boilă - licențiat în Drept , nepolitic.

Ionel Pop dr. în Drept, avocat în Cluj, fost **vice-președ. al Camerei Deputaților** ,

Căsătorit , cu doi copii .

Clarisa Pop , căsătorită cu **Zaharia Boilă** , dr. în Drept, avocat , fost dir.al ziarului "**Patria**"

din Cluj ; proprietar și dir. al ziarului "**România Nouă**" din Cluj .

Au 4 copii : Clarisa ; Elena, **Matei** (student) , Ionel (student)

4. **Ionel Maniu** , a decedat elev .

5. **Iuliu Maniu**

6. **Sabina Maniu** - a decedat elevă

7. **Cornelia Maniu** , călugăriță la Șimleul Silvaniei ; stă acasă , nu la mănăstire ;

8, 9 . **Emilia și Iuliana Maniu** - moarte de mici

Strămoși

Tatăl , Ioan Maniu era fiul lui **Theodor Maniu** (bunicul) din Bădăcin ,

căsătorit cu **Ileana Bărnăuțiu** (sora lui Simion Bărnăuțiu) .

Mama , Clara Coroianu era fiica lui **Demetru Coroianu** (bunicul) , vicar episcopesc în Șimleu .

Mama a avut 3 frați : **Lucreția Coroianu** (căsătorită cu Ion Erdely) ,

Iuliu Coroianu (avocat, ex- senator) ;

Sabin Coroianu (protopo greco-catolic , decedat) ,care a avut 3 copii :

alt **Iuliu Coroianu** (avocat, ex-senator PNT)

"Semnez , cu mențiunea că am fost audiat în **Penitecenciarul Central Galați** ,

unde sunt **deținut de 3 ani, fără a fi în ființă o sentință validă de drept,**

fiind sub **recurs încă nerezolvat** , situație nedreaptă , în contra căreia protestez .ss Iuliu Maniu "

////////////////////////////////////

Sfatul Popular Sighet / 8 ian.1953.

▣ **Certificatul de deces al lui Iuliu Maniu (p. 412)**

RPR , Sfat Popular Sighet CERTIFICAT DE MOARTE

Seria MC nr. 370578

Numele - **Maniu**

Prenumele -**Iuliu**

Prenumele tatălui -Ioan

Locul nașterii -**Șimleu**, Oradea

Vârsta - **80 de ani** Sex - bărbătesc

Data morții : anul **1953** , luna **ianuarie** , ziua **8**

Cauza morții : **miocardită cronică senilă**

Ultimul domiciliu : **București, str.Sfinților** , nr. 10

Locul morții - **orașul Sighet** , str... nr...

////////////////////////////////////

Penitenciarul R.Sărat / martie 1959

▣ **Caracterizare - Lazăr P.Ilie**

Ministerul Afacerilor Interene

Direcția Penitenciare , Lagăre , Colonii

Penitenciarul R.Sărat

Adeverință - Caracterizare

Deținutul **CRLazăr A.Ilie** .

Anul nașterii **1895 , 12 decembrie** . Originea socială - **burgheză** .

Locul nașterii - com.**Giulești , raion Sighet** -Baia Mare .

Condamnat la **12 ani temniță grea**.

Deținutul a fost **depus în Penit. Rm.Sărat** [**LD : adus de la Galați- București**]

la data de **4 mart. 1955** , pentru executarea pedepsei .

În tot acest timp [**LD: patru ani**] a fost **sanționat cu un total de 70 zile de izolare** , dintre care , **7 cu lanțuri la picioare** .

În timp ce se afla la închisoarea MAI București (ian.'55) a declarat **3 zile refuzul hranei** .

Cel în cauză, pe tot timpul deținerii în penitenciar , **a avut o comportare dușmănoasă**

față de personalul unității, cu insulte și amenințări, urmărind să-l intimideze prin trecutul său, cu scopul de a-și ușura regimul. [-----]

Pedeapsa începe la 15 .VII .1947 și expiră la data de **11.07.1959**

////////////////////////////////////

Penitenciarul R.Sărat / iul.1955

▣ **Caracterizare pentru Ion Mihalache (p. 413-414)**

Ministerul Afacerilor Interne

Direcția Penitenciare , Lagăre , Colonii

Penitenciarul R.Sărat

Adeverință - Caracterizare

Deținutul CR **Ion Mihalache** .Anul nașterii **1882 .II.18** .

Originea socială - **Moșier**

Locul Nașterii -**Topoloveni -Pitești**

A fost condamnat 11 .XI.1947 ... **temniță grea pe viață**. [-----]

A fost depus la acest penitenciar la data de **29 .VII 1955** [**LD : adus de la Galați- București**] pentru executarea pedepsei de către U.M. 0123 / 0 București .

De la această dată **a fost pedepsit de 7 ori cu regim sever de izolare** , în total 10zile, pentru cazuri de **indisciplină , nerespectarea programului** , a vrut să introducăîn cameră obiecte nepermise. **Are manifestări dușmănoase** față de regimul de deținere

și față de regimul de Democrație Populară. Comandantul Penitenciarului ,

ss indescifrabilă [**Al.Vișinescu**]

////////////////////////////////////

Penitenciarul R.Sărat / 5 febr. 1963

▣ **Proces -verbal de constatare a decesului lui Ion Mihalache (p.429-430)**

▣ **Cerere de aprobare a înhumării**

Ministerul Afacerilor Interne
Direcția Penitenciare , Lagăre , Colonii
Penitenciarul R.Sărat
Nr. 136 , din 6 .02. 1963

Către Procuratura Militară Ploești

Înaintăm alăturat Procesul -verbal de constatare a decesului [-----] a ni se da aprobarea pentru înhumare . Comandantul unității , cpt.Alex.Vișinescu

PROCES - VERBAL

"Noi, dr. Aurel Dobrescu, medic primar boli interne, am constatat decesul **deținutului CR matr.51/ 955**, născut la 18 febr. 1882 , fiul lui Iancu și Ana, care a **decedat în ziua de 05 febr. 1963 , orele 2,10 .**

cauza morții fiind : Insuficiență circulatorie cerebrală - edem cerebral

ISTORIC :

Antecedente personale : febră tifoidă la 17 ani , apendicectomie la 20 de ani .

Numitul a fost în tratament medical permanent ,

primele semne de boală apărând în **26 .03. 1957**, când au început să se manifeste

primele semne de involuție, cauzate de **atero-scleroză generalizată**,

la data de **9.04.1957 , manifestându-se mai accentuat . [**

urmează o înșiruire de detalii ale evoluției bolii, cu descriere :

cord decompensat ...scleroză coronariană.... Ramolism cerebralincontinență urinară ...

fecale ... dizastrie ... hemipareză.... uree în sânge ...imobilizat la pat ...stare comatoasă

(4 febr.) Cuza morții : Insuficiență circulatorie cerebrală - edem cerebral - ramolism cerebral

[-----] Boli asociate : gastrită cronică, hernie inghinală]

Medic primar, **dr. Aurel Dumitrescu**

//

[**Mormântul lui Maniu ?**]

[LD 8 oct.2003. : În legătură cu acest episod : în 1968, eram la " Magazin istoric" , când s-a primit " linie verde" pentru **reabilitarea făuritorilor României Mari** ...

Atunci i-am găsit și cunoscut eu : pe episcopul greco-catolic **Iuliu Hossu** (care m-a refuzat să dea un interview , spunându-mi că biserica lui este desființată povestindu-mi cum a fost prigonică ... iar eu, pentru prima oară auzeam de existența unei atari confesiuni) ;

pe ultimii 3 reprezentanți din Comitetul Național Român din 1918 (am poză cu ei)

social -democrații Albani, Grapini , Renoiu ;

pe **Laurențiu Onea** , unul din secretarii Adunării de la Alba Iulia (pentru care m-am luptat să capete o locuință pentru că stătea într-o fostă spălătorie , la un subsol) ;

atunci am cunoscut și scris despre câțiva **urmași ai făuritorilor României Mari** ,

care în 1918 erau elevi sau studenți. ("Magazin Istoric" , dec.'68)

Cu acel prilej am intrat eu contact cu lumea aceasta năpăstuită, scăpătată , decimată ,umilită, care a început să-mi vorbească despre o istorie necunoscută mie.

Atunci am aflat eu **prima variantă a morții lui Iuliu Maniu** - relatată de ardeleanul

Ion Anton -Mureșan (dir.ziarului " Ardealul") cel căruia i se dăduse prin ziare, bațjocoritor , fotografia de la începutul anchetei (120 Kg) și la ieșire (60 kg).

Tot atunci a început și căutarea mormintelor fără cruci , făcută - știau ei de ce ! -

de Securitate , care apela la istorici pentru " documentare".

De la Arhiva Securității și a CCPCR , atunci s-au desfăcut unele fonduri "strict secrete" , în căutarea "firului rupt" ... câțiva colegi de la Institut au primit " sarcina" ... și astfel tot felul de legende și variante au început să circule... De aceea consider și documentul de mai jos ,

ca fiind din acea categorie ...Știu că ce spun eu poate fi considerat o impietate , dar eu nu sunt convinsă că la Bădăcin au fost reînhumate chiar osemintele lui Maniu ...]

Inspectoratul de Securitate al jud.Maramureș / 19 mai 1971

▫ Reînhumarea osemintelor lui Iul. Maniu la Bădăcin

Strict secret
ex unic.

Notă ,

Pop Ștefan , din loc. Poeni , jud Cluj, preot gr. cat. rezistent

cât privește **știrea primită de la tine** , în sensul că în curând **este vorba să i se aducă osemintele** celui amintit de tine , la Bădăcin , pentru **reînhumare** alături de celelate neamuri decedate cu mult înainte , **m-a impresionat** , poate și datorită faptului că **„până acum, nici nu se putea gândi cineva la un asemenea lucru** , fiind de mult **dat uitării de către mulți. Aș vrea și eu să fiu la Bădăcin** atunci când se va efectua acest lucru , pentru a mă întâlni cu tine și cu alți buni prieteni de pe acele locuri , care mi-au fost tot timpul atât de dragi .

De aceea , dacă-ți va fi cu puțință , **să mă anunți și pe mine** , Mr. G. Bolintineanu

//

[LD : Cum reabilitarea juridică nu s-a produs... de aceea amânarea. În epocă însă, noi știam că Maniu a fost dus la Bădăcin ! Deci și aceasta a fost o minciună ?

A fost sau nu reînhumat Maniu ? Când ?]

Inspectoratul de Securitate al jud. Maramureș / 16 iul. 1971

Strict secret

▫ Notă informativă privind reînhumarea lui Maniu (p. 432) ex. nr. 1

Către CSS Direcția I-a , București

Urmare **Raportului** nostru de mai sus, din 19 mai a.c. , înaintăm în copie, o **notă informativă** privind aprecieri ale lui **MAN SIMION** , referitor la osemintele lui **IULIU MANIU** .

Sursa vă informează că în **8 iunie a.c.** , a cercetat pe **fostul preot MAN SIMION**

[**greco-catolic**] care , între altele , a zis :

< **Îmi pare bine** că ne întâlnim , **am fost pe la Cluj** , în familia dr. Boilă,

și am aflat că **în mormântarea osemintelor lui MANIU nu se va face acum.**

Este vorba ca **MANIU să fie reabilitat** și după aceea se va face înhumarea cu ceremonia cuvenită. **Eu am fost și pe la Bădăcini**, unde am reamenajat **mormintele părinților lui MANIU**

și al familiei sale, îngropați pe **"Dealul Țarinii"** , în fosta lor proprietate .

Unde a fost **casa lui MANIU** , azi este **casa de recreere pentru copii** . >

În continuare **MAN SIMION a spus** : < **Din familia aceasta , eu singur am rămas preot**

și de aceea **familia ține la mine și caută să mă informeze** .

Osemintele lui MANIU sunt puse într-o ladă , în beciurile închisorii din Sighet,

unde MANIU a murit . Când se va decide și aproba înhumarea , **te voi aviza și pe tine** ,

până atunci **să ne îngrijim de suflete** , că **nu știm când DOMNUL ne va chema** . >

//

[LD : 8 oct. 2003 . Vezi **chat-ul** de astă noapte cu **Ion din 7 octombrie** ,

privind întâlnirile lui de la Paris (18 -22sept) , revelația pe care a avut-o privind **fatalitatea " singurătății"** și **"nesolidarității "** românilor privind dreptele lor cauze ...

Hotărârea lui de a face un **sit pe internet** de dezbatere liberă și deplin democratică

a **destinului românesc** . Am avut o deplină bucurie pentru ceea ce vrea să facă...]

[LD : în 1998 , trecuseră **51 de ani** până la **Recursul în anulare** a sentinței din 11 nov. '47, pe care condamnații au înaintat-o **prima oară** ;

au trecut **42, respectiv 41 de ani** de la **cel de-al doilea și-al treilea Recurs** .

Toate au fost respinse.

După revoluția " anticomunistă " din dec.'89 , noua putere nu s-a grăbit în această direcție.

Dimpotrivă. Au mai trecut încă 7 ani.

Aceast act de justiție târzie este unul din **gesturile meritorii ale renăscutului PNT**, în perioada **guvernării Convenției Democratice Române**.

Pe lângă **reabilitarea istorică propriu - zisă** , cu acel prilej și **J u s t i ț i a română** , și-a spălat ... **obrazul atât de pătat** prin sentinle date cu **" unanimitate de voturi"** .

Moral, s-a făcut dreptate . Dar oamenii ... **victimele nici unul nu mai era în viață** ... încât nu putea beneficia de aceasta.cât privește averea lor ... ea fusese spulberată ...]

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE / 12 oct..1998

▣ Recursul în anulare a sentinței nr. 1988 , din 11 nov. 1947

▣ Decizia nr. 40 , ds. Nr. 3/ 1998 (p. 433-457)

" România .

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de 9 judecători

Decizia nr. 40 , Dosar nr. 3 / 1998

Președinte : Paul Florea , vicepreședintele Curții Supreme de Justiție

Gabriela Ionescu , președintele Secției Penale

Mircea Aron , **Cristina Mădălina Butea**, **Emilia Ezer**, **Nicolae Mihai**, **Iuliana Popescu** ,

Lucia Popescu, **Dorica Toacă** , judecători .

Prim magistrat asistent, **Ioan Răileanu**

Procuror , **Ioan Griga** .

" S-a luat în examinare **recursul în anulare** declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție ,

împotriva sentinței nr. 1988 , din 11 noiembrie 1947 , a Tribunalului Militar al Curții Militare de Casare și Justiție , și **nr. 133, din 21 septembrie 1955 , 1956**, a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militară și **deciziei nr. 275 , din 10 august 1956** , a Tribunalului Suprem, Colegiul Militar , privind pe **Iuliu Maniu**, **Ion Mihalache**, **Nicolae Penescu**, **Nicolae Carandino** , **Ilie Lazăr**, **Grigore Niculescu Buzești**, **Grigore Gafencu**, **Alexandru Cretzianu**, **Cobstantin Vișoianu**, **Victor Rădulescu -Pogoneanu** , **Emil Opreșanu**, **Florin Roiu**, **Emil Lăzărescu**, **Camil Dumitrescu**, **Vasile Serdici**, **Radu Niculescu -Buzești**, **Stoika Ștefan**, **Stătescu Dumitru**, și **Ion Moscony -Styrcea**.

] LD : În ce privește **pledoariile avocaților**, ele sunt extrem de sărace, vădesc necunoașterea istoriei perioadei, pe ici pe colo, au securat erori, pentru care însă nu-i găsesc culpabili.

Pe doi dintre avocați - **Răzvan Dobrescu și Mihail Ghiga** - îi cunosc foarte bine.

În paranteze , cu roșu, repar erorile pe care le socotesc flagrante]

" S-au prezentat :

pentru Iuliu Maniu, avocatul ales , **Corneliu Ștefănescu** ;

pentru Ion Mihalache , **Nicolae Carandino** , **Ilie Lazăr**, **Grigore Niculescu - Buzești**,

Grigore Gafencu, **Alexandru Cretzianu**, **Constantin Vișoianu**,

Victor Rădulescu -Pogoneanu , avocatul ales , **Mihail Ghiga** ;

pentru Nicolae Penescu , avocatul ales , **Răzvan Dobrescu** ;

pentru Vasile Serdici, **Radu Niculescu -Buzești**, **Stoika Ștefan**, **Florin Roiu**,

Stătescu Dumitru și **Ion Moscony -Styrcea**, avocatul desemnat din oficiu , **Gheorghe Găbudean** .

" **Procurorul** a dezvoltat susținerile formulate prin **recursul în anulare** , punând **concluzii pentru admiterea acestuia**, în sensul în care este formulat .

A cerut achitarea tuturor persoanelor condamnate prin hotărârile vizate ,

precum și **înlăturarea pedepsei complimentare a confiscării averii** ,

învederând că, prin conținutul lor concret și condițiile în care au fost săvârșite ,

faptele reținute nu întrunesc elementele constitutive ale nici unei infracțiuni ."

Av.Corneliu Ștefănescu / 12 oct.'98

▣ Pentru Iuliu Maniu

"**Avocatul Corneliu Ștefănescu** , relevând contribuția lui **Iuliu Maniu** la realizarea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918 , la **viața politică din România interbelică** și la **ieșirea țării din alianța cu puterile Axei** ,

a învederat în continuare , activitatea desfășurată de **această mare personalitate**

pentru **promovarea ideilor democratice** după încheierea celui de al doilea război mondial .

A subliniat că în cadrul acestei activități se înscriu și **faptele imputate lui Maniu**,

în procesul de față [LD : Sună bizar , straniu !] ,

care nu sunt decât **modalități de realizare** a punctelor din **Programul** marelui partid de **tradiție democratică**, pe care l-a condus în lupta pentru **apărarea intereselor**

naționale care erau amenințate .

Învăderând că **tot ce se reține în sarcina sa** că a săvârșit , reprezintă **un act deliberat , menit să servească drept pretext pentru scoaterea în afara legii a celui mai mare partid politic din România și a președintelui acestuia** , care , încă din ultimele zile ale primului război mondial , fiind **ofițer în armata austro-ungară** , a atras în jurul lui un grup de ofițeri români , pentru a **se opune bolșevismului** , în capitalele **Viena și Budapesta** , [LD : numai la Viena ; la Budapesta , în 1919, a intervenit armata română; Maniu era deja președ. Consiliului Dirigent din Transilvania] a cerut ca prin decizia ce se va pronunța **să fie restabilit adevărul istoric și să se dispună achitarea celui care a încetat din viață [în închisoarea din Sighet] , ca martir, la 15 februarie 1953 . "**

Av.Mihai Ghiga / 12 oct.'98

▣ Pentru Ion **Mihalache**

" Punând concluzii pentru Ion Mihalache, **avocatul Mihai Ghiga** a scos în evidență evoluția politică a acestui **erou din primul război mondial** , în care a primit înalta distincție de cavaler al **Ordinului " Mihai Viteazul "** . Referindu-se , apoi, la constituirea de către acest om politic a **Partidului Țărănesc**, la activitatea sa din cadrul **PNT**, rezultat în urma unificării partidului condus de el cu Partidul Național din Ardeal, precum și la atitudinea demnă pe care a avut-o **în timpul și după terminarea celui de-al doilea război mondial**, **A subliniat** că și **faptele** la care se referă recursul în anulare constituie **o modalitate de împotrivire** , prin mijloace democratice, proprii partidului din conducerea căruia făcea parte , **față de tendințele de aservire a țării** , iar **nu acte specifice de încălcarea ordinii de drept** .

Conchizând , a cerut **să se dispună achitarea acestui om politic , mare patriot**, care și--a găsit sfârșitul tot ca erou. [în închisoarea din R.Sărac, ca un martir ,la 5 febr. 1963]
Av.Mihai Ghiga / 12 oct.'98

▣ Pentru **diplomați**

[LD : Av.Ghiga trece prea ușor și superficial peste esența acțiunii diplomaților , care nu purta neapărat pecetea de partid, ci era în slujba celor mai înalte comandamente naționale, legate de **statutul internațional al României după Război : armistițiul, Tratatul de Pace** etc etc ...care vor îngropa România în sfera de ocupație sovietică ... De altfel, principal mobil în înscenarea procesului Maniu de către Moscova -București]
Referindu-se la Grigore Niculescu Buzzești, Grigore Gafencu, Alexandru Cretzianu, Constantin Vișoianu, Victor Rădulescu -Pogoneanu, Camil Dumitrescu , Nicolae Carandino , Ilie Lazăr, **avocatul Mihail Ghiga** a relevat că **activitățile la care aceștia au participat** , fiind săvârșite în îndeplinirea **cerințelor de apărare a intereselor naționale** prin **mijloace specifice unui partid cu tradiții democratice** , cum este Partidul Național Țărănesc , fie că **nu constituie infracțiuni , fie că nu întrunesc elementele constitutive ale vreunei infracțiuni** .

În concluzie , a cerut **să se dispună ca aceștia să fie achitați și să fie înlăturată pedeapsa complementară a confiscării averii**.

Av.Mihai Ghiga / 12 oct.'98

▣ Pentru **Carandino și Lazăr**

[**meritau o tratare aparte** , primul reprezentând vocea presei național-țărănești, al doilea , animatorul **rezistenței populare anticomuniste**]

Avocatul Răzvan Dobrescu / 12 oct.'98

▣ Pentru Nicolae Penescu

[LD : în proces Penescu s-a disociat și desolidarizat de acțiunea lui Maniu .
Nu contează motivele, nu contează ulterioara lui evoluție după eleberare .
Dar , judecându-se actele din acel proces, declarațiile lui și ale lui Serdici
au concurat la acuzarea inculpaților]

" **Avocatul Răzvan Dobrescu** , punând concluzii **pentru Nicolae Penescu** ,
a susținut că **activitatea desfășurată de acesta** , ca **secretar general al PNT** ,
nu poate fi disociată de acțiunile întreprinse de Iuliu Maniu și Ion Mihalache ,
al căror **colaborator apropiat a fost** ,
pe linia **salvgardării intereselor naționale ale României** .

Analizând faptele ce i s-au reținut în sarcină [-----]

se impune **pronunțarea unei soluții de achitare** [-----]

deoarece se înscriu în **activitatea de ansamblu desfășurată de conducerea PNT** "

////////////////////////////////////

Președinte Paul Florea ? / 12.oct 1998

▣ Aprobarea Recursului în anulare (p. 435 - 453)

[LD : **Pledoaria procurorului sau judecătorului** - nu se înțelege exact în volum -
(ori din vina stenogramei , ori din alte motive) este foarte tehnică, încâlcită și confuză :
amestec de **fraze din rechizitoriu , din acuzații, din sentințele din 1947** ,
respinse cu **argumente** raportate la Constituția din 1923 și Codul Penal,
încă în vigoare în 1947 . Nu neg valoarea lor juridică.

Mă gândeam doar dacă textele elaborate de juriști cu prilejul acestui **Recurs în anulare** ,
- ca documente ce intră în patrimoniul istoric - nu trebuiau să fie de o mai mare ținută.
Încerc să sar peste textele acuzării și să rețin respingerea lor...]

" **Tot în urma directivelor lui Iuliu Maniu și Ion Mihalache** , a fost creată organizația
conspirativă militară a PNT sub denumirea de Cerc Profesional Militar [.....]

Prin Ilie Lazăr s-a luat legătură cu conducerile unor organizații teroriste [-----]

Iuliu Maniu a luat legătura , personal cu reprezentanții ai misiunilor americană și engleză [-----]

Iuliu Maniu și Ion Mihalache au hotărât să facă un guvern propriu în străinătate [-----]

" **Or, din probele administrate** , **nu rezultă** că vreuna din persoanele menționate
ar fi luat hotărârea de a supune teritoriul Statului Român sau o parte din el
suveranității altui Stat, de a suprima sau **știrbi independența Statului**, asociații străine,
cu caracter politic pentru a **provoca război contra Statului Român** ,
pentru a înlesni sau aduce ocupațiunea străină și nici nu s-au hotărât să organizeze trupe
sau să procure arme sau muniții în scopul de a provoca insurecție aramată împotriva Statului
român , încât nu este realizată nici una din cerințele înscrise în art... [-----]

Sub acest aspect, **este evident că întreaga activitate** în care s-au implicat persoanele
sus-menționate s-a înscris în limitele libertății de organizare politică și
al dreptului de liberă exprimare a ideilor , garantate de prevederile **Constituției din 1923**,
care încă mai era în vigoare [-----] **din probele dosarului nu rezultă** că ar fi fost format
un " **guvern de rezistență** " în străinătate, așa cum s-a reținut prin sentință [-----]

Este adevărat că **nu s-a negat existența dorinței** de a fi înlocuit guvernul instaurat la 6 martie
1945, dar realizarea acestui scop nu putea fi considerată contrarie **ordinei sociale de aunci**,
cât timp prevederile **Constituției din 1923 admiteau sistemul pluripartit** [-----]

De aceea, **ținându-se seama că activitățile reale** desfășurate de persoanele menționate ,
astfel cum s-au relevat în cadrul examinării celor șase grupe de infracțiuni reținute în
sarcina lor , **nu vizează valorile la care se face referire prin textele de lege aplicate**
și nici nu au fost săvârșite cu intenția specifică proprie fiecăreia din acele infracțiuni ,

ci s-au înscris în ansamblul de preocupări firești pentru un mare partid politic ,

având **exercițiul democratic al pluripartitismului** ,

se impune să se considere că **nu sunt întrunite elementele constitutive**

ale **nici uneia dintre infracțiunile** ce au făcut obiectul condamnării

și **nici ale vreunor alte infracțiuni** . [-----]

Așa fiind , se constată că **hotărârile pronunțate în cauză sunt supuse cazului de casare** prevăzut la art. 3859 , alin.1, pct. 12 din Codul de Procedură Penală [-----]

PENTRU ACESTE MOTIVE , ÎN NUMELE LEGII , DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție .

Casează sentința nr. 1988 din 11 noiembrie 1947 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militară [etc etc....etc -----]

Sunt apoi nominalizați condamnații și culpele pentru care au fost condamnați

Recursul în anulare / 12 oct.'98

FinisProcesul PNT / 1947 - 1998

5.) Cicerone Ionițoiu , Viața politică și procesul lui Iuliu Maniu , vol.II ,

Editura Libra Vox, București, 2003 .

[LD : 2 oct.2003 . Noapte albă. Citesc în diagonală cele două volume trimise de Ion din Paris , din partea lui Ionițoiu. Omul acesta continuă să mă uimească !

Pe de o parte , ca tot ce face Ionițoiu, volumul impresionează prin bogăția acestor date ; pe de altă parte , însă, neindicând sursele documentare , și scriind cu legitim partizanat , trebuie să iau cuvenita rezervă. Diverse informații cuprinse în cartea lui le intercalez la comentariile de la proces.]

A. Boxa acuzațiilor

IULIU MANIU (p. 533 -534 și multe altele ...)

[LD : 5 oct. 2003. Citesc articolul scris de George Călinescu în acele zile, și nu știu ce să scriu mai întâi : **să deplâng naivitatea** acestui om politic care credea că i se va face un proces adevărat , în care va putea să se apere ... **sau să mă indignez** de cinismul lui George Călinescu care considera cererile lui Maniu ca " chichițe avocațești" ?! ;

să mă minunez de invocarea deocumenele internaționale de către Iuliu Maniu (Teheran, Yalta ș.a.) **sau să adaug** , pur și simplu , că , au mai trecut ani mulți până ce conținutul lor a fost cunoscut ?!]

29. octombrie'47.Maniu adresa o cerere către președintele instanței pentru a fi amânate dezbaterile deoarece **nu a avut timp suficient să le studieze :**

< [-----] **Acest proces** este legat de o serie întreagă de evenimente internaționale , a căror decizie este hotărâtoare pentru desfășurarea acestor dezbateri.

I. Conferințele internaționale de la Teheran, Postdam, Yalta și Moscova

au adus **hotărâri de o extremă importanță** , fără cunoașterea cărora nu se poate aduce **hotărârea obiectivă în procesul nostru** .

II. Având în vedere importanța deosebită a acestor dezbateri [----] să fie de față **un stenograf de al meu**, [-----] să ia parte la ședințe și să admită să fie prezent și să ia note stenografice.

III. Ținând seama că încursul dezbaterii va fi necesar să prezint diferite documente [-----]

îmi este necesară **prezența a doi secretari** care să poată circula și să prezinte aceste documente [-----] fiind în arest de **13 săptămâni**,

arhiva mea personală și a partidului nu-mi stă la dispoziție [-----] >

6 noiembrie '47 , Maniu a mai depus o cerere :

<**Am cerut** înainte și după rechizitoriul acuzării **cuvântul** [-----] **Nu mi-ați acordat cuvântul** , ceea ce pentru apărare va avea urmări foarte grele . [-----] **Voiam să cer în ședință publică :**

1- .Să ordonați interogarea mea la toate punctele de acuzațiune , **ceea ce până acum nu s-a făcut** .

Este elementar și fundamental în procedura penală că **acuzatul trebuie audiat**

În contra mea , Ministerul Public a ridicat **nouă puncte de acuzație**

dintre care **nu am fost întrebat decât de trei** [-----]

Nu am putut arăta starea adevărată a problemelor și nici nu am putut prezenta probe.

2.Am cerut să fiu confruntat cu acuzații , care au fost audiate în absența mea [-----]

să arăt **adevărul** și să-mi prezint **dovezile**. **Nu mi s-a admis nici această cerere a mea .**

3. Am cerut ca martorii , peste 30, care au fost absenți , să fie din nou citați în mod obligatoriu.

4. Am cerut ca [-----] privitor la cazul de la Tămădău , să se examineze dacă el n-a fost o înscenare , ceea ce pot dovedi , în care caz , acel punct de acuzare cade de la sine

5. Voiam să protestez contra regimului la care sunb supuși acuzații [-----] >

Ionitoiu /

ION MIHALACHE (p. 511-514)

După arestarea de la Tămădău, supus unei **anchete dure , la Siguranță,**

cu tot felul de privațiuni, amenințări, nesomn, confruntări cu oameni câștigați de Siguranță cu mult înainte și infiltrați ca să-l provoace ,spre a se găsi motive de proces.

Ex.col. Emil Stoica , devenit **agent al Siguranței din mart.'47** , după instrucțiuni primite a dat la PNȚ un **Plan de organizare al armatei** , care , ulterior , a devenit **principal cap de acuzare** în proces.

G-ral.Gr. Stoica - înscris din **mai '47 la PȚD-dr Lupu** , în vederea fărâmițării PNȚ ;

O dată depus la **Curtea Marțială** (24 oct.) , **Mihalache** adresa (26 oct.) președ. Tribunalului, un **Memoriu : < Procesul s-a înjghebat de către organele de Siguranță ale statului,**

unde am fost deținut 103 zile, după ce majoritatea fruntașilor din țară a Partidului stau încă ,cu miile închiși în lagăre , începând din luna martie ,

ori ascunși departe de domiciliile lor, **urmăriți pentru a fi arestați.**

La Siguranța Statului, **instrucția s-a făcut , în cea mai mare parte**

din deținuți - sub presiunea alternativei "acuzat" sau "martor" [-----]

Martorii ce i-aș propune eu , ar fi în imposibilitate fizică sau morală de a fi prezenți

[-----] În aceleași condiții se găsesc **avocații membri ai PNȚ** , care , cei ce nu se află încă **închiși, au fost puși în fapt în imposibilitatea de a fi prezenți. [-----]**

Nu pot consimți să particip la desfășurarea unui proces , față de o instanță judecătorească în care , în mod nefiresc, se critică întreg trecutul meu politic ,

trecut de linie dreaptă și luminoasă , închinat binelui obștesc și Patriei,

atât în timp de pace , când am fost onorat de cetățeni din mai multe puncte ale țării,

cu trimiterea ca deputat al lor în Parlament, în toate alegerile ce s-au desfășurat de la 1919 și până în toamna lui 1946 ,

când mi s-au răpit drepturile de a vota și a fi ales, prin judecători anume trimiși ;

cât și în războiul din 1916 -1918 , de unde m-am întors cu

cele mai înalte decorații militare române și aliate.

Trecutul meu politic îmi dă dreptul să resping de la început , cu sentimentul firesc,

abominabilele acușări ce mi seaduc prin rechizitoriu sau prin articolele penale invocate .

[-----] **Îmi rezerv dreptul ca , în interesul cunoașterii faptelor reale ,**

așa cum sunt relectate în sufletul meu curat ,

atât de Onorata Curte , înainte de pronunțarea sentinței ,

Atenție LD ! cât și de viitorii istoriografi ai momentelor politice de azi,

să prezint un memoriu , sau să expun verbal ,

în ce constau faptele imputate , în mod concret . 26 oct. , ss Ion Mihalache > [-----]

Atenție LD : În cadrul procesului de examinarea **"recursului în anulare "** din 12 oct.1998, avocatul Ghiga Mihail a demonstrat că **faptele imputate nu constituie infracțiuni și acte specifice de încălcare a ordinii de drept .**

Ionitoiu /

" NICOLAE PENESCU ,

a acționat sub dictatura militară , **colaborând cu Iuliu Maniu**

la răsturnarea regimului ; ministru de Interne în guvernele BND, **oponent la instaurarea**

forțată a comunismului , secretar general al PNȚ, **a fost victima unui atentat pe 19 august**

1946 , în timpul campaniei electorale, scăpând cu viață dar cu invalidități și cu prieteni morți

alături de el ; a gândit la plecare și a fost de acord , cu mare insistențe din partea lui Iuliu Maniu.

Arestat în înscenarea de la Tamădău , împreună cu soția, a avut un handicap din cauza aceasta și a căutat , din primul moment , să-și îndulcească situația.

În timpul anchetelor, la sfârșitul lui august , discutând cu Bunaciu că s-ar putea să beneficieze

de clemență, a făcut un joc ambiguu .A acuzat secția militară, pe muncitori și tineretul

că i-au scăpat din mână , fiindcă dădeau ascultare lui Maniu. [-----]

Nu a uitat să aducă unele critici severe lui Iuliu Maniu și Ion Mihalache ,
fără a beneficia de clemența comunistă.

Primind o pedeapsă de 5 ani, nu l-a urmat pe Maniu și Mihalache , ci a mers spre [închisorile]
Craiova și Aiud. I s-a majorat și lui pedeapsa.

La expirarea celei penale, a primit o altă pedeapsă administrativă .

A fost ridicat de la domiciliul din Bărăgan , și i s-au mai dat 15 ani .

În această nouă condamnare , din 1959, împreună cu fiul său Vladimir, a trecut prin Jilava ,
unde i s-a comunicat moartea soției. Când după 1963, s-a extins reeducarea la Jilava,
a trecut prin ea cu Marinache, fiind duși să viziteze realizările comuniste ,
pentru a le povesti celorlalți deținuți. A avut încă o tresărire în timp ce-și făcea
"autodemascarea" , fiind batjocorit de col.politic "Natalicu" și taxat de nesincer cu ancheta ,
rupându-i-se cele scrise.

Eliberat o dată cu toată lumea la 29 iul.1964 , a reușit să plece într-o vizită în Franța ,
la invitația ministrului de Externe Couve De Murville , care îi fusese coleg la universitate ,
și a rămas definitiv în Franța. De data aceasta, a dus o activitate susținută împotriva
regimului comunist din țară, fiind președinte al Consiliului Național Român
și sprijinind autoritățile franceze să se lămurească asupra metodelor de infiltrare
și manipulare ale regimului din țară . "

Ionițoiu /

" VASILE SERDICI , fruntaș al partidului, cu un trecut zdruncinat înainte de a se înscrie,
fiind în anturajul prințului Carol [1918-'19] , chiar naș al acestuia [căsătoria cu Zizi
Lambrino ?] , a reușit , după ce a trecut pe la dr.Lupu ,
să devină unul dintre colaboratorii apropiați ai lui Iuliu Maniu .

Fiind pus în urmărire generală după Tămădău, Vasile Serdici s-a ascuns la o cunoștință
pe str.Italiană, unde a fost descoperit datorită slăbiciunii lui pentru vin, de care avea nevoie
zilnică , fapt care îngrijora pe fiul său care , în ajunul deschiderii procesului , a afirmat că

< este alcoolic , nu i s-a dat nici un fel de băutură , fiind într-o stare de plâns >

Dar după arestare , a beneficiat de o astfel de asistență , care l-a făcut să fie "cooperant" .

A avut o confruntare cu fata sa, stăruiind să predea Securității niște documente
încredințate spre păstrare de Iuliu Maniu , ceea ce , după insistențe, ea a făcut .

Părerea ei era că i se dădeau droguri în cafea. Ar mai fi fost șantajat cu soția,
că va fi repatriată, fiind cetățeană sovietică .

Dar singurul drog a fost sticla cu vin pe care o avea zilnic pe masă și țigări la discreție.

După ce în declarații acuza Partidul, arunca cu noroi în Iuliu Maniu și Ion Mihalache,

regreta că nu a părăsit partidul și declara pe 30 august 1947 :

< Vedeam venind catastrofa , dar tot mai ezitam.

Dar nu știam că trăesc pe un vulcan. Acum am văzut , acum știu .

Am văzut că sub oblăduirea d-lui Mihalache se puneau la cale organizații subversive ,
organizații de luptă printre români . [-----] Dar Delegația Permanentă multe nu știa

. Iată de ce d-le Maniu vin și te acuz astăzi !

D-ta cu știință și cu voință ai lăsat în întuneric atâția oameni de omenie ,

oameni învățați , oameni devotați, oameni cinstiți, oameni necazuri.

Dacă acești oameni știau și ei, apoi ei schimbau drumul partidului , căci atunci fiecare

ar fi văzut înaintea lui inevitabila catastrofă a partidului și a noastră , a tuturor, care ,
vezi doamne, conduceau partidul.

Îl conduceam din întuneric , că dumneata nu permiteai ca vâlul să fie ridicat,

nu permiteai ca o rază de lumină să pătrundă în judecățile prietenilor d-tale.

Tăcerea d-tale, d-le Maniu, ne-a adus la pușcărie.

Tăcerea d-tale ne-a fărâmat existențele și ne-a cufundat familiile în griji, necazuri mari și lipsuri

.Tăcerea d-tale a făcut zob atâtea existente.

De aceea azi, cu adânc regeret , privesc viața mea cheltuită în deșert ,

de aceea regret că am căzut în dumneata și secundanții d-tale,

d-voastră sunteți aceia care ați prăvălit nenorocirea peste noi , cu știință și cu voință.

De aceea te acuz d-le Maniu , și Dumnezeu să te ierte , dacă mai poți avea iertare . >

La proces, a acuzat și a blestemat , desolidarizându-se și cerând achitarea . "

Ionițoiu /

" **Nicolae Carandino** , coacuzat la proces, ne dă unele informații de la fața locului :

<... **Generalii** care se perindau ca martori dovedeau **o penibilă slăbiciune de suflet**, cu atât mai **penibilă** cu cât uniformă , cel puțin, le-ar fi impus mai multă decență , **dacă nu mai multă bravură** . [-----]

Dar nici interogatoriile celor de la Externe, și , în deosebi, acelea ale lui Ion **Mocsony Stârcea**, nici degradantele mărturii militare **n-ar fi avut un temei de susținere** , oricât de aproximativ, **dacă interogatoriile lui Vasile Serdici și Nicolae Penescu n-ar fi adus în proces diversiunea lor neașteptată. Alcoolic, Serdici fusese presat** în timpul anchetei ca și la proces să declare , **contra băutură, vrute șiu nevrute, să profere chiar la adresa lui Maniu un blestem de o josnică ținută morală** . >

B. SENTINȚA

Prin sentința nr.1988 / 11 noiembrie 1947 , Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militară - Secția I - a condamnat pe :

1. **Iuliu Maniu** , la **9 pedepse**, însumând **104 ani de închisoare** , plus de **2 ori muncă silnică pe viață** [**m.s.v.**] . Bineînțeles , va executa pedeapsa maximă
2. **Ion Mihalache** , la **6 pedepse** , însumând **67 de ani** și o pedeapsă de **temniță grea pe viață**.
3. **Gr.Niculescu -Buzești** (în contumacie) , la **5 pedepse**, însumând **69 de ani**, și una de **m.s.v.**
4. **Alexandru Cretzianu** (în contumacie) , la **3 pedepse**, însumând **32 de ani**, și una de **m.s.v.**
5. **Victor Rădulescu -Pogoneanu** , **2 pedepse** de câte **10 ani**, și una de **25 de ani temniță grea**
6. **Grigore Gafencu** (în contumacie) , **3 pedepse**, însumând **32 de ani** , și una de **25ani temniță grea**.
7. **Camil Demetrescu** , o pedeapsă de **10 ani** și una de **15 ani muncă silnică**.
8. **Constantin Vișoianu** (în contumacie) , 2 pedepse de câte **10 ani** , 2 de câte **12 ani** și una de **15 ani muncă silnică**
9. **Ilie Lazăr**, 2 pedepse de **10 ani**, și una de **12 ani temniță grea**.
10. **Vasile Serdici** , 2 pedepse a câte **10 ani temniță grea**.
11. **Radu Niculescu -Buzești** , o pedeapsă de 5 ani, alta de **10 ani închisoare**
12. **Ștefan Stoika**, o pedeapsă de 5 ani , alta de **8 ani închisoare**
13. **Nicolae Carandino** , 3 pedepse a câte 6 ani , **majorată la 8 ani** , continuată cu **domiciliul obligatoriu pe Bărăgan** , până în 1962.
14. **Florin Roiu** , două pedepse a câte **5 ani închisoare**
15. **EmilOprișan** , 2 pedepse a câte **3 ani închisoare**
16. **Emil Lăzărescu** , **2 ani închisoare închisoare**
17. **Ion Mocsony .Stârcea** , **2 ani** ; **rejudecat în procesul Pătrășcanu**, a primit **15 ani muncă silnică**.
18. **Nicolae Penescu** , 3 pedepse de câte 5 ani, majorată la **8 ani, dus pe Bărăgan** , **condamnat iar (1959) la 15 ani** , eliberat în 1964. Plecat în străinătate ...

Ionițoiu /

C. Procurorii și judecătorii (p. 521- 522)

- **Președinte -col. magistrat Petrescu I.Alexandru** , fost colaborator al regimului dictatorial, urma să fie condamnat criminal de război. A acceptat să judece procesele politice și l-au menținut . După condamnarea lui Maniu a fost **avansat la gradul de general** ;
- **col.Stanciu Constantin** , procuror militar , din divizia de trădători "Tudor Vladimirescu" formată de Ana Paauker și Nicolae Cambrea , care au terorizat populația și au furat voturile poporului român. Rușine. [-----] S-a dovedit un bun discipol a lui Vășinski .
- Col.Magistrat **Vasile Mihail** ; col.**Irimia** ; col.**Victor Alexandrescu** ; **Georgescu Alexandru** , prim-procuror militar ;
- **Moscova** , de unde se conducea politica românească și unde **se hotărâse desființarea tuturor partidelor "țărănești"** din țările "eliberate" , inclusiv lichidarea lor.

După însecenarea de la Tămădău , a trimis la București o echipă de " **experți** " ,
ca să organizeze "**complotul PNT**" . Acești "**experți**" au fost **prezenți**
în tot timpul anchetei de la Ministerul de Interne , arătând cum să facă și ce să facă .

Ionițoiu /

▣ **Campaniile de presă.**

[**Ziariști, scriitori ...**]

.....**Sadoveanu** , în calitate de **președ. al Adunării Deputaților** , a condus lucrările ambelor
Moțiuni care au scos din viața politică și au dus la lichidarea
PNT (29 iul.'47) și **PN L** (4 nov-'47) ;

.... **George Călinescu** (deputat al Partidul Național Popular, redactor -șef la "**Națiunea**")
sub titlul de "**Acuzatul Iuliu Maniu**" : < **Un bătrân om** , aproximativ de Stat,
care de decenii face o **politică negativistă** constituită din **întrevederi secrete , intrigi și**
negocieri , un **luptător din imperiul austriac** , care nu percepe structura unui Stat liber
ca România , cu responsabilități pozitive,

un învățător [Mihalache] **lipsit de inițiativă personală , ezitant , împins de spate**
de prestigiul celuiilalt Și acum când Tratatul este semnat , acum când la Londra se fac
pregătiri de nuntă și la New-York se caută un plasament pentru armele nevândute ,
bătrânul acuzat împinge într-un avion strâmt pe un învățător neobișnuit cu climatul tare
aerian.... Că **bătrânul acuzat Iuliu Maniu nu are o percepție vie a realităților prezente** ,
o dovedește **formalismul cu care ia parte la acest proces** .
Trecându-și mâna pe frunte , **simulând distracția , notându-și propoziții din actul de acuzare** ,
pândind situații avocațiale și pretexte pentru cazuistică ,
acuzatul își poate închipi că poate domina situația.>

... **Silviu Brucan** , scria la "**Scânteia**" < ...**Banda național -țărnistă are ceea ce se numește**
antecedente. Ea nu se află la prima lovitură : e recidivistă învechită în rele [----]

nu poate fi absolvit de crimele trecutului un partid care , cu o perseverență drăcească ,
să comită cele mai grave atentate împotriva poporului. [----]
a pregătit minuțios un război criminal și a urmărit pas cu pas declanșarea și prelungirea lui ,
călcând peste sute de mii de cadavre și privind cu nepăsare și cinism cum se alege prăpăd
dintr-o țară și un popor , ar fi gata mereu de a vinde și înrobi o națiune
care aspiră la libertate și a organiza apoi înfometarea ei . [-----]

Pentru că **Partidul Național-Țărănesc a crescut fascismul în România** [-----]

Osânda care se va abate asupra capilor PNT va fi expresia voinței întregului popor
de a lichida această piedică în calea dezvoltării , independenței și suveranității naționale .>

Ionițoiu /

ÎNCHISORILE

Pe 12 nov. '47 , în ziua când **Regele pleca la Londra** pentru a asista la oficierea căsătoriei
Principesei Elisabeta a Angliei

Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Ilie Lazăr, Carandino, Victor Rădulescu -Pogoneanu , col Stoica
, ajungeau seara la **închisoarea din Galați**.

Restul deținuților au fost duși la **închisoarea din Craiova**.

[LD :3 oct.2003 . nu am cuvinte ca să dau o formă cât mai patetică , cât mai cutremurătoare ,
felului cum au fost lichidați Maniu și Mihalache. **Dacă cineva mi- ar reproșa** că dau
- preluând de la Ionițoiu - o serie de descrieri macabre , aș spune acelu **cineva**
că este un monstru , că este un ticălos , la fel de ticălos ca și cei care i-au condamnat .
Aceste lucruri **trebuie știute de români** , ar trebui **să figureze în toate cărțile de istorie** ,
ar trebui **să se scrie cărți și să se facă filme documentare** despre ele.

În 1953 , când **martirul românismului , Iuliu Maniu** , murea în închisoare și era aruncat
în groapa comună din cimitirul săracilor din Sighet , reperesiunea comunistă era în toi.

În 1962 , când **martirul țărănismului , Mihalache** , era căznit ca în iad ,

în închisoarea de la Râmnicu Sărat ,

mii și mii de țărani erau "lămurii" , - adică presați , amenințați , bătuți , forțați , șantajați - **să predea de "de bună voie"** pământurile , animalele și atelajele la comun

(Și s-a numit : "**victoria**" **colectivizării** !)

În aceeași perioadă , **învățătorii satelor** au fost transformați în **propagandiști** , siliți să participe la colectivizarea forțată a țăranilor și alte samavolnicii, altfel înfundau pușcăriile .

(Și s-a numit "**democratizarea**" **învățământului** !)

În 1962,decedat la vârsta de 81 de ani , **maiorul veteran Ion Mihalache** a fost **judecat, condamnat , chinuit și umilit de forurile militare comuniste** , murind ca un câine, aruncat într-o groapă, la margine de cimitir, **în loc să i se facă onoruri militare** și să fie învelit cu mantaua **Ordinului " Mihai Viteazul"** cu care fusese decorat .

În aceeași perioadă, generalii și ofițerii erau deblocați, înfundând cu miile pușcăriile, pedepsiți pentru că au apărat țara în două războaie mondiale !

(Și s-a numit "**democratizarea**" **armatei române** !)]

Ionitoiu : " Nu este de mirare că, înainte de decembrie 1989, **Partidul Național-Țărănesc** din exil și românii din străinătate **i-au comemorat an de an**, omagiindu-le activitatea și sacrificiul lor pentru țară , **iar după 1989, PNȚCD** i-a declarat pe amândoi **martiri ai partidului și neamului.** "

[Exterminarea lui Maniu]

Condamnații care s-au solidarizat cu Maniu au fost duși la **închisoarea Galați** , unde au stat **4 ani** .Regim de exterminare : frig, fără nici o baie în 4 ani, fără îngrijiri medicale . Fiecare , într-o celulă , având ca " tovarăș" , un tânăr informator sau un criminal de drept comun. Din când în când erau anchetați.

/ (Cf. **Camil Dumitrescu** , **Note-Relatări** , Ed.Enciclopedică, 2001) : **Maniu**, care nu avusese nici un fir de păr alb, după un an **albise total**, îi crescuse barba, **era o ruină** .

Stătea pe pat cu genunchii la gură, **tremurând de frig** (dar nu de frică !) :

< **Prestigiul lui Maniu era imens în țară** .El provenea , poate ca și talentul cuiva, **din naștere** .

[----] Se adăugau la darurile naturale cele deprinse prin **educația sa perfectă** a celor șapte ani de acasă, **a școlilor catolice și universitare** , **măsura, rezerva rece**, deși, în fond,

era un sentimental [----] **seriozitatea** sa - nu lipsită de oarecare solemnitate ;

era **omul gulerului scrobit** , atât de folosita temă a caricaturiştilor .

Poate **privirea sa stranie** să fi adăugat ceva la **misterul Maniu** .

Om care **știa să tacă și să se retragă** în așa măsură , încât lumea se întreba ce pregătește., cu atât mai mult cu cât **aștepta** mai mult [**LD : poate aștepta chiar prea mult, amâna, amâna... !**]

clipa potrivită pentru a se pronunța Când orice manifestare și activitate i-au fost interzise , a **știut să se adapteze** trecând la **acțiunea tainică** și, paradoxal, la o **oarecare mondenitate** , care nu-l displăcea de altfel, mâncândseara , deseori, la Athénée Palace , acceptând invitații la prieteni , socotind că era cazul să fie văzut . Am lăsat la urmă **hotărîtoarea sa consecventă**

în lupta politică pentru România Mare ,luptă grea cu dușmani mai tari.

Luptă cu imense succese pentru noi.

lar înfrângerea l-a distrus, l- a îndurerat, dar nu l-a plecat . > [-----]

De aceea, **văzut de departe** , se șterg lucrurile mici , defecte și calități,

ca să rămâie statuia sau muntele.

De altminteri, nu lipsea de o **privire critică** asupra sa , **cunoscându-și limitele**, dar și ceea ce constituia meritul său .

<Dragule, în partidul nost au fost mulți mai învățați decât mine, și tot așa mult mai talentați , oratori și scriitori , dar eu mi-am păstrat credința neschimbătoare ! Am crezut și am interpretat totdeauna voința neamului nostru. Ca pe val, sus cu el, jos cu el

.D-apoi cred că eu am fost adevăratul oportunist , nu Gheorghe Tătărăscu pentru că am făcut ce trebuia ! > (Spuse la închisoare)

Cred că poate **aceasta explică prestigiul său nemăsurat** sau, mai exact **nedepășit în țară**, așezat în rândul oamenilor politici cei mai prestigioși , ca **Ionel și Ion Brătianu**, sau marii fruntași conservatori. **Nu cred să poată fi întrecut , mai ales la sfârșitul lui. "**

/ (**Cf.Ionitoiu**) : La 14 auzust 1950, lotul conducătorilor PNȚ a fost imbarcat într-un vagon -dubă

și dus la Sighet .Inițial, Maniu și Mihalache într-o celulă , apoi despărțiți ; Ilie Lazăr -separat ; Buzești, Dumitrescu, Carandino și Pogăneanu , într-o celulă .

Prin 1952, (aproximativ) , o vreme , Carandino și Asra Bercovici (dir." Liberalului" , curând eliberat) au fost duși în celula lui Maniu - Mihalache , apoi iar despărțiți . , apoi Carandino a revenit în celula lui Maniu ;

/ (**Cf.Carandino** < **luliu Maniu suscita și la închisoare , același climat de noblețe morală, în care toată viața se complăcuse. Nici oșovăială, nici o slăbiciune, în acest bătrân care preferase să moară în închisoare , decât să fie Președintele Consiliului de Miniștri, care să gireze, el , democratul, de o viață întreagă, un regim de sclavie.**

Nimeni nu l-a mai întreat , cât a fost închis, nimeni n-a încercat să-l abată sau să-l corupă. Dușmanii săi cei mai îndârjiți, își dădeau seama că ar fi fost timp zadarnic pierdut,

(! .Iată un omagiu la care nici unul, absolut nici unul dintre noi nu a avut dreptul.

Cine nu a fost torturat, bătut sau șantajat ?

Toți, cu excepția lui, au fost evaluați de o lașitate posibilă și , în consecință , supuși verificării. >

/ (**Cf.Carandino**) În singurătatea celulei devenise și mai credincios. Carandino l-a învățat " Pater Noster" și " Ave Maria" în latinește ; l-a rugat pe Carandino că, dacă iese din pușcărie, să meargă la Papa, să-l roage să-l ierte că nu a ajuns pe la Sfântul Scaun, să-i spună că a trăit toată viața ca " unit" , dar înțelege să moară " catolic" .[-----]

În ultimele ore de martiraj, deținutul episcop **Alex.Todea** (măturător al culoarelor celularului) în condiții strict secrete , i-a oficiat prin ușa celulei **taina euharistiei** .

/(**Cf.Carandino**) : în prag de 80 de ani,bătrânul începuse să pralizeze și nu mai putea să se ridice să mănânce decât dându-l cu lingura A cerut un doctor și a fost adus **deținutul Valeriu Moldovan** (fost prof.univ, deputat, senator, subsecretar de stat în gov.Maniu, care a murit și el la Sighet în 19 iul.'54) **La 80 de ani împliniți, grav bolnav, nu i s-a mai dat nici o îngrijire, a intrat în agonie și și-a dat sufletul la 5 febr.'53 .**

Țapinarul **Vasile Ciolpan** , directorul închisorii, a telefonat la București că "s-a stins becul " la camera nr... și tot el, noaptea l-a pus într-un sac și l-a aruncat într-o groapă din prundișul Tisei , numită de localnici "**Cimitirul săracilor**"

[LD 2 oct.2003 : Anton Ionel Mureșanu mi-a povestit o cu totul altă variantă despre moartea lui Maniu ... cu scosul în ger ca să contacteze o pneumonie, cu pusul în copârșeu, cu tăiatul femurului , etc etc... Dumnezeu să-i ierte pe toți : au fost arestați , judecați, trădați, .de români : au murit de mână românească, în închisoare românească .]

La 5 martie 1953 murea Stalin.

lonițoiu /

ÎNCHISORILE

[**Exterminarea lui Mihalache**]

[LD :3 oct.2003 . nu am cuvinte ca să dau o formă cât mai patetică , cât mai cutremurătoare , felului cum a fost lichidat Mihalache. **Dacă cineva mi- ar reproșa** că dau

- preluând de la lonițoiu - o serie de descrieri macabre, aş spune acelu **cineva că este un monstru , că este un ticălos**,la fel de ticălos ca și cei care l-au condamnat .

Aceste lucruri **trebuie știute de români**, inclusiv **de țărani , de învățători, de elevi, de militari.**

În 1962, când martirul țărănismului, Mihalache, era căznit ca în iad,

mii și mii de țărani erau "lămurii" , - adică presați, amenințați , bătuti, forțați ,șantajați -

să predea de "de bună voie" pământurile ,animalele și atelajele la comun

(Și s-a numit : "**victoria** " colectivizării !)

În aceeași perioadă , **învățătorii satelor** au fost transformați în **propagandiști** , siliți să participe la colectivizarea forțată a țăranilor și alte samavolnicii, altfel înfundau pușcăriile .

(Și s-a numit "**democratizarea**" învățământului !)

În 1962,decedat la vârsta de 81 de ani , maiorul veteran Ion Mihalache a fost **judecat,**

condamnat , chinuit și umilit de forurile militare comuniste , murind ca un câine,

aruncat într-o groapă, la margine de cimitir, **în loc să i se facă onoruri militare** și să fie învelit cu mantaua **Ordinului " Mihai Viteazul"** cu care fusese decorat .

În aceeași perioadă, generalii și ofițerii erau deblocați, înfundând cu miile pușcăriile,

pedepsiți pentru că au apărat țara în două războaie mondiale !
De altfel ,până la sfârșitul anului '47 , au fost **deblocați 52 de generali** (prin Legea 293 / 18 aug.'47) cea mai parte fiind **ulterior arestați și exterminați în închisori ;**
au fost dați afară 12.000 de ofițeri , 17.8948 subofițeri și 2.417 maiștri .
(Și s-a numit "**democratizarea**" armatei române !)]

La 5 martie 1953 murea Stalin.

După moartea lui Stalin , "românașii " au încercat să-l dea pe brazdă pe Ion Mihalache.

" **La 17 nov.' 53,** l-au adus la București , pentru a-l convinge

să renunțe la un trecut nepătat , printr-o simplă declarație.

Cu toate că i-au adus un preot , pe care îl făcuseră patriarh, însoțit de un alt prieten pe post de diplomat , **Ion Mihalache i-a refuzat categoric** , prin cuvinte destul de tari ,

spre surprinderea lui **Justinian Marina** și a lui **Mihail Ralea** , care **nu reușiseră să-și îndeplinească misiunea deavolească.** [-----]

La **6 iulie 1955**, a început evacuarea Sighetului , și Mihalache , într-o celulă cu **IonC.Petrescu** (prof.univ., fost secretar de Stat) , a fost adus la București (la Malmaison) de unde după interogatorii și trieri ... a ajuns la închisoarea din R.Sărat , unde a mai trăit **8 ani , până în 1963** , unde a devenit " nr. 51" din celula 35 ,singur în toată perioada, fiindu-i **interzis să-și rostească numele, la discreția comandantului Al.Vișinescu** care îi **refuză îngrijirile medicale** când este bolnav , **îl pedepsește pentru orice gest sau protest cu încarcerarea la "neagra" :**

pentru că stă pe pat răpus de boală și slăbiciune ;

pentru că , luându-i-se patul, **doarme pe ciment** " ca un câine"

pentru că **cere medicamente...**

pentru că **vrea să deschidă fereastra ;**

pentru că protestează că **e ținut flămând**

pentru că , disperat ,**cere să i se dea cu ceva în cap**

pentru că a ciocănit în scaun,ca să comunice cu cineva ;

pentru că a **ciocănit în ușă** , la paznic , spunând " **aici e Mihalache**"

pentru că a strigat că **vor să-l omoare ...**

Pentru fiecare din aceste gesturi - rezultă din diverse rapoarte -

i se dau câte 3, 5, 7 zile de carceră grea.

În adevărta de caracterizare făcută de comandantul penitenciarului R.Sărat se consemnează :

< ...Deținutul contrarevoluționar Ion Mihalache , născut la **8 febr. 1882** , originea socială **moșier**, a fost depus în acest penitenciar la data de **29 -07-1955** , pentru executarea pedepsei ,

de către **U.M. 0123 București** .De la această dată a fost **pedepsit de șapte ori**

cu regim sever de izolare , pentru **cazuri de indisciplină , nerespectarea programului... >**

Din august 1962, Ion Mihalache a paralizat parțial., apoi total, la 5 februarie 1963 ,

s-a săvâșit din viață (Cf. *Proces-verbal* de constatare a decesului deținutului 51/ 1955) .

Peste 3 zile ar fi împlinit **81 de ani** .Până la ziua , **celula a fost golită** , iar trupul său

aruncat într-o groapă , la marginea cimitirului din R.Sărat .

În adevărta de caracterizare făcută de comandantul penitenciarului R.Sărat se consemnează :

< ...Deținutul contrarevoluționar Ion Mihalache , născut la **8 febr. 1882** , originea socială

moșier, a fost depus în acest penitenciar la data de **29 -07-1955** ,

pentru **executarea pedepsei** , de către **U.M. 0123 București**

.De la această dată a fost **pedepsit de șapte ori cu regim sever de izolare ,**

pentru **cazuri de indisciplină , nerespectarea programului. >**

La scurt timp, închisoarea a fost " dezafectată " , deținuții care mai erau

fiind împrăștiați în diverse închisori.

lonițoiu /

D.Arestări , procese, deblocări, epurări ----

/ **Președinți, vicepreșed, secretari, casieri, membrii cei mai influenți ai PNT de la județe,**
au fost **arestați și duși la închisori** , între 5 - 6 - 7 august ;

/ **Nucleul "Mișcării de rezistență" din munții Semenicului** , la 9 august și următoarele ;

/ **Lotul " Zărnești -Piatra Craiului "** , înscenare provocată niște jandarmi ,

- arestați pe 14 aug.'47 : **Ghiță Pop, Anton Ionel -Mureșanu** (dir."Ardealului")
și peste 30 de persoane .
- / **Deblocarea a 52 de generali** (prin Legea 293 / 18 aug.'47) în frunte cu ex-primministr. C.Sănătescu .Cea mai parte au fost **ulterior arestați și exterminați în închisori** .
 - / **Epurarea masivă a prof.universitari** , sept.-oct. '47 , **urmată de închiderea și exterminarea** lor prin închisorile românești ;
 - / **Lotul " trotiliștilor "** -manifeste aruncate pe 10-11 nov.'47, proteste pentru înscenarea procesului. Arestați pe 2/ 3 decembrie '47 , printre ei : **ing.Ion Puiu, ing.Ion Diaconescu**, etc.
 - / **Lotul " TUNȚ "** (tineret universitar).Judecați și condamnați : **Coneliu Coposu, Ion Bărbuș, Paul Lăzărescu, Cicerone Ionițoiu** ș.a, ș.a
 - / **Lotul " Tămădău "** - cei implicați în fugă, inclusiv agenții care au executat înscenarea (aviatorii) ; soțiile " fugarilor " - **Fulvia Penescu , Lilly Carandino, Lucia Scridon**, ș.a. ș.a
 - / **Lotul " Militariilor "** - martori la proces sau amintiți în dezbateri ca membri ai Cercului Militar PNT : g-ralii **Gabriel Negrei, Vasile Zorzor, Ermil Gheorghiu**, comandorii **Gh.Mocanu , Mircea Cioroiu** , ș.a.ș.a.
 - / **" Lotul Organiz.Muncitorești "**
 - / **Lotul " Martorilor "**
- Ionițoiu /

E.Calendarul genocidului românesc

[Lichidarea clasei dirigente interbelice]

[LD : 3 oct.2003 .La ProTV , **Silviu Brucan** , " analist politic " , **dă lecții poporului român privind epoca de tranziție de la comunism la capitalism.**

În anii '45 - '47 - etc etc ... la " Scânteia " , organ central al PCR , același Silviu Brucan dădea lecții privind trecerea de la capitalism la socialism și comunism .] .

După condamnarea celor doi conducători PNT, s-au deschis larg porțile represiunii comuniste din România : **valuri succesive** (fiecare cu mii și mii) **de arestări** :

- / **11 oct.'47 , începerea lichidării PNL**
- / **25 oct.'47** condamnarea conducerii **PSD Independent -C.Titel -Petrescu ...**
- / **30 dec.'47** , alungarea regelui, abolirea monarhiei
- / **15 mai 1948** : legionarii ;
- / **18 iul.1948** : vechii polițiști ;
- / **3-5martie 1949** : ridicarea moșierilor ;
- / **5-6 mai 1950** : **arestarea tuturor** celor care serviseră la înfăptuirea României Mari și administrarea ei între 1918 - 1945 , **toți foștii miniștrii au fost duși la Sighet ;**
La Ministerul de Interne, un "**Comitet**" format din **Nicolski, Dulgheru, Bodnarenco , Mazuru** ș.a. **s-a ocupat de această " democratizare " ...**
- / **La Ministerul Învățământului**, printr-un **Decret de epurare**, urmat de o masivă pensionare forțată, o "**Comisie**" ... făcea "**curățenie la toate universitățile țării**,
Condusă de **Traian Săvulescu**, formată din **Petre Constantinescu -Iași , C.Daicoviciu, Miron Niculescu**, elimina prof. universitari : **Gh.Brătianu, I.Hudiță, George Strat , Gh.Leon, Teofil Sauciuc-Săveanu ... ș.a.,ș.a. ...**
- / **Același lucru îl vor face la Aademia Română....**

După 1964, închisorile au fost golite de "supraviețuitori" și vărsați în "**marea închisoare**" denumită de acum înainte România, și care **va dura până la sfârșitul anului 1989 ."**

Ionițoiu /

▣ Concomitența represiunii în țările " eliberate " de sovietici (p. 521- 526)

Stalin hotărâse [1946, 1947 , 1948 ?] **convocarea a 9 partide comuniste** din Europa (7 din Răsărit + PC din Franța și Italia)
pentru a fixa **strategia sovietică în Europa.**

Jdanov, interpretul voinței lui Stalin, a decis **noua orientare** , prin mobilizarea **partidelor comuniste** pentru a lupta contra "**imperialismului american și englez** "

Era de colaborare lua sfârșit . După ce terminase încheierea tratatelor bilaterale cu țările " eliberate" de ruși, înființa "**Cominformul**" - cureaua de transmisie cu partidele " frățești" **În 1947**, au fost **lichidate focarele de rezistență națională** :

/ **În România** , procesul lui Iuliu Maniu ...

/ **În Bulgaria**, N.Petkov a fost spânzurat

/ **În Polonia**, numeroși oameni politici arestați, judecați și condamnați ...

Polonezii și-a pierdut speranța în Occident, pentru a cărui apărare **intrase în război în 1939**, sfârtecându-și țara

/ **În Cehoslovacia**, după un grosolan proces de " complot" , 40 de persoane au fost arestate ... iar ulterior au fost arestați și cei **din rezistența anti-germană** din timpul războiului ... iar în '48, Ministrul de Externe Jan Masaryk , asasinat

... Pe 12 noiembrie 1947 , **Franc,ois Mauriac** , membru al Academiei Franceze , **scria** :

< Iuliu Maniu a fost deja condamnat și sentința nu va mai mira pe nimeni .

Se vor ridica puține proteste . Cui îi vor mai servi ? Comedia s-a sfârșit cu bine și comuniștii în lumea întreagă știu că acum trebuie să aibă curajul

de a ne arăta adevărata lor înfățișare , care , mai mult decât moartea,

nu se poate privi în față ; căci este însăși moartea noastră ;

moartea fiecăruia dintre noi, europeni , occidentali,

care refuzăm să fim bolșevici.

suntem în stare de aceeași crimă ca Petkov și ca Maniu :

crima la împotrivire la politica Moscovei . >

... Pe 12 nov. '47, în ziua când Regele pleca la Londra pentru a asista la oficierea căsătoriei Principesei Elisabeta a Angliei

Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Ilie Lazăr, Carandino, Victor Rădulescu -Pogoneanu , col Stoica , ajungeau seara la închisoarea din Galați. Restul deținuților au fost duși la închisoarea din Craiova. C.Ionițoiu / Procesul Maniu

7.) **Zaharia Boilă** , Amintiri și considerații asupra mișcării legionare ,[cca 1971-'72 ?]

Biblioteca Apostrof, Cluj -Napoca, 2002

Ediție îngrijită de Marta Petreu și Ana Cornea, cu o prefață de Livia Titieni Boilă

Doc.integral - fișier XV- PNT

[LD , 8 oct.2003. În ce privește memoriile nu prea înțeleg dacă sunt memorii scrise de el sau de Livia(nepoata , nora ?) ... Și într-un caz și în altul, cu rezerva de rigoare...]

[LD Se pare că **surorile Livia și Clarisa Pop** (nepoate de soră lui Maniu) , s-au căsătorit cu doi frați - **Romulus și Zaharia** ,

iar **Romulus jr.Boilă** este **nepot lui Zaharia și strănepot lui Maniu**

Din declarația dată de Maniu în pușcărie despre familia sa, rezultă că din cei 8 frați, una din surorile lui,

Elena Maniu (căsătorită cu **dr. Ion Pop**) a avut 3 copii (două fete și un băiat) :

Livia Pop, măritată cu prof.univ. **Romulus Boilă** , care au avut 5 copii , printre care pe **ing.arhitect Romul Boilă** (strănepot de nepoată lui Maniu) ;

Clarisa Pop , căsătorită cu **Zaharia Boilă** (nepot de soră lui Maniu)

care au avut 4 copii , printre care pe actualul Boilă- **Matei** . **Vezi fișier Lichidarea PNT**

Livia Titieni -Boilă / 25 iun.2000

"Memoriile" și "autobiografia" lui Zaharia Boilă

" --- momente de **istorie trăită și povestită mie** cu umor și har de **Zaharia Boilă "**

Zaharia Boilă, născut la 29 nov.1892, la Târnăveni , frate cu Romulus Boilă (prof.univ.Cluj) Studii : Târnăveni, Mediaș și Blaj. Facultatea de Drept - Budapesta (11911-1918)

După 1918 : funcționar în Consiliul Dirigent (dec.1918) , avocatul Mitropoliei din Blaj, prefect de Târnava Mică (1928-1930) , deputat de Hunedoara (1932)
Din 1930, părăsește avocatura , dedicându-se ziaristicii .
/ **La 1 sept. 1933**, publică foaia volantă "**A bătut ceasul !**" , în care îl **atacă sever pe regele Carol II** . Foaia este confiscată de poliție. **El este exclus din PNȚ** .
Demisionează de la "**Patria**" (oficios PNȚ)și scoate "**România Nouă**" (7 nov.1933- apr.1938)
/ **1942- mart. 1943 - internat în Lagărul politic de la Tg.Jiu (poziție antigermană)**
/ Toamna '44 - febr.'45 - revine cu "**România Nouă**" la Sibiu .
ian. - mai '46 - revine cu "**Patria**" la Cluj (apoi interzisă)
nov.'46 - candidat PNȚ n jud.Sălaj
/ **25 iul.'47 - este arestat la Sibiu**, dus la Văcărești , în închisorile Poliției și MAI.
În procesul Maniu [oct-nov.'47] , adus ca martor al acușării .
După proces, pus în lanțuri și dus la Aiud , **până la 5 iunie 1948 .Eliberat**
/ **21 mai 1950 - rearestat** , dus la **Canal, Poarta Albă, Jilava, Pitești , Ghencea, Sighet , Malmaison , Cluj**. Condamnat la **6 ani închisoare și confiscarea averii .**
Eliberat la 18 mai 1956.
/ **13 febr.' 61 - rearestat** , condamnat la 5 ani .**Eliberat la 25 mai 1963 .**
/ **Hărțuit, refuzându-i -se pensia, trăind în mare sărăcie...**
A murit la Cluj, 26 iunie 1976, la aproape 84 de ani .
Zaharia Boilă / 1976

8.)